

@ebsoorgtr

EBSO-HABER

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI AYLIK YAYIN ORGANI

ARALIK 2017

2. İSTİHDAM SEFERBERLİĞİ

Ege Endüstri

Kemalpaşa Cad. No:280

35060, Pınarbaşı – İZMİR, TURKEY

P: +90 232 491 14 00

www.egeendustri.com.tr

- facebook.com/egeendustri
- twitter.com/egeendustri
- linkedin.com/egeendustri
- info@egeendustri.com.tr

ZBS
ELEKTRONİK

Acil Aydınlatma ve Yönlendirme Sistemleri

ZBS ELEKTRONİK ELEKTRİK MEKANİK YANGIN TEKNOLOJİLERİ SAN.TİC.A.Ş.
Karacaoğlan Mah. 6171 Sk. No: 4/B Işıkkent Bornova İZMİR / Tel:+ 90 232 472 19 78 / Faks: + 90 232 472 08 17

info@zbselektronik.com.tr - www.zbselektronik.com.tr

ARALIK GÜNDEMİ

ARALIK 2017

Yıl : 34

Sayı : 403

Sahibi

Ege Bölgesi Sanayi Odası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Ender YORGANCILAR

Sorumlu Müdür

Mustafa KALYONCU
Genel Sekreter

Yayın Kurulu

H. İbrahim GÖKÇÜOĞLU
Bayram TALAY
N. Fatih ARACI

Yayın Sorumlusu

Mehmet Ali SÜTLÜ

Yönetim Yeri

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Cumhuriyet Bulvarı
No: 63 - İZMİR
Tel : (0 232) 455 29 00
Faks : (0 232) 425 36 35
www.ebso.org.tr

Grafik - Baskı Öncesi

Baskı

teknofset mat. san. tic. ltd. şti.
5632 sokak no: 26 çamdibi / izmir
tel : 232 458 58 09
faks : 232 458 54 04

EBSOHABER, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın aylık kurumsal yayın organıdır. EBSOHABER'de yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yazılar aksi belirtilmedikçe EBSO'nun resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda ifade edilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Yerel süreli yayın

Baskı Tarihi: 25 Aralık 2017

4	Çetin bir yıla doğru	42	Esen'den meclis temennileri
6	Çalışana, üretere ödül	44	Gökçüoğlu: Sanayi 4.0 için Eğitim 4.0'da İzmir pilot il olsun
14	3. Çeyrekte 6 yılın rekoru 11.1	48	Sanayicinin gündemi sektörler ve ekonomi
16	Yorgancılar: Olması gereken bu, sanayi ve ihracatla büyüme	60	Küresel ekonomide her şeye rağmen güçlenme
18	EMD İzmir'in Ege Ekonomisine Katkı Ödülü Yorgancılar'a...	68	İşsizlik, Eylül'de değişmedi: 10.6
20	Gabon'dan yatırım ve işbirliği fırsatı	72	Egeli ihracatçılar hedefi 12'den vurdu
21	Portekiz ile gündem sektörel işbirliği	75	Temel ekonomik göstergeler
22	Litvanya ile ortak hedef katma değerli ürün		
26	Yorgancılar'dan gençlere iş hayatı tavsiyeleri		
28	TSK'da yerleşirmeye İzmir katkısı		
32	İstanbul'un çöpten enerjisine İzmirli sanayiciden ekipman		
40	İzmir'in tarihi İzmirliyle buluştu		

Kapak

Cumhurbaşkanı Erdoğan 2. İstihdam Seferberliği'ni başlattı. Cumhurbaşkanlığı Külliyesindeki Beştepe Millet Kültür ve Kongre Merkezi'ndeki törende EBSO en üst düzeyde temsil edildi.

ATAK

K I R T A S I Y E

Ender YORGANCILAR

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

ender.yorgancilar@ebso.org.tr

@EYorgancilar

ÇETİN BİR YILA DOĞRU

2017 yılı, ekonomik açıdan içerdeki dinamiklerimizi harekete geçirebilmek adına önemli proaktif adımların atıldığı ve kısmen de olsa bu girişimlerin meyvelerini aldığımız bir yıl olmuştur.

Piyasayı canlandıran; KGF kredileri, Eximbank destekleri, Rusya ile normalleşme süreci, kur artışları ile gelen ihracat artışı, vergi indirimleri ve istihdam teşvikleri özellikle ilk 3 çeyrekte etkisini, Çin ve Hindistan'ın geride bırakan yüzde 11'lik bir büyüme ile göstermiştir. Bu bir başarıdır, ama her zaman altını çizdiğimiz husus bunun sürdürülebilir olmasıdır.

"Milli İstihdam Seferberliği" ile yapılmak istenen kadınlar, gençler ve engellilere yönelik teşvikler ve düzenlemeler de, yeterli istihdamı sağlayamayan büyümenin açıklarını kapatmak için önemli adımlardır. Zira, "İstihdam Şurası Milli İstihdam Seferberliği Ödül Töreni"nde de Sayın Cumhurbaşkanı'nın "2017 yılında 1,5 milyon kişiye ilave istihdam sağlanması, Türk özel sektörünün ülkesi için birlikteliğinin başarısıdır... Hedefe ulaşmanın yolu üretmekten, özellikle de yenilenmekten geçiyor" vurgusu oldukça önemliydi.

Bizim de ısrarla altını çizdiğimiz gibi sürdürülebilir bir büyümeye bunun için de; bilgi odaklı ekonomiye yönelmemiz, yani nitelikli işgücü ile yüksek katma değerli üretimi acilen dönüşüm stratejimizin baş aktörü yapmamız gerekmektedir.

Sanayi 4.0 süreci ile ülkeler dijitalleşmeyi bireylerden şehirlere, işletmelerden fabrikalara kadar merkeze alarak akıllı topluma doğru hızla ilerlemektedir. O nedenle, bizim bugün hala eğitim sistemimizi kurgulama aşamasındaki kısırdöngüden kurtulmamız ve KOBİ'lerimizin de yeni teknolojilere kapılarını açması 2018 yılında ivedilikle yapılması gerekenler arasındadır.

Çünkü, küresel gelişmeleri politik başlığında incelediğimizde;

Terörün küresel bir sorun olarak devam etmesi, Or-

tadoğu'daki çatışmaların, ayrışmaların küresel ilişkileri etkileyecek bir boyuta ulaşması, mülteci meselesinin çözülmemesi, daha muhafazakar ve korumacı bir yapının batıda hakim olması ile Kudüs sorunu, ülkeler arası dengeleri bozmuştur ve bozmaya da devam edecek gibi görünmektedir.

Ekonomik açıdan en önemli husus, Sanayi 4.0 süreci ile birlikte değişen üretim sürecinin çok yönlü etkileri ile FED'in faiz artırımı kararlılığını göstermesi ve yeni ittifakların oluşmasıdır. Ancak, ABD'nin toparlanması ve özellikle de ihracat pazarımızın yarısını oluşturan AB'nin büyüyecek olması ev ödevlerimizi tamamlamamız halinde Türkiye'yi olumlu ayırıştırabilir.

Bununla birlikte yapmamız gerekenleri yapmaz isek, dış politikamızdaki gerginliklerin devam etmesi, AB üyelik sürecimizin durma noktasına gelmesi, Ortadoğu'daki ayrışma, Türkiye algısının giderek kötüleşmesi, doğrudan yabancı yatırımcının ilgisinin azalması, kur ve enflasyon baskısı, olası küresel risklerle birlikte iş dünyamızın çetin bir yıla hazırlıklı olmasını gerektirmektedir. Bu şekilde değerlendirdiğimizde, 2018'in 2017'den daha zor bir yıl olacağını söylememiz kötümserlik değil, rasyonel bir yaklaşım olarak görülmelidir. Aynı rasyonellik içerisinde doğru hamleler de bizi pozitif ayırştıracaktır.

Son olarak ifade etmek isterim ki, ekonomik göstergeler de siyasi tansiyon da dönemsel iniş çıkış içerisinde olabilir. Esas olan, bizim milletçe birliğimizi, bütünlüğümüzü, değerlerimizi korumamızdır.

Bulduğumuz coğrafyada bizi üstün kılan; Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün bizlere emaneti olan Laik Türkiye Cumhuriyetini yüceltmek için çalışmamız, tükettiğinden daha fazla üreten bir toplum olmamız temel hedefimiz olmalıdır. 2018 yılının, yeni umutlarla birlikte, sağlık, mutluluk, barış, bereket getirmesini diliyorum.

Hayallerinize
büyülü bir dokunuş

www.bortarcatering.com

ÇALIŞANA, ÜRETENE ÖDÜL

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, hem iş dünyasına artı 1 istihdam çağrısında çitayı yükseltti hem de yeni istihdam teşviklerini açıkladı. Erdoğan, "Büyüme oranı ikiye katlandığına göre artı 2 istihdamla büyüme, kıskananları çıldırtacaktır. İmalat ve bilişim sektörlerinde işverenler asgari ücret üzerinden sigorta prim desteği alıyordu. Şimdi prime esas kazanç sistemini getiriyoruz. Ek istihdamda 4 bin 740 liraya kadar ücretler de teşvike dahil edilecek" dedi. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu da, Türkiye'nin geleceğine yatırım yapmaya devam ettiklerini belirterek, "İş dünyası olarak ülkemize ve kendimize artık daha fazla güveniyoruz, cesaretle adım atıyoruz" diye konuştu.

İstihdam seferberliği kapsamında Ocak 2017'den bu yana istihdamlarını en fazla artıran iller, sektörler ve firmalar

Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde düzenlenen törenle ödülleri aldılar.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın himayesinde ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile TOBB tarafından düzenlenen "İstihdam Şurası ve Milli İstihdam Seferberliği Ödül Töreni, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ndeki Beştepe Millet Kültür ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Şubat ayında başlattıkları istihdam seferberliğine katılan iş dünyasına şükranlarını sundu. Erdoğan, seferberlik kapsamında 2017 yılından şu ana kadar 1,5 milyon kişiye ilave istihdam sağlanmasının Türkiye için bir rekor olduğuna işaret ederek, "Türkiye'nin geleceği ile ilgili kriz tellallığı yapanlara vereceğimiz en güzel cevap işte bu tür gelişmelerdir. Ülkemizin üçüncü çeyrekte yüzde 11,1 oranında büyümesine dudak bükenlerin

Her kesime istihdam müjdesi veren Cumhurbaşkanı Erdoğan, işadamlarına seslendi: "Sizlerden artı 2 istihdam istiyorum. 3 ve daha az çalışana olan esnafın da her ek istihdam için maaş, prim ve vergi ödemelerinin bir ayını kendileri bir ayını biz karşılayacağız."

elde ettiğimiz 1,5 milyon kişilik ilave istihdamı takdir etmelerini elbette beklemiyoruz. Sadece gölge etmesinler, ayağımıza bağ olmasınlar, vaktimizi boşa harcamasınlar yeter, başka ihsan istemeyiz. Biz milletimizle, iş dünyamızla, esnafımızla, sanatkarımızla, çalışanlarımızla el ele verir Allah'ın izniyle önümüzdeki tüm engelleri aşarak hedeflerimize ulaşırız" dedi.

Hedefe ulaşmanın yolu üretmekten geçiyor

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin "Muasır medeniyet seviyesinin üzerine çıkmak" olarak ifade ettikleri ve 2023 projeleriyle somutlaştırdıkları bir hedefi bulunduğu vurgu yaparak, şunları söyledi:

"Bu hedefe ulaşmanın yolu üretmekten, özellikle de yenilenmekten, her alanda kendimizi geliştirmekten geçiyor. Ülkemizin bu yılın ilk üç çeyreğinde elde ettiği ortalama yüzde 7,4'lük büyüme oranı hamdolsun hedeflerimiz doğrultusunda ilerlediğimizi gösteriyor. İnşallah yıl sonunda da bu düzeyde bir oranı tutturacağımıza inanıyorum."

Artı 2 istihdam istiyorum

Teşviklerin istihdamın artmasındaki ve sürekli hale gelmesindeki öneminin farkında olduklarını, bu nedenle de mevcut 11 istihdam teşvikini sürdüreceklerini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, sözlerine şöyle devam etti:

"İstihdama yansımayan bir büyüme tabana yansımıyor demektir. Eğer istersek ve çabayı ortaya koyarsak neticeye ulaşacağımız anlamına geliyor. Bunun için mevcut istihdam teşviklerini önümüzdeki dönemde de sürdürüyoruz. Burada özellikle benim tüm girişimcilerimizden, iş adamlarımızdan özellikle şahsım ve milletim adına yeni bir ricam olacak. Çünkü bu istihdam seferberliğini herhalde sürekli devletten bekleyecek olursak, bu ciddi bir yanılğı olur. Ama

Her kesime teşvik

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın himayesinde gerçekleştirilen "İstihdam Şurası"nda açıklanan "Milli İstihdam Seferberliği"nin ikinci fazı kapsamındaki teşvikler, kadınlar, gençler ve engellilere yönelik birçok yeni düzenlemeyi içeriyor.

■ İmalat ve bilişim stratejik öncelik olarak belirlendi. Artık ek istihdamda 4 bin 740 liraya kadar olan ücretler de sigorta primini teşvikine dahil oluyor.

■ 'İşçinizi kendiniz yetiştirin' sloganıyla İŞKUR tarafından uygulanan programın süresi önümüzdeki yıl bilişim ve imalat sektörleri için 3 aydan 6 aya çıkarılacak. İşbaşı eğitim programlarına katılan vatandaşlara günlük 54 liraya kadar cep harçlığı verilmesi uygulaması sürdürülerek, katılımcıların genel sağlık sigortasıyla iş kazası ve meslek hastalığı primleri karşılanmaya devam edilecek.

■ Özel politika gerektiren gruplar, iş gücüne katılımlarını artırmak adına özel olarak desteklenmeye devam edilecek. Bu kapsamda 18-25 yaş arası gençler, kadınlar ve engellilere teşvikten 18 ay yararlanabilme imkanı sunulacak. Rakamlar yeni asgari ücrete göre güncellenecek ve bu teşvik 2020 yılı sonuna kadar sürecek.

■ En az yüzde 40 engelli raporuna sahip, sertifikası bulunan engellilere 36 bin liraya kadar hibe desteği 2018'de 50 bin liraya çıkacak.

■ Siber güvenlik, bulut bilişim, kodlama gibi alanlarda işbaşı eğitim programlarına katılan 18-29 yaş arası gençlerin 9 aya kadar olan eğitim ve günlük 75 lira cep harçlığı almaları sağlanacak.

■ İşbaşı eğitim programı ve mesleki eğitim kurslarına katılan kadınlara 2 ila 5 yaş arasındaki çocukları için aylık 400 lira bakım desteği verilecek.

■ Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme Projesi (MEGİP) adıyla, eğitimin içeriğinin işveren talebine göre oluşturulacağı yeni bir çalışma başlatıldı. Nitelikli eleman ihtiyacını karşılamak için teoriyi ve pratiği birleştiren yeni bir modele geçilecek. Projenin uygulama süresi 2 yıl olacak.

■ 18-25 yaş arasında öğrenci olup da çalışmaya başlayanların yetim aylıklarının devam etmesi sağlanacak. Yeşil pasaport sahibi 18-25 yaş arasındaki gençler çalışmaya başlasalar da pasaportları iptal edilmeyecek.

■ Çalışmayan ve eğitim görmeyenlerin istihdam edilebilirliklerinin artırılması ve aktifleştirilmesi için tedbirler hayata geçirilecek. Mesleki Eğitimde Kupon Yöntemi pilot olarak uygulanacak.

yaklaşık 1.5 milyon üyesi olan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, herhalde 1.5'un üzerinde değildir, değil mi? 1.5 milyon üyesi olan Odalar ve Borsalar Birliği, yılbaşında kendisinden bütün üyelerimizin artı 1 istihdam sağlamasını istemiştik, şimdi büyüme oranımız ikiye katladığına göre, eğer biz artı 2 istihdam sağlayacak olursak bu, ülkemizin büyüme oranını Allah'ın izniyle daha da genişletecek, daha da yayacak ve bu ülkeyi kıskanan-

ları da çıldırtacaktır."

İş adamlarına "Buna var mıyız?" diye soran Erdoğan, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Yani her müessesemiz işçi kişisi istihdam edecek olursa, artı olarak söylüyorum, demek ki Allah'ın izniyle 11.1'i biz yükseltmeye devam ederiz. Bu, halkımın işverenlere olan muhabbetini, sevgisini de artıracaktır ve bu devlet-millet kaynaşmasını da daha da artıracaktır. Bu ülkede işvereniyle,

işçisiyle ayrı bir muhabbeti de artıracaktır ve benim bugün sizlerden bu sözü almış olmam bizleri izleyen vatandaşlarımızı da inanıyorum ki coşturdu. Hele hele taşeronluk konusunun ortadan kalktığı bir dönemde böyle bir adımı atıyor olmamız bambaşka bir heyecan, coşku getirecektir.”

En büyüğünden en küçüğüne, iş dünyasının tamamına hitap eden bir istihdam ve teşvik politikası izlediklerini vurgulayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, “İş dünyamız da sağolsun bizim bu gayretlerimizi karşılıksız bırakmıyor, devletinin bir adım attığı yerde üç adımla, beş adımla karşılık veriyor. Teşvikle bir istihdam ilave eden işadamlarımızdan buna bir daha ilave edip iki istihdam sağlamalarını bekliyoruz. İşsizliği en kısa sürede tek haneye indirmemiz gerekiyor” diye konuştu.

İşte istihdam liderleri

Milli İstihdam Seferberliği kapsamında Türkiye genelinde en fazla istihdam sağlayan şirket ve illere ödülleri verildi. Türkiye genelinde istihdamını en fazla artıran iller İstanbul, Antalya, Ankara, İzmir ve Muğla olarak sıralandı. Firma başına istihdamını en fazla artıran iller Ardahan, Bayburt, Bingöl, Tunceli ve Muş oldu.

İstihdamını en fazla artıran ilk 3 firma; İGA Havalimanı İşletmesi A.Ş., KMO Anadolu Otoyol İşletmeleri A.Ş. ve BİM Birleşik Mağazaları A.Ş. oldu. BİM aynı zamanda kadın ve genç istihdamını en fazla artıran firma unvanını da aldı. Engelli istihdamında ise Vestel ipi göğüsledi. İmalat sanayinde istihdamını en fazla artıran ilk 3 firma; GEMAK Gemi İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş., Ford Otomotiv ile Arçelik olarak kayda geçti. Turizm ve Hizmetler sektöründe istihdamını en fazla artıran 3 firma; Galeri Kristal, Diana Otel, Bay Arma olurken, Tarım Ve Hayvancılık sektöründe de Alara Tarım, Uçak Kardeşler, Bars Pazarlama ve Ticaret en fazla istihdam yapan şirketler oldu.

Şirket temsilcilerine ödülleri Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Başbakan Binali Yıldırım takdim etti.

Yıldırım: Cumhurbaşkanımız ve hükümet arkanızda

Başbakan Binali Yıldırım da, “Yılın üçüncü çeyreğinin büyü-

me rakamı yüzde 11.1. Dünyada bir rekor. Çin'i de Hindistan'ı da geride bırakarak, Türkiye listenin başına yerleşti. Türkiye'ye yakışan

ONLINE TEKLİF ALMA UYGULAMASI İLE OTOMATİK KATILIM'IN EN KOLAY HALİ AVIVASA'DA

Fon büyüklüğünde sektör lideri AvivaSA*, **Online Teklif Alma uygulamasıyla** hayatı kolaylaştırıyor. Ocak 2018'de sisteme dahil olması gereken, çalışan sayısı 50-99 olan şirketler, Otomatik Katılım'la ilgili sorularına hızlı cevap olarak zamandan kazanıyor, görüşme yapmadan kolayca teklif ve katılım süreçlerini tamamlıyor. Otomatik Katılım geleceği, AvivaSA bugünü kolaylaştırır.

Otomatik Katılım'a
geçen çalışanlara
**Check-Up
hediye!****

444 11 11
AVIVASA.COM.TR

AVIVA SA

YARIN ŞİMDİDEN GÜZEL

* Ekim 2017 tarihli Emeklilik Gözetim Merkezi A.Ş.'nin verilerine göre AvivaSA, katılımcıların fon tutarı büyüklüğünde sektör lideridir. Emeklilik Gözetim Merkezi A.Ş. verilerine egm.org.tr adresinden ulaşılabilir. Bireysel Emeklilik ve Otomatik Katılım detaylı bilgilerine avivasa.com.tr'den ulaşabilirsiniz. ** 01 Ocak 2018 itibarıyla AvivaSA ile Otomatik Katılım Sistemi'ne dahil olan ve iki (2) aylık cayma süresi içinde sistemden çıkış yapmayan çalışanlara, bir (1) yıl süre ile ücretsiz check-up hizmetinden yararlanma hakkı verilecektir. Ücretsiz check-up hizmeti, çalışan sayısı 50-99 arasında olan işverenlerin çalışanları için Anlaşmalı Kuruluşlarda geçerlidir. Anlaşmalı Kuruluşlara ilişkin detaylı bilgi çalışanlar ile randevu başvurularında paylaşılacaktır. Ücretsiz check-up hizmetinden yararlanma hakkı kazanan çalışanlar, bir (1) yıl süre ile bir defaya mahsus olmak üzere bu hizmetten yararlanabileceklerdir. Anlaşmalı Kuruluş'tan randevu almaksızın ücretsiz check-up hizmetinden yararlanılamaz. Ücretsiz check-up hizmetine ilişkin detaylı bilgi ve randevu almak için 0(212) 978 14 65 numaralı AvivaSA Avantajlı Sağlık Hizmetleri Hattı'nın aranması gerekmektedir. AvivaSA'nın ek faydayı değiştirme ve iptal etme hakkı saklıdır.

da budur. Aynı şekilde ihracatta da rekora gidiyoruz. Yıllık bazda aralık ayında 155,5 milyar dolarlık ihracatı yakaladık. Yıl sonu itibarıyla da bütün dönemlerin rekoruna ulaşmayı hedefliyoruz” ifadesini kullandı.

Yıldırım, bu yılın başında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve hükümetin çağrısı üzerine, iş aleminin de etkin katılımıyla düzenlenen Ekonomi Şurası'nda istihdam seferberliği başlattıklarını, bu çerçevede Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) üyelerini en az 1 ilave istihdam sağlamaya davet ettiğini anımsattı.

Türkiye'nin genç ve dinamik nüfusuna yeni iş ve aş imkanları hazırlanması gerektiğini vurgulayan Başbakan Yıldırım, şöyle devam etti:

“Bu sefer artık 1 olmaz, daha fazla olacak. Son 1 yıl içinde bu istihdam seferberliği başlatıldığı andan itibaren 1,5 milyon vatandaşımıza yeni iş, aş bulduk, imkan sağladık. Hükümet olarak bu seferberlikte sizin yükünüzü hafifletmek için önemli teşvik kararları aldık. Teşvik ve tedbirleri hayata geçirdik. Sonuçta muhteşem bir toplumsal dayanışma ortaya çıktı. Asgari ücret desteğinden vergi istisnasına, borçların ertelenmesinden iş kurma ve ilave istihdam desteklerine kadar reform niteliğinde birçok kararı hemen o toplantı sonrası hayata geçirdik.”

Yıldırım, TOBB'un “Bu iş olur” sloganıyla sahaya indiğini, bütün oda ve borsa başkanlarının elini taşın altına koyduğunu, esnafa, çalışanla bir araya geldiklerini, aynı şekilde 81 ilde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ve ekibinin bu çalışmalarını titiz bir şekilde sürdürdüğünü bildirdi. 1 yıl geçmeden 1.5 milyon yeni istihdam oluşturulduğunu belirten Yıldırım, “10 yıl önce istihdama katılım yüzde 45'ti, bugün yüzde 54'e yükselmiştir. Demek ki sadece istihdamı beklenen düzeyde artır-

Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirmede İşbirliği

İstihdam Şurası ve Milli İstihdam Seferberliği Ödül Töreni kapsamında ayrıca Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sarıeroğlu ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu tarafından “Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği Protokolü” imzalandı.

mak yetmiyor, istihdama katılımın arttığını da dikkate alarak 1 yerine 2, 2 yerine 3, 3 yerine 4 ilave istihdam için seferberlik yapmalıyız. 1,5 milyon istihdam demek 1.5 milyon ailenin mutluluğu demektir. Buradan genç, kadın ve engelli istihdamında duyarlılık gösteren firmalara ülkemiz ve milletimiz adına şükranlarımızı sunuyorum. TOBB'un şeref listesine giren iş adamlarını tebrik ediyorum. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın dediğinde sağına soluna bakmadan tam bir güvenle bu dayanışmayı sergilediğiniz için Allah hepinizden razı olsun” ifadesini kullandı.

Sarıeroğlu: Türkiye'nin başarı hikayesi

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Jülide Sarıeroğlu ise, “Son 10 yılda toplam 7 milyon 167 bin kişiye istihdam sağladık. Bu nereden bakarsanız bakın, büyük bir başarı hikayesi, Türkiye'nin başarı hikayesidir” dedi.

Sarıeroğlu, İstihdam Şurası'nın sonuçlarının ülkeye, millete ve çalışma hayatına yeni bir soluk ve heyecan getirmesini dileyerek, zor süreçlerden geçen Türkiye'nin her zamankinden daha güçlü, daha üretken olmak zorunda olduğunu vurguladı.

Milli İstihdam Seferberliği'nin Türkiye'nin içeride ve dışarıda tarihi bir mücadeleyi yürüttüğü, olumsuzluklar karşısında umutsuzluğa düşmesinin istendiği bir dönemde başlatıldığına dikkati çeken Sarıeroğlu, şöyle devam etti:

“Biz umutsuzluğa düşmedik. Aksine Sayın Cumhurbaşkanımız ‘yeniden kolları sıva günü’ dedi ve Milli İstihdam Seferberliğini ilan ettik. Hamdolsun bu seferberlik kapsamında bu yılın dokuz ayında yaklaşık 1,5 milyon kişiye istihdam sağladık. Milli İstihdam Seferberliği çağrısını yaparak, iş dünyamızı harekete geçiren ve oluşturduğu sinerjiyle güçlü sonuçlar almamıza imkan sağlayan Sayın Cumhurbaşkanımıza, yaklaşık bir yıldır sürdürdüğümüz bu seferberlikteki tüm çalışmalarımıza destek olan

Çağlar'a vefa

Türkiye genelinde istihdamı artıran kentlerden birinci olan İstanbul'un devlet ve oda yetkilileri ödülleri alırken, geçtiğimiz günlerde kalp krizi sonucu hayatını kaybeden İstanbul Ticaret Odası Başkanı ve TOBB Başkan Yardımcısı İbrahim Çağlar'ın fotoğrafı da ekrana yansıtıldı.

Sayın Başbakanımıza, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne ve kıymetli başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'na şükranlarımı ifade etmek istiyorum."

Hisarcıklıoğlu: Geleceğe yatırım yapmaya devam edeceğiz

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın hedefi yüksek koyduktan sonra kendilerine düşenin de çalışmak olduğunu vurguladı. Hisarcıklıoğlu, "Çok şükür hep birlikte, bir yıl boyunca büyük bir gayret gösterdik. Bu salonda iş dünyasının tüm paydaşları var. Allah emeğimizi zayi etmedi, bereketini de verdi. Böylece istihdamda tarihi bir başarı ortaya çıktı." diye konuştu.

Hisarcıklıoğlu, TOBB olarak istihdam konusunda "Bu iş olur" sloganıyla ulusal bir kampanya başlattıklarını hatırlatarak, bu seferberliğin milyonlarca insana iş ve aş sağladığını bildirdi.

Firmaların istihdam seferberliği sürecinde iç ve dış kaynaklı bütün olumsuzluklara direndiklerine dikkati çeken Hisarcıklıoğlu, şöyle devam etti:

"Oda ve borsa camiası olarak Türkiye'nin geleceğine yatırım yapmaya devam ediyoruz, edeceğiz. Sadece istihdamda değil, finansmanda ve girdi maliyetlerinin azaltılmasında da pek çok reformu hayata geçiren Sayın Cumhurbaşkanımıza, Sayın Başbakanımıza ve hükümetimize de teşekkür ediyorum. İş dünyası olarak

ülkemize ve kendimize artık daha fazla güveniyoruz, cesaretle adım atıyoruz."

Hisarcıklıoğlu, küresel finansal kriz sonrası 2010-2017 döneminde Türkiye ekonomisinin kesintisiz 7 yıl büyüdüğüne ve söz konusu dönemde ortalama büyüme oranının yüzde 7 olduğuna işaret ederek, 6 milyon 600 bin kişiye de yeni istihdam sağladıklarını söyledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Kudüs konusunda da liderliğini göstererek tüm İslam âlemini İstanbul'da topladığını anımsatan Hisarcıklıoğlu, "El ele verdiğimizde ülkemiz her sorunu aşacak, hak ettiği yere gelecektir yani dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasına girecektir" değerlendirmesinde bulundu.

İzmirli Oda Başkanları İstihdama Katkı Ödülü'nü Vali Ayyıldız'a teslim etti

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, İzmir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ekrem Demirtaş, Menemen Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Yılmaz Güral ve Torbalı Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Abdulvahap Olgun, İzmir'in en fazla istihdam yaratan illerden birisi olması nedeniyle Cumhurbaşkanlığı Tayyip Erdoğan ve Başbakan Binali Yıldırım'dan İzmir adına aldıkları ödülü, İzmir Valisi Erol Ayyıldız'a teslim etti.

İZTO Yönetim Kurulu Başkanı Demirtaş, 2017 yılı başında

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından başlatılan istihdam seferberliğine en başından itibaren büyük destek verdiklerini ve tüm Odalar olarak üyelerini yeni istihdam yaratmaları konusunda teşvik ettiklerini belirterek, "Cumhurbaşkanımıza 100 bin kişi istihdam sözü vermiştik. Bu sözü daha Ağustos ayında tutarak, 100 bin rakamını geçmiştik" dedi.

İzmir adına...

Ekrem Demirtaş, İstihdam Seferberliği ile amaçlanan 1.5 milyon kişiye istihdam sağlanması hedefine de ulaştığını belirterek, bu

nedenle 14 Aralık'ta Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde Milli İstihdam Seferberliği Ödül Töreni düzenlendiğini ve en çok istihdam yaratan iller ile firmaların da ödüllendirildiğini söyledi. İzmir'in Ankara, İstanbul, Antalya ve Muğla ile birlikte en fazla istihdam yaratan 5 ilden biri olduğunu aktaran Demirtaş, "İzmir'in ödülünü Cumhurbaşkanlığı Recep Tayyip Erdoğan, Başbakan Binali Yıldırım ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Jülide Sarıeroğlu'ndan tüm İzmir adına aldık. Aslında bu ödülü Sayın Valimiz alacaktı ama hava muhalefeti nedeniyle Ankara'daki törene katılamadığı için gelemedi. Şimdi bu ödülü diğer Oda başkanlarımız ile birlikte Sayın Valimize sunuyoruz" dedi.

Demirtaş, önümüzdeki yıl da daha fazla istihdam yaratmak için tüm güçleri ile çalışmaya devam edeceklerini belirtirken, Vali Erol Ayyıldız da İzmir'in Milli İstihdam Seferberliği kapsamında yeni istihdam yaratmada öncü ve örnek bir şehir olduğunu söyledi.

EBSO'dan üst düzeyde katılım

Ege Bölgesi Sanayi Odası, Cumhurbaşkanlığı Recep Tayyip Erdoğan'ın himayesinde ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile TOBB tarafından düzenlenen "İstihdam Şurası ve Milli İstihdam Seferberliği Ödül Töreni"nde en üst düzeyde temsil edildi. Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ndeki Beştepe Millet Kültür ve Kongre Merkezi'ndeki törende EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu ile Yönetim Kurulu Üyeleri Kamil Porsuk, Muhsin Dönmez, Hakan Ürün ve Ateş İlyas Demirkalkan hazır bulundu.

sylvac

HASSAS ÖLÇÜM CİHAZLARI

PHYNIX

BOYA VE KAPLAMA KALINLIĞI
ÖLÇÜM CİHAZLARI

KB PRÜFTECHNIK

SERTLİK TEST CİHAZLARI

NewSonic

PORTATİF ULTRASONİK
ÖLÇÜM CİHAZLARI

TSCHORN
Mess- und Spannmittel

3D TESTER VE PROBLAR

Status Pro
maschinentechnik

LASERLİ POZİSYON ÖLÇÜM CİHAZLARI

ACCURETECH

FORM ÖLÇÜM CİHAZLARI

Schwenk

HASSAS ÖLÇÜM CİHAZLARI

TECLOCK

KOMPARATÖR SAATLERİ

OS
alfa-sys

TAKIM BOY ÖLÇME CİHAZLARI

ÖLÇÜ ALETLERİ

İzmir'den tüm Türkiye'ye stoktan teslimat...

Tel: +90 232 342 06 93 • Fax: +90 232 342 06 95
info@yamerend.com.tr • www.yamerend.com.tr

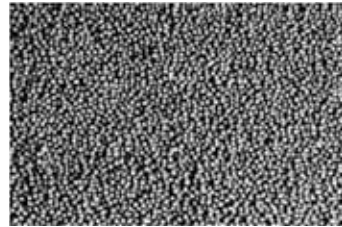
DÖKÜM MALZEMELERİ

Demir Dökümhane Malzemeleri

- Aşılacağı ve Küreselleştiriciler
- Karbon ve Grafit
- Ferro Alyajlar
- Refrakter Malzemeler
- Filtreler

Demirdışı Dökümhane Malzemeleri

- Metaller ve Metal Alaşımaları
- Döküm Potaları
- Tablet Alaşımaları
- Döküm Katkı Malzemeleri
- Seramik Ürünler
- Çelik ve Paslanmaz Bilya ve Gritler

SQ Group

KERAMTECH

skamol

3. Çeyrekte 6 yılın rekoru

11.1

Türkiye ekonomisi, 2017 yılının üçüncü çeyreğinde beklentilerin de üzerinde büyüdü. Türkiye İstatistik Kurumu'nun açıkladığı verilere göre; gayrisafi yurtiçi hasıla (GSYH), zincirlenmiş hacim endeksi olarak (2009=100), 2017 yılının Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarını kapsayan üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 11.1 arttı. GSYH, 2011 yılının üçüncü çeyreğinde yüzde 11.6 büyümüşü. Böylece çeyreklik dönemde son 6 yılın en hızlı büyümesi gerçekleşti. Bazı ekonomistler yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 10'a yakın büyüme gerçekleşeceğini düşünürken, bazı ekonomistler büyümenin yüzde 10'u geçeceğini bekliyordu. Türkiye bu performansıyla tüm dünya ülkelerini geride bırakarak üçüncü çeyrekte en hızlı büyüyen ekonomi oldu. 2017'nin

Ocak-Eylül aylarını kapsayan 9 aylık dönemdeki büyümesi, 7.4 olarak gerçekleşti. Öte yandan bu yıl ilk çeyrek için büyüme yüzde 5.2'den yüzde 5.3'e yükseltildi. İkinci çeyrek büyümesi ise yüzde 5.1'den yüzde 5.4'e revize edildi.

Takvim etkisinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, üçüncü çeyrekte bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 9.6 artarken, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH bir önceki çeyreğe göre yüzde 1.2 artış gösterdi.

Gayrisafi yurtiçi hasılayı oluşturan faaliyetler incelendiğinde; 2017 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim

Türkiye ekonomisi yılın üçüncü çeyreğinde beklentilerin üzerinde yüzde 11.1 büyüyerek, son 6 yılın en yüksek çeyreklik büyümesini gerçekleştirdi. Türkiye'yi hızlı büyüyen ülkeler arasında liderliğe taşıyan büyümeye vatandaşın harcamaları ile yeni yatırımlar katkı verdi.

YATIRIMLAR NASIL DEĞİŞTİ (%)

	2016	2017		
	4. çeyrek	1. çeyrek	2. çeyrek	3. çeyrek
İnşaat	2.1	13.3	22.5	12.0
Makine - teçhizat	-0.7	-12.1	-9.3	15.3
Diğer yatırımlar	3.9	2.6	-8.0	1.1
Üretilmiş mali olmayan aktifler	1.2	2.7	8.0	12.4

endeksi olarak; tarım sektörü toplam katma değeri yüzde 2.8, sanayi sektörü yüzde 14.8 ve inşaat sektörü yüzde 18.7 arttı. Ticaret, ulaştırma, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinin toplamından oluşan hizmetler sektörünün katma değeri ise yüzde 20.7 yükseldi.

Mobilya, ev eşyası ve otomobil

Büyümeye en büyük katkı harcama tarafında vatandaşın tüketim harcamalarından geldi. Tüketim harcamaları yüzde 11.7 artarken bu rakam 2011 ikinci çeyreğindeki yüzde 15'lik artıştan sonraki en yüksek tırmanış oldu ve net 7.01 puan katkı yaptı. Bunda vergi teşviklerinin getirildiği beyaz eşya, mobilya, ev eşyası gibi ürünlerin yanısıra iç pazar satış rekoru kıran otomotivin yer aldığı dayanıklı tüketim mallarına yapılan harcamalardaki artış etkili oldu. Dayanıklı mallara yapılan harcamalar yüzde 44, giyim ve ayakkabı gibi yarı dayanıklı ürünlerin tüketimi yüzde 23.9, gıda ve içecek gibi ürünlerin tüketimi de yüzde 23.8 arttı. Devletin harcamaları yüzde 2.8 ile düşük kalırken, yatırım harcamalarındaki yüzde 12.7'lik yükselişin net katkısı 3.6 puan olarak gerçekleşti.

İhracatta yüzde 17.2 artış ise 2014'ten bu yana en iyi rakam olarak kayıtlara geçti. İthalat da yüzde 14.5 artınca ihracattaki artışla devletin tüketimin katkısı 0.3 puan ile eşit seyir izledi.

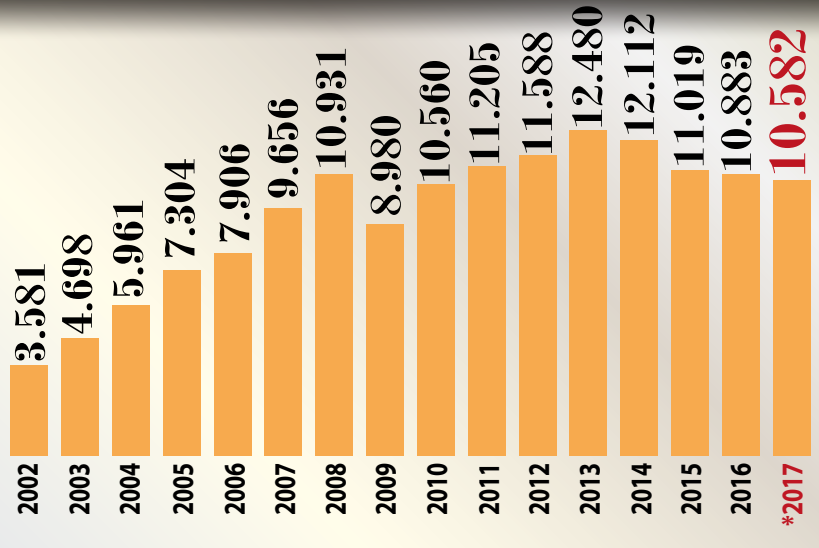
ÖTV-KDV indirimi etkisi

Üretim tarafından bakışta ise sanayideki yüzde 14.8'lik tırmanışın büyümeye net etkisi 2.6 puan olurken, hizmetler sektöründeki yüzde 20.7'lik artışın katkısı 4.2 puana ulaştı. İnşaatteki yüzde 18.7'lik büyümenin etkisi ise 1.4 puan olarak yansıdı.

KİŞİ BAŞI MİLLİ GELİR (DOLAR)

* İlk 9 ay itibariyle

Makineli teçhizatlı yatırım büyümesi

Sanayideki bu artışta KGF kefaletindeki krediler ile vergi indirimlerinin etkisi ise iki ayrı alanda görüldü.

Dayanıklı mallardaki büyümenin yüzde 31'e ulaşması, ÖTV ve KDV indirimleri ile artan beyaz eşya ve mobilya tüketiminin etkisini ortaya koydu.

İkincisi ise; yatırım kalemi altında artan makine teçhizat yatırımlarında görüldü. Son 2 çeyrekte yüzde 12.1 ve yüzde 9.3 daralan makine teçhizat yatırımlarının bu kez yüzde 15.3 zıplaması hem KGF hem de ihracat kalemlerinin etkisini, diğer yandan beyaz eşya ve mobilyadaki talebe yetişmek için bu alandaki yatırımların arttığını ortaya koydu. Yatırım kalemi

altındaki inşaat da yüzde 12 gibi önemli bir yükseliş kaydetti. Yatırımlardan ekonomiye gelen katkı 3.57 puan oldu.

Kredi Garanti Fonu'nun 2017'deki toplam büyümeye tek başına 1.5-2 puana yakın destek sağlayacağı öngörülüyor.

İşgücü ödemeleri

İşgücü ödemeleri, 2017 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 14.4, net işletme artışı/karma gelir yüzde 33.3 arttı. İşgücü ödemelerinin cari fiyatlarla gayrisafi katma değer içerisindeki payı geçen yılın aynı çeyreğinde yüzde 35.6 iken bu oran 2017 yılının üçüncü çeyreğinde yüzde 32.7 oldu. Net işletme artışı/karma gelirin payı ise yüzde 48.7'den yüzde 52.2'ye yükseldi.

Yorgancılar: Olması gereken bu, sanayi ve ihracatla büyüme...

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, 3. Çeyrek büyümesini değerlendirdi. Yorgancılar, "2017 yılı 3. çeyrekte büyüme oranı yüzde 11.1 gerçekleşmiştir. Söz konusu potansiyel üstündeki büyümede, tarım dışında diğer sektörler güçlü etki sağlamıştır. Türkiye, olması gerektiği gibi sanayi ve ihracatla büyüdü" dedi. Değerlendirmesinde, baz etkisinin bariz bir şekilde kendini gösterdiğini ifade eden Yorgancılar, "Geçen yılın aynı dönemine göre, ihracat yüzde 16 artmış, kapasite kullanım oranı 1.4 puan, sanayi üretim endeksi 11.7 puan ve PMI yaklaşık 6.5 puan, turizm gelirleri yüzde 38 artmıştır. Tüm bu veriler büyümeye ilişkin olumlu yansımayı ortaya koyarken, beklentiler doğrultusunda oldukça kuvvetli bir büyüme gerçekleşmiştir" diye konuştu.

Ender Yorgancılar, 2017 ilk çeyreğe kadar büyümeyi yukarı çeken kamu yatırımlarının 2. Çeyrekte negatif, 3. Çeyrekte pozitif ancak yüzde 2.8 gibi daha düşük düzeyde kalmasını da, "Bu durum, büyümenin niteliği açısından

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, rekor kıran 3. Çeyrek büyümesini değerlendirirken, "Türkiye olması gerektiği gibi sanayi ve ihracatla büyüdü. Ulaşmak istediğimiz büyük hedefler için yüzde 5 ve üzerinde sürdürülebilir büyüme performansına sahip olmalıyız" dedi.

HANGİ GRUP BÜYÜMEYE NE KATKI VERDİ (%)

TÜKETİM	Büyüme	Katkısı (puan)
Vatandaşın tüketimi	11.7	7.01
Devletin tüketimi	2.8	0.35
Özel ve kamu yatırımları	12.4	3.57
İhracat	17.2	3.53
İthalat	14.5	-3.19
ÜRETİM		
Tarım	2.8	0.37
Sanayi	14.8	2.62
-İmalat Sanayi	15.2	2.21
İnşaat	18.7	1.44
Hizmetler	20.7	4.24
Bilgi iletişim	15.5	0.36
Finans ve sigorta	-5.8	-0.25
Gayrimenkul	1.5	0.13
Mesleki ve idari hiz.	15.4	0.77
Kamu, sağlık, eğitim	11.5	0.19
Diğer hizmetler	8.4	0.97
Vergi, sübvansiyon	3.0	0.36

olumlu bir göstergedir. Büyümenin sürdürülebilir olması adına yatırım kaleminin büyümesi esas olmalıdır. Gayrisafi sabit sermaye yatırımlarındaki yüzde 12.4 artış kapasite genişlemesi adına umut vericidir. İhracattaki artış yüzde 17.2. Büyümenin kamu harcamaları ile değil, özel taleple devamını bekliyoruz. Ancak tarımı da ihmal etmemeliyiz” sözleriyle değerlendirdi.

Son çeyrekte mevcut teşviklerin olmayacağı dikkate alındığında daha düşük bir oranda büyüme beklentisinin söz konusu olduğunu ifade eden Yorgancılar, “2017 yıllık büyüme için, yüzde 6-7 öngörüsünde bulunabiliriz” ifadelerini kullandı.

Tedbiri elden bırakmayalım

Türkiye'nin ulaşmak istediği büyük hedeflere sahip olabilmesi için yüzde 5 ve üzerinde sürdürülebilir büyüme performansına sahip olması gerektiğine dikkat çeken Yorgancılar, tedbiri elden bırakmama çağrısı yaptı. ÜFE ile TÜFE arasındaki yüzde 5'lik farkın enflasyon üzerinde baskıya neden olduğunu kaydeden Yorgancılar, işsizlikle mücadelenin artarak devam etmesi gerektiğini vurguladı.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, şu görüşleri ifade etti:

“Türkiye, enflasyona odaklanmak ve enflasyonu yüzde 5'in

Sanayi üretimi Ekim'de beklentileri aştı

Ekim ayında sanayi üretimi yıllık bazda yüzde 7.3 aylık bazda yüzde 0.7 artış kaydederek beklentilerin üzerinde artış gösterdi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Ekim ayı 'sanayi üretim endeksi' rakamlarını açıkladı. Takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi yüzde 5.2 artış beklentilerine karşın yüzde 7.3 artış kaydetti.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi ise yüzde 0.7 arttı. Ekonomistler aylık yüzde 0.4 artış öngörüyordu. Öte yandan arındırılmamış verilere göre sanayi üretimi yıllık yüzde 8.9, aylık yüzde 12.9 artış gösterdi.

Takvim etkisinden arındırılmış sanayinin alt sektörleri incelendiğinde; 2017 yılı Ekim ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 0.5, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 7.7 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 7.3 arttı.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayinin alt sektörleri (2010=100 temel yılı) incelendiğinde, 2017 yılı Ekim ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre yüzde 2.2 azalırken imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 1.3 artış kaydetti. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi ise yüzde 1.9 azaldı.

altına düşürmek durumundadır. Kamu harcamalarında frene basılmış olmakla birlikte, bütçe dengelerinde daha iyi bir noktaya gelmesi ve kurlarda istikrarı sağlayacak hamleler uygulanmalı, Yabancı doğrudan yatırımlar için Türkiye'nin yeniden cazip hale getirilmesi gerekmektedir. Türkiye'nin en önemli sosyo-ekonomik sorunu olan işsizlikle mücadelede işgücü talebinin artması için yeni yatırım-

ların artırılması, aynı zamanda da işgücüne talep duyulan alanlarda nitelik kazandırılması gerekmektedir. Bu konuda ise yeni stratejiler yardımıyla eğitim-üretim entegrasyonunun sağlanması zorunludur. Olağanüstü Hal, Türkiye'nin algısını olumsuz etkilemektedir. Bu kaldırılmalı, hukuk sistemi reforme edilmeli, demokrasi standartları yükseltilmeli, AB ile ilişkiler normalleştirilmelidir.”

EMD İzmir'in Ege Ekonomisine Katkı Ödülü Yorgancılar'a...

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Ekonomi Muhabirleri Derneği (EMD) İzmir Şubesi tarafından "Ege Ekonomisine Katkı Ödülü"ne layık görüldü.

EMD İzmir Şubesi'nin kuruluşunun 28. yıldönümü, EBSO Sanayiciler Kulübü'nde düzenlenen etkinlikte kutlandı. İş ve medya dünyasının bir araya geldiği gecede Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Ege Ekonomisine Katkı Ödülü aldı. Yorgancılar'a ödülünü, EMD İzmir Şubesi Onur Kurulu Üyesi Tolga Albay ile EMD İzmir Şubesi Başkan Vekili Murat Ervin birlikte takdim etti.

Tören öncesi yaptığı konuşmada yazılı ve görsel basının ekonomi ve sanayinin gelişiminde de büyük rolü bulunduğuna dikkat çeken Yorgancılar, "Ekonomide, siyasette, sporda, sosyal hayatta, kısaca her alanda tarafsız ve doğru haber hepimiz için çok önemli. Ülkemizin birlik ve beraberliği, Atatürk'ün bizlere emanet ettiği cumhuriyet değerleriyle yaşamak ve bunları bizden sonra gelecek kuşaklara taşımak, huzur ve barış içinde yaşamak hepimizin ortak sorumluluğu. Mesleğini ilkelerine uygun

olarak yapan tüm basın emekçilerini kutluyorum, şahsımı ödüle layık gören tüm değerli arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum" dedi.

Yorgancılar, yakın geçmişte birkaç yerel TV kanalının yayın yaptığı İzmir'de bugün olmamasının eksikliğini hissedildiğini belirtirken, önümüzdeki süreçte yerel kanalların tekrar devreye girmesini beklediklerini de söyledi.

100 dolarlık ihracatın 27 dolarına Eximbank imzası

"Türkiye Ekonomisine Katkı Ödülü"ne layık görülen Türk Eximbank Genel Müdürü Adnan Yıldırım, gelecek yıl ihracatın finansmanında daha etkin bir role sahip olmayı hedeflediklerini belirterek, her 100 dolarlık ihracatın 27 dolarının finansmanında Eximbank imzası olmasını arzu ettiklerini açıkladı.

Genel Müdürlük görevinde bir yılı geride bıraktığını belirten Yıldırım, bu dönemi değerlendirirken, yaptığı sunumla Türk Eximbank'ın 2017 performansı ve 2018 hedeflerini anlattı.

İhracatçının en önemli destekçisi konumundaki bankanın ihracat kredileri özelinde bakıldığında Türkiye'de bir

Ekonomi Muhabirleri Derneği İzmir Şubesi, Ege Ekonomisine Katkı Ödülü'nü Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'a verdi.

numara haline geldiğini, bankaların ihracatçılara sunduğu nakit ihracat kredileri toplamının yüzde 46'sını tek başına karşılar duruma geldiklerini kaydeden Yıldırım, verilen desteğin toplam ihracata oranının da kasım sonu itibarıyla yüzde 25'e ulaştığını bildirdi.

Yıllar itibarıyla artan finansman desteğini hız kesmeden artırmayı planladıklarını dile getiren Yıldırım, şöyle konuştu:

“2017 yılında hedefimizi önceki seneye göre yüzde 21 artırarak 40 milyar dolar olarak belirlemiştik. 11 aylık performansımız göz önüne alındığında yılı hedefimize oldukça yakın bir seviyede bitireceğimizi anlaşılmaktadır. 2018 yılında ise hedefimizi yüzde 16 artırarak 29 milyar doları kredi 17 milyar doları sigorta olmak üzere toplam 46 milyar dolar tutarında destek sunmayı planlıyoruz. 2018 yılında her 100 dolarlık ihracatın 27 dolarının finansmanında Türk Eximbank imzası olmasını arzu ediyoruz.”

Medyanın etkinliği

EMD Genel Başkanı Turgay Türker, İzmir Şubesi'nin 28 yıllık köklü bir kuruma dönüştüğünü, EMD İzmir Şubesi üyesi gazetecilerin yaptığı haberlerle İzmir ve Türkiye ekonomisinin nabzını tuttuğunun altını çizdi.

EMD İzmir Şube Başkanı Murat Demircan ise, internet ve sosyal medyanın etkinliğinin artmasıyla gazete tirajlarının hızla gerilediğini, bunun istihdam rakamlarına da

yansıdığını, Türkiye'de binlerce gazetecinin işsiz kaldığını belirtti. EMD İzmir Şubesi'nin 146 üyesinden sadece 53'ünün gazetecilik yaptığını, kurumsal iletişim sektöründe çalışan üye sayısının 43'e ulaştığını anlatan Demircan, 50 üyenin ise işsiz olduğunu ya da farklı mesleklerde çalışmak durumunda kaldığını dile getirdi.

İzmir'in Türkiye'nin üçüncü büyük kenti ve batıya açılan kapısı olmasına rağmen Şırnak, Bitlis, Hakkari, Muş, Van, Ardahan, Bayburt, Tunceli, Bingöl, Sakarya gibi yerel TV kanalı bulunmadığını hatırlatan Demircan, “İzmir'in yerel TV kanalının olmaması, Süper Lig'de takımının olmaması gibi” diye konuştu.

İzmir Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Misket Dikmen, Ege Kuru Meyve İhracatçıları Birliği Başkanı

Birol Celep, İZFAŞ Yönetim Kurulu Üyesi Gül Şener, İzmir Ticaret Borsası Başkan Yardımcısı Ercan Korkmaz ile medya ve iş dünyasından çok sayıda temsilcinin katıldığı gecede; İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, İzmir Ticaret Borsası Başkanı Işınso Kestelli, Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Sabri Ünlütürk ve ESBAŞ Yürütme Kurulu Başkanı Faruk Güler de ekonomiye yaptıkları katkılar nedeniyle ödüle layık görülürken, Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanı Birol Celep'e, Folkart İnşaat Yönetim Kurulu Başkanı Mesut Sancak'a, Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Hilmi Uğurtaş'a, Petkim Petrokimya Holding A.Ş., Doğa Koleji Genel Müdürü Ali Rıza Lüle, Savola Gıda San. Tic. A.Ş.'ye de teşekkür plaketi verildi.

Gabon'dan yatırım ve işbirliği fırsatı

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Orta Afrika ülkelerinden Gabon Cumhuriyeti'nin sunduğu yatırım ve sektörel işbirliği fırsatlarının İzmirli sanayiciler tarafından değerlendirilmesini önerdi.

Gabon Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Hermann Immongault, Protokol Şefi Thibault Ifounga ile DEİK Türk-Afrika İş Konseyleri Başkanı ve Güney Afrika Cumhuriyeti İzmir Fahri Başkonsolosu Tamer Taşkın, Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ı ziyaret etti.

Gabon'un Türk firmalarına birçok alanda fırsat sunabileceğini ve iki ülke arasında işbirliği yapılabilecek sektörler bulunduğunu belirten, EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, bir süre önce başlayan İstanbul-Liberville arasındaki uçak seferlerinin de mutlaka pozitif etkilerinin olacağına ve sadece Gabon ile değil Orta Afrika ülkeleriyle ekonomik ilişkilere olumlu yansıtacağına inandığını söyledi.

Ender Yorgancılar, İzmir'in sektörel çeşitliliğe sahip bir şehir olduğunu, EBSO çatısı altında tekstilden otomotive, makinadan gıdaya, petrokimyadan yenile-

nebilir enerjiye kadar 64 değişik sanayi dalının temsil edildiğini anlatırken, "Gabon ile ticareti artırabilmek için firmaları bir araya getirmeye ihtiyaç var. Büyükelçiliğin bizlerle Gabon'daki Ticaret ve Sanayi Odası bilgilerini paylaşması halinde ilk temasları kurabiliriz, ardından sektörleri belirleyerek yapılabilecek etkinliklere karar verebiliriz. İlk aşamada mobilya ve su ürünleri sektörlerinden başlayarak buradaki işbirliği örneklerini diğer sektörlerle de genişletebiliriz" dedi.

İşbirliğine hazırız

Gabon Cumhuriyeti'nin Ankara'da 2015 yılında büyükelçilik açtığını ve kendisinin görev yapan ilk büyükelçi olduğunu belirten Immongault, "Türkiye'nin uzman olduğu konularda öğrenebilecek çok şeyimiz var, işbirliğini geliştirecek her türlü adımı atmaya hazırız" mesajı verdi.

Gabon'da ekonomik atılımların başladığını vurgulayan Hermann Immongault, doğa, sanayi ve hizmetler alanındaki hedeflerini de paylaştı. Büyükelçi Immongault, yüzde 80'i ormanlarla kaplı ülkede ağaç, orman ürünleri, mobilya ve bununla ilgili sektörlerdeki ihracat potansiyeline dikkat çekerken,

"Sanayide özellikle hammadde tedarikinde avantajlarımız var. Dünyanın ikinci büyük mangan potansiyeline sahibiz. Altın, elmas, demir, uranyum ve petrol yataklarımız var. Hizmet sektöründe bilişim, telekomünikasyon ve elektronik alanları ile denizcilik sektöründe Türk yatırımcılarla ortak projeler gerçekleştirilebilir" dedi.

Hermann Immongault, Gabon ile Türkiye arasındaki dış ticaret hacminin içinde bulunduğumuz süreçte çok düşük seviyede gerçekleştiğini de ifade etti ve "Özellikle devletin zirvesi olarak cumhurbaşkanlığı ve başbakanlık seviyesinde karşılıklı ziyaretlerle tesis edilen yakınlığı, ekonomik ilişkilerde avantaja dönüştürmek arzusundayız. EBSO gibi kurumların öncülük yaparak açacakları kapılar ve büyükelçilik olarak bizim desteklerimizle ekonomik ilişkilerimiz ülkelerimizin potansiyelini yansıtacak noktaya gelebilir" diye konuştu.

DEİK Türk-Afrika İş Konseyleri Koordinatör Başkanı Taşkın da, Afrika ülkelerini ve insanlarını Türkiye'ye tanıtırken Türk firmalarına yeni pazarlar yaratarak Türkiye ile Afrika arasındaki ticarete katkı vermek istediklerini anlattı.

Portekiz ile gündem sektörel işbirliği

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Erdoğan Çiçekçi, Portekiz ile İzmir arasında sektörel işbirliklerinin güçlendirilmesi gerektiğini söyledi.

Portekiz'in Ankara Büyükelçisi Paula Leal da Silva, Ticaret Ataşesi Celeste Mota Tezsezen ile İzmir Fahri Konsolosu Ahmet Yiğitbaşı, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nı ziyaret ederek, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Erdoğan Çiçekçi ile bir araya geldi.

Avrupa kıtası esas alındığında doğuda Türkiye'nin, batıda Portekiz'in yer aldığını hatırlatan Çiçekçi, aradaki mesafeye rağmen iki ülkenin benzer özellikler taşıdığını anlattı. Çiçekçi, birçok sanayicinin Portekiz ile iş bağlantısı bulunduğunu ve bu ülkeyi ulaşılabilir olarak gördüklerini söylerken, iki ülke arasındaki ticaret kalemlerinde plastik sektörünün ilk sırada olmasını örnek gösterdi.

Erdoğan Çiçekçi, EBSO olarak yeni açılımları sanayicilere duyurarak yeni ekonomik ilişkiler kurma konusunda destek olduklarını vurguladı ve "İşbirliğini geliştirmek adına öncelikle her iki taraf için uygun sektörleri tespit ederek karşılıklı ziyaretler ve ortak etkinlikler düzenlemenin ve halihazırda düzenlenen etkinliklere daha fazla katılım göstermenin yararlı olacağına inanıyorum. Portekiz'in imkanlarının gerek Büyükelçilik gerekse diğer ilgili kurumlar tarafından EBSO ile paylaşılması halinde daha bilinçli bir şekilde işbirliği imkanları değerlendirilebilecek, bu sayede karşılıklı ticaret rakamlarını artırıp gerçek potansiyele ulaşılabilir" dedi.

Portekiz'in İtalya ve İspanya

ile birlikte üretim maliyetlerinde Avrupa'nın en ucuz ülkelerinden biri olduğuna da dikkat çeken Çiçekçi, plastik alanında yapılabilecek ortak faaliyetlerin görüşülmesinin bile Büyükelçi Paula Leal da Silva'nın yaptığı ziyaretin verimli geçmesinin kanıtı niteliğinde olduğunu ifade etti.

Büyükelçilikten tam destek

Portekiz Büyükelçisi Paula Leal da Silva, ülkesi ile Türkiye'nin köklü ve olumlu ilerleyen siyasi ve ticari ilişkilere sahip olduğunu anlattı. Dengeli ekonomik ilişkileri artırmak için yapılacak çok şey bulunduğunu dile getiren Büyükelçi, "İki ülke arasında işbirliği yapılabilecek yenilenebilir enerji, bilgi teknolojileri, gıda, turizm gibi pek çok benzer sektör var. Portekiz yeni girişimler için çok iyi bir ekosisteme sahip, bu avantajın da iyi değerlendirilmesi gerekiyor. Daha çok

bir arada olmalıyız. Firmalarımız buradaki iş imkanlarını yakından görebilirler, İzmirli firmalar EBSO çatısı altında Portekiz'a ticari heyet organizasyonları gerçekleştirebilirler. "Golden Visa" süreci sayesinde başvuran yatırımcı firmalara daha kısa sürede ve uzun geçerliliği olan Schengen vizeleri verebiliyoruz. EBSO ile ortaklaşa yapılacak etkinliklerde Büyükelçilik olarak her zaman desteğe hazırız" diye konuştu. Portekiz Ticaret Ataşesi Celeste Mota Tezsezen ise, İzmir'deki plastik sektörüne ilişkin bilgileri ülkesindeki Plastik Kalıp Sanayicileri Derneği ile paylaşacağını ve sektörel heyet organizasyonları gerçekleştirilebileceğini ifade etti. Plastik sektörünün Portekiz'in orta ve kuzey bölgelerinde yoğunlaştığını anlatan Tezsezen, otomotiv, beyaz eşya, elektronik ve ambalaj sektörlerine de girdi sağladığını söyledi.

Litvanya ile ortak hedef katma değerli ürün

Avrupa'nın kesişme noktasındaki Litvanya'dan İzmirli sanayicilere yatırım ve ticarete işbirliği teklifi geldi. Katma değeri yüksek ürünlerle ilk aşamada ülkeler arasındaki dış ticaret hacminin 1 milyar dolara çıkarılması hedefi konuldu.

Litvanya'nın Ankara Büyükelçisi Audrius Bruzga ve İzmir Fahri Konsolosu Mustafa Ahmet Özsoy, beraberindeki heyetle Ege Bölgesi Sanayi Odası'nı ziyaret etti. EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili İbrahim Gökçüoğlu'nun ev sahipliği yaptığı ziyaret kapsamında ayrıca İzmirli sanayicilerin katılımıyla "Kuzey Baltık Bölgesi ve Avrupa'daki potansiyel iş ortağınız Litvanya" konulu bilgilendirme semineri de gerçekleştirildi.

Gökçüoğlu: Birlikte katma değerli ürüne odaklanırsak hedefe çabuk ulaşırız

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Gökçüoğlu, Türkiye'nin Litvanya ile 1930 yılında dostluk anlaşması imzaladığını hatırlatırken, ziyaretten

duyduğu mutluluğu dile getirdi. İbrahim Gökçüoğlu, "Avrupa ve Ortadoğu'nun parlayan ülkesi ve Avrasya'nın üretim üssü hedefi olan Türkiye ile Avrupa'nın gelişen ülkesi Litvanya'nın İzmir'de ortaklık içinde olması bizleri mutlu edecektir" dedi.

Türkiye'nin dış ticaretinde Avrupa ülkelerinin payının yüzde 48.6 olmasına rağmen Litvanya ile bu oranın yüzde 1 civarında kaldığını hatırlatan Gökçüoğlu, ticari anlamda iki ülkenin de geçmiş birlikteliğini ve potansiyelini yansıtmayan rakamların hızla olması gerektiği düzeyde yükseltilmesini savundu. Karşılıklı ticaret ve doğrudan yatırımların artması gerektiğini söyleyen Gökçüoğlu, şu bilgileri verdi:

"Litvanya'nın ithal ürünleri arasında yer alan mineral yakıtlardan makinelere, motorlu kara taşıtlarından plastiğe kadar birçok sektörde özellikle İzmir olarak önemli bir potansiyele sahibiz. İzmir; 8 bin 500 yıllık tarihiyle ticaret ve sanayi kenti olması, yabancı sermaye ve uluslararası iş kültürü, hammaddeye yakınlığı, jeo-stratejik ve lojistik önemi,

Litvanya Büyükelçisi Audrius Bruzga'yı konuk eden EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili İbrahim Gökçüoğlu, İzmir'in ayrıcalıklarını Litvanya'nın avantajlarıyla buluşturarak etkili bir partnerlik sağlanabileceğini söyledi. Büyükelçi Bruzga da İzmirli firmalara yatırım daveti yaptı.

ucuz ve nitelikli işgücü, gelişmiş üniversite ve sanayi işbirliği ortamı, örnek alınan organize sanayi ve serbest bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri ve yenilenebilir enerji potansiyeli ile her dönem ayrıcalıklı konumdadır. Yabancı markaların, hem yatırım avantajları hem de yaşam kalitesi açısından imalat sanayi yatırımlarında İzmir'i tercih etmesi tesadüf değildir. Türkiye'de 35 Litvanya sermayeli şirket faaliyet göstermesine rağmen İzmir'de yok. Litvanyalı dostlarımızın da yapacakları yatırımdan duyacakları memnuniyetin garantisini verebilirim. İzmir'in ayrıcalıklarını Litvanya'nın avantajlarıyla buluşturarak etkili bir partnerlik sağlayabiliriz."

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Gökçüoğlu, gıdadan tekstile, makineden elektroniğe, inşaattan petrokimyaya kadar değişen yelpazede sektörel üretim zenginliğine sahip İzmir'in 1 milyar dolarlık dış ticaret hedefine kolaylıkla ulaşabileceğini ifade etti.

Bilim ve teknolojinin imkanlarını sanayi ile buluşturmak ve katma değeri yüksek ürünler ortaya koyabilmek adına EBSO olarak üniversitelerle işbirliğine ayrı bir önem verdiklerini vurgulayan Gökçüoğlu, "Bölgemizdeki üniversitelerle Üniversite ve Sanayi Koordinasyon Kurulu oluşturduk. Aynı zamanda teknoparkların yönetiminde

EBSO olarak temsil ediliyoruz. Üniversitelerle birlikte çalışma ve yatırıma dönük ürünlerle çabuk yol alabiliriz" diye konuştu.

Litvanya size tamamen kaçık İzmirli

sanayicileri çatısı altında toplayan EBSO'ya konuk olmaktan büyük memnuniyet duyduğunu belirten Litvanya Büyükelçisi Bruzga, kurumlar arasındaki işbirliği, ülkeler arasındaki ilişki ve ticareti geliştirmenin kendileri için büyük önem taşıdığını söyledi. Litvanya ve Türkiye arasında bugün toplam 600 milyon dolar civarındaki dış ticaret hacminin potansiyeli yansıtmadığını, her iki ülkenin dış ticaretine konu ürünlerin de hemen hemen birbiriyle aynı olduğunu belirten Audrius Bruzga, "Türkiye'nin köprü konumu gibi biz de Avrupa'nın kuzeyi, güneyi, doğusu ve batısının kesişme noktasındayız. AB'ye tam üyemiz ve Türkiye'nin tam üyelik sürecini destekliyoruz. Litvanya'nın

Vize sorun olmaz

Litvanya Büyükelçisi Bruzga'nın EBSO ziyaretinde vize konusu da önemli bir gündem başlığı oldu. EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Gökçüoğlu, "Ticaretin artması için önce vize sorunu çözülmeli, engeller ortadan kalkmalı. TOBB üyesi 1.5 milyon işadamına vize kolaylığı gelebilir, pasaportla birlikte TOBB kimlik kartı gösterildiğinde vizesiz geçiş sağlanabilir" önerisinde bulundu. Büyükelçi Audrius Bruzga da işadamlarına vize konusunda her türlü kolaylığı sağladıklarını, çok girişli vizelerle sorun yaşanmayacağını anlattı. Büyükelçi Bruzga, "Vizesiz çözüm için çalışıyoruz" bilgisini de verdi.

Kendilerinin AB üyesi oldukları ve Türkiye'nin de Gümrük Birliği Anlaşması bulunması nedeniyle Serbest Ticaret Anlaşması imzalanamayacağını hatırlatan Audrius Bruzga, Gümrük Birliği güncellenmesinin de bir süreç olduğunu sözlerine ekledi.

Türkiye'de daha çok tanınmasını, iki ülke arasındaki ilişkileri ve işbirliğini konuşmanın yanında Litvanya ve İzmir arasında olabilecek ticari fırsatları da değerlendirmek istiyoruz. Ülkemizde ekonomi ve doğa açısından çok olumlu bir ortam, onur duyduğumuz güzellikler var. Yeraltı zenginliğimiz yok ama iyi eğitilmiş insanlarımız var, geleceğe yatırım yapıyoruz. Yeni ve katma değeri yüksek ürünlerle Litvanya ile ticaretiniz artar. Litvanya size tamamen açık" dedi.

Türk Eximbank 2018'de hedef büyütüyor

Adnan YILDIRIM
Türk Eximbank
Genel Müdürü
(2014-2015 Ekonomi
Bakan Yardımcısı)

Türkiye ekonomisi 2017 üçüncü çeyreğinde yüzde 11,1 oranında büyüyerek son 6 yılın rekorunu kırdı. Ülkemiz ekonomik ve politik risklere karşı dayanıklılığını bir kez daha tüm dünyaya göstererek kendisine güvenenleri yanıltmadı. Yıl genelinde yüzde 6'yı aşması beklenen büyüme oranıyla dünyanın en fazla büyüyen ekonomileri arasına gireceğiz.

2017 yılı Türkiye için olduğu gibi Türk Eximbank için de başarılı bir yıl oldu. 2017 Kasım ayı itibarıyla genel müdür olarak birinci yılımı tamamladığım Türk Eximbank'ta bu yıl önemli değişikliklere imza attık. Bankamızın organizasyon yapısını ihracatçılarımıza daha etkili hizmet verebilmek için değiştirdik. Pazarlama, istihbarat, analiz, tahsis birimlerimizle yapımızı güçlendirdik. Bu yıl Ankara, İzmir, Gaziantep şubelerimize ilk etapta Denizli, Bursa şubelerini ekledik. Yıl bitmeden Antalya, Konya, Kayseri, Gebze, İstanbul Avrupa Yakası şubelerini açarak şube sayımızı 11'e çıkarıyoruz. Şubelerle beraber ihracatta önde gelen illerimizin organize sanayi bölgeleri içerisinde irtibat ofisleri

kurduk. İhracatçılarımıza yerinde hizmet ediyoruz. Artık hizmet götürülen bir bankayız. Tüm bunlarla beraber ihracatçılarımızın ihtiyaçlarına daha hızlı cevap vermek için ihracatçı destek merkezini devreye aldık, call center hizmetine başladık.

Bu yapısal dönüşümle paralel olarak kredi politikamızda da önemli değişiklikler yaptık. Bundan önceki uygulamalarda sadece banka teminat mektubu ile kredi veren bankamızı diğer teminat çeşitleriyle de kredi verebilir hale getirdik. Her zaman daha yoğun ve daha etkili destek vermeyi amaçladık. Bu kapsamda öz kaynaklarımızla fonladığımız TL kredilerini sadece KOBİ'lere verme kararı aldık. Böylelikle KOBİ'lerimize 2,5 milyar TL ilave kaynak sağladık.

Öz kaynaklarımızın ve Merkez Bankası tarafından Bankamıza tahsis edilen kaynağın dışında Bankamız ihracatçılarımıza ve yurt dışında faaliyet gösteren müteahhitlerimize sağladığı finansman imkanlarını artırmak amacıyla uluslararası piyasalardan da fon temin ediyor. Bu yıl uluslar üstü kuruluşlardan

İhracata tam desteğimizi sürdüreceğiz. KOBİ'lerimizin yanında olacağız. Hep beraber büyüyeceğiz. 2018 için hedefimiz 46 milyar dolar. İş dünyamızın kararlılığı ve mesai arkadaşlarımın özverili çalışmalarıyla geçen yıl olduğu gibi bu yıl da hedefimize ulaşacağımıza yürekten inanıyorum.

ve dünyanın önde gelen bankalarından sendikasyon kredisi ve ikili ticari krediler ile eurotahvil ihracı yoluyla 3,7 milyar dolar tutarında fon sağladık. Hatta önceki döneme göre daha uygun maliyetlerle bunları gerçekleştirdik. Maliyetlerimizdeki bu düşüşleri ihracatçılarımıza yansıttık, faizleri düşürdük. Bu yıl faiz düşüren tek banka olduk.

Faizlerdeki indirimle beraber ihracatçılarımızın döviz kuru riskini yönetmelerine yardımcı olmak üzere forward ürününü hizmete aldık. Bu hizmeti de kar amacı gütmeyen yapıyoruz.

Biz ihracatçılarımızın ve müteahhitlerimizin yurt dışında rekabet güçlerinin artırılabilmesi amacıyla diğer ihracat kredi kuruluşları ile işbirliğine de önem veriyoruz. Bu işbirliği anlaşmaları; üçüncü ülkelerde ortak gerçekleştirilecek projeler kapsamında her kuruluşun kendi ülkesinden gerçekleşen ihracata doğrudan kredi, garanti ve sigorta

desteği sağlaması veya kuruluşlar arası bilgi alışverişi ve eğitim imkanları sağlanması şeklinde oluyor. 2017 yılında Belçika, İtalya, Japonya, İngiltere, G.Kore ve Tayland ihracat kredi kuruluşları ile bu tür anlaşmalar imzaladık. Yine bu kapsamda yıl içerisinde İslam ülkeleri ihracat destek kuruluşları birliği olan Aman Union genel sekreterliği görevini devralırken, Asya Exim Bankları forumuna da tam üye olduk.

Tüm bu çalışmalarımız karnemize de yansıdı. Türkiye'deki

ihracat kredilerinin neredeyse yarısını (yüzde 46) tek başına veren bankamızın ihracata desteği 2017'de 40 milyar dolara yaklaştı. Toplam desteğini geçen yıla göre yüzde 17 artırdı. Yani Türkiye ihracatının yüzde 25'inde Türk Eximbank imzası var.

2018'de hedefimizi daha da yükseltiyoruz. Hükümetimizin ve Ekonomi Bakanlığı'nın desteğiyle başarılı bir şekilde bıraktığımız 2017'yi geride bırakırken yeni yılda daha büyük başarılarımıza imza atacağız. İhracata tam desteğimizi sürdüreceğiz. KOBİ'lerimizin yanında olacağız. Hep beraber büyüyeceğiz. 2018 için hedefimiz 46 milyar dolar. İş dünyamızın kararlılığı ve mesai arkadaşlarımla özverili çalışmalarıyla geçen yıl olduğu gibi bu yıl da hedefimize ulaşacağımıza yürekten inanıyorum. Bu vesileyle yeni yılınızı kutluyor; sağlık, mutluluk, huzur ve başarılarla dolu bir yıl diliyorum.

Yorgancılar'dan gençlere iş hayatı tavsiyeleri

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Başkanı Ender Yorgancılar, Ege Üniversitesi Mühendislik Fakültesi öğrencileri ile Girişimcilik ve Etik Dersi'nde bir araya geldi. Gençlere, "Başarısız olmaktan korkmayın" çağrısında bulunan Yorgancılar, "Unutmayın ki yaptığınız, yapacağınız her işte başarısız olma durumu sözkonusu olacaktır. Ama şunu unutmayın, yumurta kırılmadan omlet olmuyor. Yumurta kırmak için ne kadar çaba harcar, gayret gösterirseniz başarı ihtimaliniz daha yüksek olacaktır" dedi.

Türkiye'nin gerçekleştirdiği atılımlarla tarım ürünlerinden sanayiye geçişi tamamladığını, turizmde dünyanın ilk 10 destinasyonu arasında yer aldığını belirten Yorgancılar, "Batı'da İtalya, Doğu'da Çin, bunun ortasında ülkemiz, en büyük sanayi üretim merkezi. Çin'den sonra dünyada en büyük

yurtdışında inşaat projelerini alan ülkeyiz. Eksişimiz nedir? Yüksek katma değerli ürün üretmek. Yani üniversite sanayi işbirliğini tam manasıyla kullanamıyoruz. Sizlerde bilgi var, bizlerde girişimci, yatırımcı güç var. Ama birbiri ile etkileşim yok. Günümüzde birbirine transfer edilmeyen bilginin faydası yok. Bunu sağlayacak olan ise eğitim sistemidir. Eğitim sisteminde reorganizasyona ihtiyacımız var" diye konuştu.

Hayal etmek, başarmakla eşdeğer

Ülkemizin kalkınması ve refah seviyesinin artmasında girişimciliğe vurgu yapan Yorgancılar, "Diyeceksiniz ki, 'İşin finansman kısmı ne olacak?' Gerçekte sermayenin en son nokta olduğunu unutmayın, gözden kaçırmayın. Peki, nasıl girişimci olacaksınız? Hayal edebiliyor musun?

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, Girişimcilik ve Etik dersinde bir araya geldiği Ege Üniversitesi Mühendislik Fakültesi öğrencilerine, "Başarısız olmaktan korkmayın. Hayal etmek bir işi başarabilmekle eşdeğer" dedi.

Hayal etmek, bir işi başarabilmekle eşdeğer. Cesaretli olabiliyor musun? Bu da başarının önemli kriterlerinden bir tanesi. Yeni fikir üretip, analiz yapabiliyor musun? Bütün bunları yapabiliyorsan zaten girişimci adayısın. Hayal etmediğiniz sürece başarılı olmanız mümkün değil. 68 yaşındaki bir adam, iflas edip tekrar iş hayatına atılmak istediğinde yaptığı menüyü onlarca, yüzlerce restorana teklif etti. Ortaya Kentucky Fried Chicken çıktı” diye konuştu.

Alın terini akıl teri ile birleştirin

Kendi hayatından da örnekler veren Ender Yorgancılar, “Başarı nedir diye sorarsanız, fark yaratmak derim. Tercih sebebi olabilmeniz için mutlaka rakiplerinizden farklı olmanız gerekiyor. Bunun bir çok örneği var. Simit Sarayı, Yemek Sepeti, Kahve Dünyası. Simit eskiden tablada satılıyordu, saraya girdi. Nerede satılıyor? New York, Şikago, Londra, Dubai’de... Her yerde kahve var ama Kahve Dünyası fark yarattı. Yemek Sepeti, yazılımı yaptı, kendini çok iyi konumlandırdı. Uber, ağıyla her yerde ulaşımı sağlıyor. Booking.com, nasıl bir otel istersen o oteli sana sunuyor. Aynı duyguyu paylaşabileceğiniz insanlarla birlikte olarak bunun benzeri başarı hikayelerine imza atmanız işten bile değil. Dürüst ve etik bir biçimde çalışmak ve yılmamak. Başarılı olmak için yılmadan çalışmak gerek. Bunlar sizi başarıya götürecektir. Vazgeçtiğiniz anda kaybedersiniz” diye konuştu.

Üniversite ve sanayi işbirliğine devam

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar ile Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, Ege Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Necdet Budak’ı ziyaret ederek görevinde başarılar diledi.

Ege Üniversitesi Rektörlüğü’nde gerçekleşen ziyarette; Ege Bölgesi Sanayi Odası’nın bölge üniversiteleriyle oluşturduğu Üniversite ve Sanayi Koordinasyon Kurulu, üniversite öğrencilerinin iş yaşamına hazırlanmaları amacıyla Ege Üniversitesi ile birlikte yürütülen Teknoloji Transfer Ofisi, EBIC-Ege projelerindeki işbirlikleri, 4. Sanayi Devrimi (Sanayi 4.0) kapsamındaki Eğitim 4.0 ile Akıllı Bakım gündeminin ağırlığını oluşturdu. Türkiye’nin ekonomide sıçrama yapabilmesi için katma değeri yüksek üretim ve ihracatın gerçekleştirilmesinin ancak üniversite ve sanayi işbirliğiyle mümkün olabileceğine vurgu yapıldı. Ziyarette ayrıca Ege Bölgesi Sanayi Odası ile Ege Üniversitesi’nin 1986 yılında ÜSİGEM ile başlayan ve bugün ÜSKK ile devam eden işbirliğinin Türkiye’ye örnek oluşturduğu ifade edildi.

TSK'da yerlileştirmeye İzmir katkısı

İzmirli sanayicilerin savunma sanayinden aldığı payın artması için yaptığı çalışmalara bir yenisini ekleyen Ege Bölgesi Sanayi Odası, Kara Kuvvetleri Komutanlığı işbirliğinde KKK Lojistik Komutanı Tuğgeneral Sıtkı Varlı'nın da katılımıyla Askeri Yedek Parça Yerlileştirme Koordinasyon Toplantısı düzenledi. TSK'nın ihtiyaç duyduğu malzemeler konusunda İzmirli sanayicilerin kararlılığı ortaya konuldu.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyesi ve Savunma Sanayi Çalışma Grubu Başkanı Hakan Ürün, ülkemizde askeri olduğu kadar ekonomik boyutuyla da stratejik önemi her geçen gün artıran savunma sanayinin sektör olarak İzmir'de de güçlenerek ilerlediğini söyledi. Ürün, bölgede gerek ticari gerekse teknolojik kapasite ve kabiliyetleri doğrultusunda ana yüklenici olabilecek birçok firmanın bulunduğu dikkat çekti. Kara Kuvvetleri Komutanlığı Lojistik Komutanı Tuğgeneral Sıtkı Varlı da, sınır ötesi operasyonlarla adı duyulan Fırtına obüslerinin malzemelerinin yüzde 97'sinin yurt içinden sağlanmasını örnek göstererek yerleşme hamlesi için İzmirli sanayicilerin TSK ihalelerine katılmasını istedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası, İzmirli sanayicilerin savunma sanayinden daha fazla pay alması için yaptığı çalışmalara bir yenisini daha ekleyerek Kara Kuvvetleri Komutanlığı işbirliğinde Askeri

Yedek Parça Yerlileştirme Koordinasyon Toplantısı düzenledi. KKK Lojistik Komutanı Tuğgeneral Sıtkı Varlı'nın katılımıyla gerçekleşen toplantıda, kritik askeri malzemeyi yurt içinden temin etme stratejisiyle hareket eden Türk Silahlı Kuvvetleri'nin ihtiyaç duyduğu parçaların üretiminde İzmirli sanayicilerin kararlılığı ortaya konuldu. Jeopolitik konumu ve bulunduğu coğrafya itibarıyla stratejik öneme sahip Türkiye için savunma sanayinin ayrıcalıklı konumuna işaret eden EBSO Yönetim Kurulu Üyesi Ürün, "O nedenle ülkemizde askeri olduğu kadar ekonomik boyutuyla da stratejik önemini her geçen gün artıran savunma sanayi sektörü olarak İzmir'de de güçlenerek ilerlemektedir. Sektörel çeşitlilik içinde sanayi geleneği çok eskiye dayanan İzmir, üçüncü kuşak sanayicilerle katma değer yaratan tecrübe ve kabiliyete sahiptir" dedi.

Ana yüklenici olabilecek firmalar
Hakan Ürün, İzmirli sanayicilerin

üretmenin ötesinde 191 ülkeye de ihracat yaptığını vurgularken, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Savunma sanayi açısından baktığımızda; bölgemizde birçok firma savunma sanayinde ana yüklenici konumundaki TAI, TEI, ASELSAN, HAVELSAN, ROKETSAN, MKE ve Alp Havacılık gibi firma ve kurumlara hizmet vermektedir. Bölgemizde, gerek ticari gerekse teknolojik kapasite ve kabiliyetleri doğrultusunda ana yüklenici olabilecek birçok firma da bulunmaktadır. BMC ana aktör olarak kendini ispatlamıştır. Dirinler, Norm Cıvata, CMS Jant, İzeltaş bu firmalardan bazılarıdır. Mevcut durumumuzu stratejik olarak değerlendirdiğimizde; hedefimiz, ticari faaliyetlerine devam ederken, teknolojik kabiliyetlerini savunma sanayinde ihtiyaç olması halinde kullanabilecek firmalar ortaya çıkarmaktır.”

Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın bu farkındalıkla 2000'li yılların başında Yönetim Kurulu Çalışma Gruplarının arasına savunma sanayini de dahil ettiğini hatırlatan Ürün, yerel ve genel ölçekte çözüm ortağı olmayı hedeflediklerini, sektörde üretim sağlayan firmaların başvuru noktası olduklarını ifade etti.

Yerli üretim önemli

Hakan Ürün, 2009 yılında tüm komutanlıkların katılımıyla İzmir'de bir ilke imza atarak “1. Müşterek Malzeme Sergisi”nin gerçekleştirildiğini, TSK'nın ithal ettiği 7 bin 66 malzemenin sergilendiği organizasyona 24 ildeki bin 76 firmadan 1665 temsilcinin katılarak sergilenen malzemelerin yurt içinden tedarik imkanlarının araştırıldığını anlattı.

EBSO Savunma Sanayi Çalışma Grubu olarak Ankara ve Eskişehir'deki sektörle ilgili fabrikaları ziyaret ettiklerini,

2012 yılında stratejik hedef doğrultusunda İzmir Kalkınma Ajansı'nın desteğini de alarak İzmir'deki tedarikçilerin profilini ortaya koymak amacıyla sektör analizi yapıldığını bildiren Ürün, savunma sanayine ilişkin pek çok toplantıya ev sahipliği yaptıklarını, IDEF Savunma Sanayi Fuarlarına katıldıklarını söyledi.

Hakan Ürün, “Savunma sanayi gibi stratejik bir sektörde, ihtiyacın yerli üretimle karşılanmasının gerekliliğine inanmaktayız. Son yıllarda yerleşmenin artarak yüzde 60'lara gelmesinde başta

Milli Savunma Bakanlığımız olmak üzere, Savunma Sanayi Müsteşarlığı'nın tutumu ve kararlılığını takdirle karşılıyoruz. Yerli gemilerimizden, yerli insansız hava araçlarımıza, kirpilerimizden, atak helikopterlerimize kadar gururumuz olan milli servetlerimizin çeşitlenerek artması en büyük temennimizdir” diye konuştu.

Yaptıkları çalışmalar sonucunda ilk sırada savunma sanayinin yapılanmasında ana sistem üretici firmalarının başarılı olmaları için uzmanlaşmış küçük

ve orta ölçekli işletmelerle işbirliği yapmalarının çıktığını söyleyen Ürün, “Milli Savunma Bakanımızın bu doğrultudaki düşüncelerini biliyor ve büyük memnuniyetle karşılıyoruz. Çok önemseydiğimiz bir organizasyonla yerleştirme hedefine firmalarımızla katkı koymayı arzu ediyoruz. Daha güçlü bir Türkiye için daha güçlü bir ekonomi ve daha güçlü bir ordu için karşılıklı daha çok işbirliği olmasını diliyorum” dedi.

Sanayiciye kolaylık geliyor

Kara Kuvvetleri Komutanlığı Lojistik Komutanı Tuğgeneral Varlı, TSK'nın ihtiyaç duyduğu ve ithalatla karşıladığı malzemelerin yerleştirilmesindeki çabaları dolayısıyla İzmirli sanayicilere teşekkür etti. 2018 yılından itibaren yerleştirme sayısı, malzeme niteliği, numune verme gibi çalışmaların daha da kolaylaştırılacağını, ana imalatçıların da uzun süreli direkt sözleşme hakkının doğduğunu belirten Tuğgeneral Varlı, “Askeri Fabrikalar Genel Müdürlüğü adı altında Milli Savunma Bakanlığı düzeyinde yapılacak alımlarda hem sanayicinin işleri kolaylaşacak hem de imalatçı sanayicinin ihalelere girmesi mümkün olacak. İmalat yeterliliği olan ve yerleştirmeye istekli kişilere çağrı yapılacak” bilgisini verdi.

Tuğgeneral Varlı, sanayicilerle sürekli diyalog halinde olmak istediklerini tekrarlarken, “Yerleştirmek istediğimiz malzemeleri yerinde görün, ürettiğiniz malzemeler için bizleri davet edin. Her konuda desteğe, ihtiyaç duyduğunuzda laboratuvarlarımızı açmaya hazırız. Yerleştirme çalışmalarıyla Türk ekonomisine sağlanacak katkı daha da artacaktır” dedi.

Milli Tank, Milli Gemi gibi projelerin savunma sanayinde önemli bir altyapı oluşturduğunu

vurgulayan Tuğgeneral Varlı, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Milli Tank Altay projesinde sanayicilerimiz alt yüklenici olarak yer aldı ve pek çok parça yerleştirilmiş olarak geçti. Kule çember dişlisi gibi zor bir parçada bile İzmir’de hem imalatı hem kimyasal kaplamasını yapan tedarikçilerimiz var. İstenilen yer ve zamanda hedefi vuran Fırtına obüslerimizde kullanılan malzemelerin yüzde 97’si Türk sanayicileri tarafından yapılı hale geldi. Yerleştirme ile gerçekten çok büyük kaynaklar aktarıldı.”

Millileştirme ihtiyaç

KKK Lojistik Komutanlığı Silah Sistemleri Şube Müdürü Albay İbrahim Kaynar da, yılda 500 milyon doları bulan bütçe ile harp malzemelerinin tedarik, bakım-onarım, idare, işletme ve kısmi iyileştirme işlemlerini gerçekleştirdiklerini anlattı. NATO üyesi olan Türkiye’nin harp malzemelerini de yine NATO üyesi ülkelerden temin ettiğini hatırlatan Albay Kaynar, alımlarda zaman zaman yaşanan sıkıntıları dile getirdi. İbrahim Kaynar, “Dünya ölçeğinde bir ülke olduğumuzu göstermek için millileştirmenin ihtiyaç olduğunu düşünüyoruz. Sanayicilerle bir

araya geldiğimizde ihtiyaçlarımızın kısa sürede ve istenilen standartlarda yapılabileceğini değerlendirdik. Yurt dışından tedarikte zorlandığımız ya da istenilen zamanda alamadığımız malzemeleri sizlerden temin etmeyi istiyoruz. Sizlerle koordinasyon içinde ihtiyaçlarımızı belirleyip ordumuzu bakım-onarım ve hazır olma oranını daha yüksek seviyede tutmayı arzu ediyoruz” dedi. MSB Elektrooptik Sistemler Ana Bakım Fabrika Müdürlüğü yetkilisi mühendis Üsteğmen Safa Koç ise, namlulu hava savunma silah sistemleri, tanksavar silah sistemleri, gece görüş ve kalibrasyon birimlerinde silah gücünü idame ettirmek üzere çalışmalar yapıldığını anlattı. Üsteğmen Koç, “Tırtıllı araçların elektrooptik sistem tabanlı atış kontrol bilgisayarları, görüntü yoğunlaştıran tüplü görüntüleme sistemleri, termal sistem, lazerli sistem, namlulu hava savunma silah sistemleri, füze ve roket silah sistemlerinde yerlilik oranını ya da tamamen yerleştirmeyi amaçlıyoruz” diye konuştu. MSB Elektrooptik Sistemler Ana Bakım Fabrika Müdürlüğü’nün ihtiyaç duyduğu malzemelerden örnekler de İzmirli sanayicilerin bilgi ve değerlendirmesine sunuldu.

KENDİ PARASINI KENDİ ÖDEYEN MAKİNELER

Kredi kartına
12 taksitle alın,
kendi taksidini
kendi ödesin

Tru-VEND Maxi Çay & Kahve Otomatı

18 içecek seçeneği ile 360 bardak kapasiteli ve kendini temizleme özelliğine sahip en çok tercih edilen bu Çay & Kahve Otomatı tüm paraları kabul eder ve üstünü verebilir. Ayrıca Çay, Sahlep, Türk Kahvesi, Espresso, Cappuccino, Mochaccino vb. içecekler verebilir.

Yiyecek & İçecek Otomatları

54 farklı ürün seçeneği ve yaklaşık 500-600 ürün verebilme özelliğine sahip olan atıştırmalık otomatlar madeni ve kağıt paraları okuyabilir, para üstü verebilir ve Kredi kartı ile ödeme alabilir. Bu otomatlar Okul, Hotel, Plaj ve Spor Salonlarında en çok tercih edilenler arasında.

Kahve Dispenserleri

Hotel, Restaurant, Cafe ve Ofislerin Olmazsa Olmazı. Hızlı, Basit ve Ekonomik İkram Çözümleri...

BOYOZ & UNLU MAMÜLLER

26 farklı ürün seçeneği sunabilen 45 °C'ye kadar sıcaklığı artırılabilen bu otomat, nefis Boyoz, Gevrek vb. ürünler verebilir madeni kağıt ve kredi kartı ile ödeme alabilir.

ÇORBA OTOMATLARI

3 farklı Çorba çeşidiyle soğuk kış günlerinde kahveye alternatif arayışların hayır diyemeyeceği bu lezzet 8 saniyede kâlpieri kazanıyor.

DONDURMA OTOMATLARI

28 farklı seçenek sunabilen -22 °C'ye kadar soğutma opsiyonuna sahip bu otomat SMS ile alarm verebilir, ayrıca düşük enerji tüketimi ile enerji dostu olup yaz aylarında gönülleri feth ediyor.

PROTEİN OTOMATLARI

Spor Salonlarının olmazsa olmaz haline gelen bu cihaz insan elinden 265 kat daha hızlı protein destek içeceği hazırlayabilir.

GÜVENLİK METAL DEDEKTÖRÜ

DHMI ve Emniyet tarafından 2015 yılında ECAC kriterlerine uygun bulunan 2 cihazdan biridir. Anıtkabir'den tüm nizamiyelere, sınır karakollarından tüm vergi dairelerine...

GÜVENLİK DEDEKTÖRLERİ

Süper hassasiyete sahip, emsallerinden üstün özelliklere sahip el dedektörü.

İŞ GÜVENLİĞİ OTOMATI

İş ve İşçi Güvenliğini elden bırakmayan büyük firmaların üretim sahalarındaki en büyük tercihi.

İstanbul'un çöpten enerjisine İzmirli sanayiciden ekipman

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Erdoğan Çiçekçi, İzmir'in yenilenebilir enerji sektörüne yönelik ekipman üretiminde önemli bir potansiyeli olduğunu belirterek, projelerde İzmirli sanayicilerin yer almasını istediklerini söyledi.

Avrupa'nın en büyük çöpten enerji üretme tesisi olması planlanan İstanbul'daki Eyüp Kemerburgaz Evsel Atık Yakma ve Enerji Üretim Tesisi'nin ihalesini kazanan Hitachi Zosen Inova AG (HZI), İzmirli tedarikçi firmalarla bir araya geldi. İzmir Kalkınma Ajansı'nın (İZKA) ev sahipliğinde ve Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) işbirliğinde gerçekleştirilen "Hitachi Zosen Inova Tedarikçi Günü" İzmir'de gerçekleşti.

İzmirli firmaların, kısa sürede hayata geçecek bu yatırımda, ürünleriyle tedarikçi olarak yer alabilmeleri amacıyla düzenlenen etkinliğin açılışında konuşan EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Erdoğan Çiçekçi, günde 17 bin 500 ton çöp çıkan İstanbul'da atık yönetiminin önemine dikkat çekerken, 2

milyar 638 milyon liralık yatırımla 2020 yılında faaliyete geçecek tesisin günlük çöpün yüzde 15'ini bertaraf ederken 1 milyon 500 bin kişilik nüfusun elektrik ihtiyacını karşılayacak ve yılda 1 milyon ton karbondioksit salınımını ortadan kaldıracak bir çevre projesi olduğunu hatırlattı.

Erdoğan Çiçekçi, İzmir'de 64 farklı sektörde 5 bin civarında sanayi kuruluşunun faaliyet gösterdiğini, imalat sanayinde yabancı sermayeli firmaların en çok İzmir'i tercih ettiğini vurgularken, "Evsel atıklar da önemli çevresel problemler yaratıyor. Bunların bertaraf edilmesi oldukça meşakkatli bir konu haline geldi. Çevreye duyarlı bertaraf tesisleri yaygınlaşacak. Eyüp Kemerburgaz Evsel Atık Yakma ve Enerji Üretim Tesisi Projesi'nde İzmirli sanayicilerin tedarikçi olarak yer almasını önemsemişimi belirtmek istiyorum. Dünya hızla yenilenebilir enerji kaynaklarına yöneliyor ve bu sektöre yönelik ekipman üretiminde İzmir'in çok önemli bir potansiyeli var. 2 milyar 638 milyon lira maliyeti olan böyle

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Erdoğan Çiçekçi, Avrupa'nın en büyük çöpten enerji üretme tesisi olması planlanan İstanbul'daki Eyüp Kemerburgaz Evsel Atık Yakma ve Enerji Üretim Tesisi'nin ihalesini kazanan Hitachi Zosen Inova AG yetkililerine, İzmirli sanayicilerin projede yer almasını istediğini söyledi.

büyük projelerin ülke ekonomisine ve istihdama önemli katkı sunduğu düşüncesiyle, Ege Bölgesi Sanayi Odası olarak elimizden gelen desteği göstermeye hazırız” diye konuştu.

İzmir avantajlı

İzmir Kalkınma Ajansı Planlama Birimi Başkanı Murat Çelik de, yenilenebilir enerji sektörünü İzmir’in sürdürülebilir kalkınması için öncelikli sektörlerden birisi olarak belirlediklerini ifade ederek, “Enerjide dışa bağımlılığın azaltılması, kaynakları çeşitlendirerek sürdürülebilir enerji kullanımının sağlanması ve enerji tüketimi neticesinde çevreye verilen zararların en aza indirilmesi açılarından, yenilenebilir enerji son derece önemli. Yenilenebilir enerji kaynaklarını daha yoğun şekilde kullanmalı, ayrıca yenilenebilir enerji üretmeye yönelik ekipmanların üretimini de ülkemizde gerçekleştirmeliyiz” dedi.

İzmir’in enerji konusundaki potansiyelinin uluslararası seviyede de kabul gördüğünü söyleyen Çelik, Conway, Ernst&Young ve Oxford Economics kurumları tarafından 2 yılda bir yayınlanan “Dünya’nın En Rekabetçi Şehirleri” araştırmasının 2017 yılı versiyonunda, İzmir’in

Doğu Avrupa ve Orta Asya’nın enerji alanındaki en rekabetçi 5 şehri arasında, Moskova, Varşova ve Budapeşte ile birlikte yer aldığı bilgisini verdi. Murat Çelik, “Rekabet avantajımız olan enerji sektöründe daha fazla KOBİ’mizin uluslararası değer zincirlerine dahil olmasını, bu sayede hem satışlarını hem de ihracatlarını geliştirmelerini hedefliyoruz. Bu kapsamda sektördeki firmalarımızın ortak tanıtım, yenilik ve eğitim çalışmaları yapmak üzere kümelenmeleri için projeler yaparken, yenilenebilir enerji ekipman firmalarına da İzmir’in yatırım ortamını tanıtıyoruz” ifadelerini kullandı.

Hitachi Zosen Inova firmasının Tedarik Yönetimi Başkanı Douglas Else-Jack ise, Türkiye’de ilk projelerini gerçekleştirdikleri ve devamının gelmesini dilediklerini belirterek “Bugüne kadar dünyada 500’ün üzerinde enerji projesi yaptık. Türkiye’deki bu ilk projemiz için, buradan büyük hacimli alımlar yapacağız. Gerekli kalite standartlarını sağlayan ve bu proje ile bizimle çalışmaya başlayan tedarikçi firmalar, bundan sonraki tüm projelerimizde de iş ortağımız olabilecektir” dedi.

Toplantı, Hitachi Zosen Inova yetkililerinin tedarikçi firmalarla yaptığı birebir görüşmelerle tamamlandı.

İş güvenliğinde ortak hareket edilmeli

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Çiçekçi, iş kazalarının önlenmesi için çalışanların önlemler konusundaki eğitimine dikkat çekti. Erdoğan Çiçekçi, iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin kapsamının genişletilmesini, sendikaların da yükümlülükleri olmasını savundu.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Serhat Ayrım, her 3 iş kazasından birinin inşaat sektöründe meydana geldiğini belirterek, “Her birlikte taşın altına elimizi koymadığımız sürece bu sorunun altından kalkmamız mümkün değil. Bir can bile bizim için çok önemli” dedi. Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Erdoğan Çiçekçi de işçilerin iş kazalarına karşı önlemler konusunda aldıkları eğitimin gereklerini yerine getirmelerini savunurken, inşaatlarda teknoloji kullanımının artmasıyla kazaların azalacağına dikkat çekti. Çalışma ve Sosyal Güvenlik

Bakanlığı tarafından yüksekte çalışma kaynaklı iş kazalarının önlenmesi ve çalışanların sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamında faaliyetlerini sürdürebilmelerini sağlamak amacıyla düzenlenen Güvenli İnşaat Sempozyumu, meslek örgütleri, iş dünyası, bürokrasi, eğitim ve yerel yönetim temsilcilerinin katılımıyla Swiss Otel Büyük Efes'te gerçekleştirildi.

Ana teması “Geleceğimizi Güvenle İnşa Edelim” şeklinde belirlenen sempozyumda; tüm taraflara yönelik oturumlarda, 30'dan fazla konuşmacı 500'den fazla katılımcıyı bilgilendirirken, 'Güvenli İnşaat' vizyonu doğrultusunda 5 farklı rehber dağıtıldı.

Bir can bile çok önemli

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Serhat Ayrım, Türkiye’de 2016 yılında meydana gelen iş ve meslek kazalarının toplam maliyetinin 80 milyar TL olduğunu belirterek, “Bu maddi kayıplar telafi edilebilse bile kaybedilen hayatların telafisi mümkün olmamaktadır. Bu konunun sadece işyeri ve çalışan düzeyinde değil toplumun genelini doğrudan ilgilendiren bir öncelik olduğunu kabul etmemiz gerekmektedir. Sanayi devrimi ile başlayan üretim odaklı anlayış günümüzde yerini insan odaklı anlayışa bırakmıştır. İşverenlerin bu konuda çok dikkatli olmasını istiyoruz. Bir can bile bizim için çok önemli” dedi.

İşçilerin eğitimi

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Erdoğan Çiçekçi, Türkiye’nin yumuşak karnı olmaya devam eden iş kazalarının önlenmesi için çalışanların önlemler konusundaki eğitimine dikkat çekti. Gelişen teknolojinin doğru kullanılmasının önemini de vurgulayan Çiçekçi, akıl çağında akıllı bina ve yapı tekniklerinin yaygınlaştığını söyledi.

İş sağlığı ve güvenliği konusundaki yasal düzenlemeler, eğitim ve bilgilendirme çalışmalarına rağmen farkındalığın tam olarak yerleştirilemediğini ve iş kazalarında dünya ortalamasının altına inemediğini hatırlatan Çiçekçi, “Her 15 saniyede 160 iş kazasının yaşandığı ve 1 işçinin hayatını kaybettiği dünya genelinde ortalama ölümlü kaza sayısı 268 iken Türkiye ortalaması 1730’dur. Ne yazık ki madencilik ve inşaat sektörlerimiz en riskli gruptandır” dedi.

Nüfus artışı ve kentleşme ile birlikte inşaat projelerinde

Kanun yetmez, eğitim şart

Bakanlığın mesleki eğitimin yanı sıra okul öncesi eğitimi de içine alan yaşam boyu eğitimi önemsendiğini belirten Serhat Ayrım, “Kanun ve yönetmelik konusunda altyapı kesinlikle oluşmuştur ama bu yeterli olmuyor. Bilinçlenme çok önemli, bu yüzden ilkokullardan başladık ve iş sağlığı tedbirlerinin alınması için projeler geliştirdik. Meslek hastalıkları yüzde 100 önlenabilir bir durum. Burada da çok yeterli olduğumuz söylenemez. Eskiden üç tane meslek hastalıkları hastanemiz vardı. Birleşmeden sonra şu anda birçok üniversite ile meslek hastalıkları konusunda ortak protokoller hazırlandı. Ama yeterli olmuyor. Eğitim, eğitim, eğitim... Bu eğitimin olması için de yalnız bakanlık olarak bunu başarmamız mümkün değil. Ama hep birlikte bu taşın altına elimizi koymadığımız sürece bu sorunun altından kalkmamız mümkün değil” açıklamasında bulundu.

de artış gözleendiğini, sektörün ekonomideki payı artarken iş kazalarının da arttığını vurgulayan Çiçekçi, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından da küresel ölçekte toplam ölümlü iş kazalarının altıda birinin inşaat sektöründe meydana geldiğinin belirlendiğini anlattı.

Erdoğan Çiçekçi, şunları söyledi:

“İş sağlığı ve güvenliği gibi insan hayatını temel alan konularda özellikle AB çıpasının çok önemli olduğu inancındayım. ‘Bana bir şey olmaz’ mantığı ile hareket ettiğimiz için bazı standartların gerekliliği de bizim gibi toplumlar için zorunlu olmalıdır. Aksi takdirde, iş kazalarında dünya ortalamasını 3’e, 4’e katlamaya devam ederiz. Bu konuda da eğitim gerçeğini göz ardı edemeyiz. İş kazalarını sadece işveren açısından ele almak mümkün değildir. En büyük eksikimiz çalıştırdığımız işçinin yaptığı işteki eğitimidir. Siz isterseniz işçinin her yerine çelik ağ örün, arkasını döndüğünde o yine baretini giymeden ‘bana bir şey olmaz’ diyerek yürüyecektir. Bugünkü eğitim sistemi ile mesafe alınamamıştır, işçi bu yöntemle eğitilemez. İşçinin öncelikle kendi can güvenliği için eğitimi,

mutlaka bir model yaratarak ve bunu yöntemleştirerek olmalı. Bakanlığımızın çok başarılı olduğu modern yönetmeliklerin eğitim ayağını düzeltilmesi gerekir. Meslek liselerinde sadece bir modül olarak anlatılan iş sağlığı ve güvenliğinin kapsamının genişletilerek tam bir ders olarak üst sınıflarda da okutulması son derece önemlidir. Sendikaların da çalışanları tedbirler bakımından eğitime yükümlülükleri olmalıdır. Uygulama ile ilgili konuların hazırlanması bakımında bakanlığımıza gerekli desteği sunmaya hazırız.”

Teknolojiyi kullanalım

Sanayi 4.0’ın hayatın her aşamasına girdiği süreçte ilerleyen teknoloji ve robot kullanımının artmasıyla inşaat sektöründeki kazaların da minimum seviyede olmasının beklendiğini söyleyen Çiçekçi, “Dünya genelinde azalan ortalamanın ana etkeni teknolojinin doğru kullanılmasıdır. Sanayi 4.0 ile birlikte gelişen yeni teknolojiler, inşaat sektöründeki çalışmalarını büyük ölçüde değiştirmektedir. İçinde bulunduğumuz akıl çağında, akıllı bina ve yapı sistemleri

hızla yaygınlaşmaktadır. Sektörde 3-D yazıcılar, robotlar, operatörsüz ve sürücüsüz vinç/ taşıma sistemleri, dronelar, daha donanımlı giyilebilir teknolojiler, simülasyon teknolojileri, sanal gerçeklik kullanımı beden gücüne dayalı iş gücü gereksinimini azaltıyor. Firmaların, teknolojinin yanısıra acil durum hazırlığı ve tatbikatlar konusunda hassasiyet gösterilmesi, iş sağlığı ve güvenliği sistemini eksiksiz kurmaları öncelikli hedefleri olmalıdır. Tabi ki daha da önemlisi, takmadığı kaskın sonucunu bilecek kadar bilinçli ve eğitilmiş çalışan portföyüdür” diye konuştu.

Yetişmiş insan gücü

Türkiye ekonomisine ciddi katkı sağlayan inşaat sektöründe iş kazalarının kronik hale geldiğini dile getiren Dokuz Eylül Üniversitesi Rektör Vekili Erdal Çelik, “Tuğla örmenin, beton dökmenin ötesinde düşünmemiz gerekiyor. Mühendislik uygulamalarıyla insan psikolojisine kadar hayatın ve bilimin her unsuruna

dikkat etmemiz gerekiyor. İşçimize baret giydiremiyoruz, sigortalı çalışmanın önemini anlatamıyoruz.

İş güvenliği algısını sadece işveren ve işçi açısından değil hayatın her döneminde bir bütün olarak yeniden ele almamız gerekiyor. Bu da eğitimden geçiyor. Güvenli inşaatın ilk adımı yetişmiş insan gücünden geçiyor. Yeni ve yerli bir iş modeli geliştirmemiz şart. Bu alanda akademik çalışmaların da desteklenmesi gerekiyor. İş sağlığı güvenliği konusunu asla ertelememiz gerekiyor” dedi.

Gözle görülür azalma

Toplumun her katmanında iş sağlığı güvenliği bilincinin yaygınlaşmasını sağlamak amacıyla faaliyetler yürüttüklerini kaydeden İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Furkan Yıldız, “Müdürlüğümüz bünyesinde geliştirdiğimiz Güvenli İskele Projesi’ni ilk olarak 4 ilimizde başlattık. 13 ilimizde yaygınlaştırdığımız projemizle birlikte toplam 55 tane yerli firma bu manada

belge almış oldu. İnşaat sektöründeki iş kazaları diğer sektörlerle nazaran daha fazla. Her 3 ölümlü kazadan biri inşaat sektöründe, bunlarından biri de yüksekten düşme nedeniyle yaşanıyor. Cephe iskeleleriyle başladığımız projemize cephe kenar korumalarını da projeye dahil ettik. İnanıyoruz ki bu tür kazalarda gözle görülür azalmalar sağlayacağız” dedi.

İzmir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ekrem Demirtaş ise, kendisinin de inşaat sektöründe faaliyet gösteren bir işadamı olduğunu hatırlatarak, “Sektör önemli ama işçilerin can güvenliği hepsinden önemli. Sektörde yaralanma ve ölüme yol açan kazalar meydana geldiği için bunun acısını yaşamış biri olarak şunu söyleyebilirim ki, birçoğu cahil cesareti ve eğitimsizlikten kaynaklanıyor. Onlarca metre yükseklikte cambazlık yapıyorlar. Bu kişilerin mesleki eğitimden geçmesi ve Mesleki Yeterlilik Belgesi alması lazım. Çalışanın kendini düşünmese bile çocuğu için iş güvenliğine önem vermesi gerekiyor” diye konuştu.

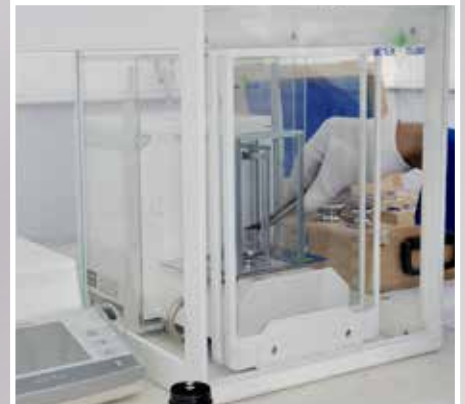

Kalibrasyon
TS EN ISO/IEC 17025
AB-0005-K

egemet®

KALİBRASYON-ÖLÇÜM MERKEZİ

- **Boyut** • **Sıcaklık** • **Nem** • **Basınç** • **Terazi** • **Kütle**
- **Sertlik** • **Kuvvet** • **Elektrik** • **Fiziko-Kimya**
- **Hacim** • **Vizkozite Cihazları** • **Yoğunluk Ölçer**
- **Zaman-Devir** • **Optik** • **Özel Kalibrasyonlar**

7061 Sayılı Torba Yasa ile mevzuattaki önemli değişiklikler

Av. Murat ULUSU
Hukuk Danışmanı

05.12.2017 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş bulunan 7061 Sayılı kanun ile birçok değişiklik yapılmış olmakla birlikte önemli olarak gördüklerimiz şunlardır;

Vergi Usul Kanunu'nda yapılan değişikliklerle;

■ Mevcut vergi tebliğlerinin yapılaçağı adresler arasına MERNİS adresi temel adres olarak alınmış ve mükellefin işyeri adresinde bulunamaması durumunda, MERNİS'te kayıtlı yerleşim yerine gidilmesi esası getirilmiştir. Dolayısıyla şu an sistemimizde olmayan, MERNİS adresine tebliğ vergi tebliğlerinin de ana unsur hâline getirilmiştir.

Tebliğlerin nasıl yapılacağına ilişkin mevcut Vergi Usul Kanunu'nda yer alan hükümler korunmakla birlikte özellikle Tebligat Kanunu'nun geliştirdiği bir yöntem olarak kapıya yapıştırma usulü kanun maddesine eklenmiştir.

Değişiklik ile ayrıca; tebliğin ilan edilme halleri arasına, MERNİS'te kayıtlı yerleşim yeri adresinin bulunmaması durumu da eklenmiştir. İkametgâh adresi değişikliklerinin bildirilmesi zorunluluğu kaldırılmaktadır.

■ Süresinden sonra verilen bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgelere istinaden düzenlenen ihbarna-

melerin mükellef, vergi sorumlusu veya bunların elektronik ortamda beyanname gönderme yetkisi verdiği gerçek veya tüzel kişiye elektronik ortamda iletilebilmesine imkân sağlanmaktadır.

Gelir Vergisi Kanunu'nda yapılan değişikliklerle;

■ Gayrimenkul sermaye iratlarının vergilemesinde götürü gider yönteminin seçilmesi durumunda dikkate alınan götürü gider oranı yüzde 25'den yüzde 15'e indirilmektedir. Düzenleme 01.01.2017 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

■ Asgari ücret tutarında gelir elde edenlerin gelirlerinin, yılın son aylarında gelir vergisi tarifesinin ikinci dilimine geçmeleri nedeniyle oluşan durumu önlemek üzere, bekâr ve çocuksuz bir asgari ücretlinin durumu esas alınarak, düzenleme yapılmıştır.

Bu düzenlemeye göre, sadece kendisi için asgari geçim indirimi hesaplanan asgari ücretlilere ödenen 1.404,06 TL net ücretin altında kalanlara, bu tutar ile 2017 yılı Eylül, Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin olarak aylık hesaplanan net ücreti arasındaki fark tutarın, ücretlinin asgari geçim indirimine ayrıca ilave edilmesi sağlanmıştır.

İmalat sanayisi yatırımlarında 2017 yılında yapılan inşaat harcamaları nedeniyle yüklenilen katma değer vergisinin iadesi uygulaması, 2018 yılı için de geçerliliği sağlanmaktadır.

Katma Değer Vergisi Kanunu'nda yapılan değişikliklerle;

■ Mükellefin Türkiye içinde ikametgâhının, işyerinin, kanunî merkezi ve iş merkezinin bulunması hallerinde ve gerekli görülen diğer hallerde Maliye Bakanlığı'nın, vergi alacağına emniyet altına alınması amacıyla, vergiye tabi işlemlere taraf olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutabileceğine ilişkin düzenleme yapılmıştır.

■ Yapılan diğer bir değişiklikle, sadece bankalara uygulanan "devir ve teslimleri KDV'den istisnadır" hükmünün kapsamı genişletilerek, "bankalara" ibaresi "bankalara, finansal kiralama ve finansman şirketlerine" şeklinde değiştirilmiştir. Bu sayede, finansal kiralama ve finansman şirketlerine olan borçlar dolayısıyla bu kurumlara yapılan gayrimenkul ve iştirak hissesi satışlarını da kapsamı sağlanmaktadır. Bu kapsama "Roaming Hizmetleri ile Bu Hizmetlerin Yanıtılması Faaliyetleri" de alınmıştır.

■ İmalat sanayisi yatırımlarında 2017 yılında yapılan inşaat harcamaları nedeniyle yüklenilen katma değer vergisinin iadesi uygulaması, 2018 yılı için de geçerliliği sağlanmaktadır.

Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'da yapılan değişikliklerle;

■ Mesleki kuruluşlar ve vakıf yükseköğretim kurumları hariç olmak üzere, kamu tüzel kişiliğine haiz olan kurum ve kuruluşların, mal ve hizmet alımları ile yapım işleri nedeniyle hak sahiplerine yapacakları ödemelerden önce, vadesi geçtiği halde ödenmemiş kamu borcu bulunmadığına ilişkin belge arama zorunluluğu getirilmesi konusunda Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir. Maliye Bakanlığı'nın işbu yetkiyi kullanması durumunda, belirtilen kurum ve kuruluşlar, ödeme yapmadan önce

alacaklıdan vergi borcu bulunmadığına ilişkin belge isteyecektir.

■ Anılan kanunda yapılan başka bir değişiklikle, vergi borcunu vadesinde ödemeyenlere 7 gün içerisinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları gerektiği ödeme emri ile bildirilmektedir. Ödeme emrine itiraz veya mal bildiriminde bulunma için mükellefin tebliğ tarihinden itibaren 7 günlük süresi bulunmaktadır. Bunun yanında ihtiyati hacze ilişkin dava açma süresi ve teminatlı alacakların paraya çevrilmesinden önce borçluya yapılacak tebliğ ile verilen ödeme süresi de 7 gün olarak uygulanmaktadır.

- İhtiyati hacze itiraz süresi,
- Ödeme emri ile amme borçlusuna borcun 7 gün içerisinde ödenmesi veya mal bildiriminde bulunulması yönünde bildirimde bulunulacağını belirten düzenleme yer alan süre,
- Teminatlı alacakların paraya çevrilmesinden önce borçluya yapılan tebliğ ile verilen ödeme süresi,
- Ödeme emrine itiraz ve itirazı reddedilenler için mal bildiriminde bulunma süresi,
- Mal bildiriminde bulunmayanlar hakkında uygulanacak hapis cezası kararı alınması için geçmesi gereken süre, 7 günden 15 güne çıkartılmaktadır.

Emlak Vergisi Kanunu'nda yapılan değişikliklerle;
2018 yılı için takdir edilen

asgari arsa ve arazi metrekare birim değeri, 2017 yılı değerlerinin yüzde 50'sinden fazla ise, 2018 değerlerinin hesabında, 2017 yılı uygulanan değerinin yüzde 50 fazlası dikkate alınacaktır. 2019-2021 döneminde de aynı esas uygulanacaktır.

Gider Vergileri Kanunu'nda yapılan değişikliklerle;

Farklı hizmetler için halen yüzde 5, 15 ve 25 olan özel iletişim vergisi oranları, bütün hizmetler için yüzde 7,5 olarak belirlenmekte, Bakanlar Kurulunun teki sınırları da bu orana paralel olarak yeniden belirlenmektedir. Düzenleme 01.01.2018 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) Kanunu'nda yapılan değişikliklerle;

OSB'lerde 15 Nisan 2000 tarihinden önce bağımsız bölüm oluşturularak birden fazla kiracıya kiralanan tesisler; yapı kullanma izni, işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmış ya da kat mülkiyeti tesis edilmiş olması ve OSB'ce uygun görülmesi şartıyla, birden fazla kiracıya kiralanabilecektir.

Çek Kanunu'nda yapılan değişikliklerle;

Üzerinde yazılı düzenleme tarihinden önce çekin ödenmek için muhatap bankaya ibrazının geçersizliği, 31.12.2020 tarihine kadar uzatılmıştır.

İzmir'in tarihi İzmirliyle buluştu

Koleksiyoner Ercüment Tahtakıran'ın İngiltere 2017 Spring Stampex Milli Pul Sergisi'nde Large Verneil (Büyük Venye) ödülüne layık görülen 'Gezdim İzmir'in Sokaklarını 1895-1910 Sergisi' Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın desteği ve ev sahipliğiyle İzmirliyle buluştu. İzmir Kültür ve Tarih Araştırmaları Derneği işbirliğiyle gerçekleşen ve 200 civarında orijinal eserin yer aldığı 'Gezdim İzmir'in Sokaklarını 1895-1910 Sergisi' 3 Ocak 2018'e kadar açık kalacak.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, sergi açılışında yaptığı konuşmada kültür ve sanatın toplumun gelişmesi için en önemli göstergelerden biri olduğunu vurguladı. İzmir'in tarihini ve sokaklarını gösteren eserlerin uzun uğraşlar sonucu titizlikle bir araya getirildiğini belirten Yorgancılar, "Türkiye ve yurt dışında ödül almış serginin EBSO'da açılmış olması büyük bir mutluluktur. Umarım bu örnekler çoğalsın ve EBSO olarak sadece sanayicilerin sorunlarına

eğiliminin yanısıra ilimizle ilgili yapılacak kültür ve sanat çalışmalarına da elimizden gelen desteği vermeyi sürdürürüz. Sanatseverlere de katılımlarından dolayı çok teşekkür ediyorum" dedi.

İzmir'in 1895 ile 1910 yılları arasındaki görüntülerinin yer aldığı ve İngiltere'deki Milli Pul Sergisi'nde büyük ödüle layık görülen "Gezdim İzmir'in Sokaklarını" kartpostal sergisi, EBSO Sergi Salonu'nda ziyaretçilerini kentin tarihinde zaman yolcuğuna çıkarıyor.

Bu değerleri İzmirli de görmeli

Modernleşme sürecinde apartman yaşantılarının birçok anıyı da götürdüğünü söyleyen koleksiyoner Ercüment Tahtakıran, koleksiyon yolculuğunda en büyük mutluluğunun İngiltere'den aldığı 2017 Spring Stampex Milli Pul Sergisi'nde Large Verneil (Büyük Venye) ödülüyle 3 sene sonra yapılacak uluslararası koleksiyon yarışmasına da şimdiden hazırlandığını bildirdi.

"İzmir'de doğdum, İzmir'de büyüdüm. İzmirliyim" diyen Tahtakıran, "İzmir ile ilgili tüm tarih, detaylar, yaşanmışlıklar, insanı, doğası, havası benim ruhumu canlandıran unsurlar. Onlarsız hayat benim için yok gibi bir şey. Dolayısıyla evimde, işimde, duvarımda, rafımda hep İzmir ile ilgili objeler olmalı. Bana can veren, beni tarihte zaman yolculuğuna çıkaran objeler. Hele bir de bunlar fotoğraflar, mektuplar, zarflar, arkası yazılı kartpostallar, gezginlerin resmettiği gravürler olunca; haliyle topluyor, alıyor insan. İşte yavaş yavaş belki fark etmeden önce toplayıcı diyelim sonra koleksiyoner oluveriyorsunuz. Oluyorsunuz ama bu değerleri, başka İzmirli de görmeli, bilmeli, yaşamalı diye düşünüyorum" diye konuştu.

İzmir'in hikayeleri

Sergilenen eserleri toplamaya 25 yıl önce başladığını ve hala bitmeyen heyecanla devam ettiğini anlatan Tahtakıran, yıllar sonra ayrıldıkları şehire buluşturduğunu dile getirdi. Ercüment Tahtakıran şunları söyledi:

"Eserler, sizlerle olmaktan çok mutlu. İzmir'in hikâyelerini onlar anlattı. Şehrimin o dönemdeki Levantenlerini, Ermeni yurttaşlarımızı, Rum ve Türk ailelerinin dostluklarını,

eğitimlerinden tutun da ticaretlerine kadar her şeylerini ayrı ayrı onlardan dinledim. Böylece hem birbirimizi tanıdık hem de bütünleştik. Aramızda kalsın ama biz bu hayatımızdan çok mutluyduk.

Ancak 2016'daki sergi dönemi başladı ve kendileri o dönemin özelliklerini ve güzelliklerini dünyaya anlatmaya başladı.

Hatta hayran bıraktılar ki, Büyük Venye ödülü olarak sevinçle döndüler. En çok istekleri ise hemşerileriyle buluşmaktı ve bana anlattıklarını herkeşe anlatmak istiyorlardı. İşte başta

bu imkânı sağlayan EBSO Başkanı Ender Yorgancılar'a ve çalışanlarına sonsuz şükranlarımı sunuyorum."

Konuşmaların ardından, İzmir'in çeşitli açılardan çekilmiş fotoğraflarının yanısıra, ilçeler, okullar, camiler, pastaneler, spor yarışmaları, oteller hatta hamamların yansıtıldığı kartpostal sergisinin açılış kurdelasını EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, koleksiyoner Ercüment Tahtakıran, İKTAD Başkanı Bülent Şenocak, EBSO Yönetim Kurulu ve Meclis Üyeleri birlikte kesti.

Esen'den meclis temennileri

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Salih Esen, açılış ve başkanlık sunuşlarında, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün ebediyete intikal edişinin 79. yıl dönümünü anarak, her geçen yıl, devrimlerinin ve verdiği mücadelenin önemini daha derinden hissettiğimizi söyledi. Bugün eğitimden ve bilimden geri kalmış, savaş ve çatışmalarla uğraşan sınır coğrafyamızdaki pek çok ülkenin yanında, bizim temelleri sağlam atılmış, G-20 ülkeleri arasındaki dünya sahnesinde yerini almış bir Cumhuriyetimiz varsa, bunu Atatürk'ün liderliğine ve mücadelesine borçlu olduğumuzu vurguladı. Atamızın mirası olan aklın ve bilimin rehberliğinin, içinden geçtiğimiz zorlu günlerde yegâne referansımız olması gerektiğini dile getiren Esen, Ulu Önder'i şükranla, rahmet ve minnetle andı.

Kasım ayının önemli olaylarından biri olan 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü son derece şekilsel olarak, sadece anmaktan öteye gidemediğimizi ifade eden Esen, kürsüde en çok konuşulan konular arasında yer alan eğitimin,

“Gerçekten önemsendiği bir ortamda Öğretmenler Günü kutlansaydı” dedi. CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun öğretmenlik mesleği ile ilgili çok önemli bir önerisi bulunduğunu; öğretmenlik mesleğini diğer mesleklerden, diğer memurluklardan ayrı tutacak bir statüye getirilmesini önerdiğini, bu önerinin mutlaka dikkate alınmasında fayda gördüğünü söyledi.

Belirsizlik ortamı bitsin

Esen, Kasım ayı içerisinde önce ESİAD'ın Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü'yü davet ettiği istişare programına, ardından da ESİAD ve EGİAD işbirliği ile düzenlenen Sanayi 4.0 Zirvesi'ne katılma fırsatı bulunduğunu, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Çiçekçi'nin konuşmacı olduğu Sanayi 4.0 Zirvesi'nin oldukça başarılı geçtiğini, rekabet gücünün artırılması açısından yaratılan bu farkındalığın, çok kıymetli olduğunu belirtti. Bugün ekonomide gelen belirsizliğin yatırım kararını zorlaştırırken, Sanayi 4.0'ı KOBİ'lerimizin gündeminden ne yazık ki çıkarttığını, dolayısıyla

EBSO Meclis Başkanı Salih Esen, belirsizlik ortamının yatırım kararlarını zorlaştırdığını söylerken, öncelikle ekonominin yeniden canlandırılması, uluslararası politikada da yaraların bir an önce sarılması gerektiğini ifade etti.

öncelikle ekonominin yeniden canlandırılması, belirsizlik ortamının dağılması, dış politikamızda yaralarımızı bir an evvel sarmamız gerektiğini dile getirdi.

Bu noktada, ekonomi yönetimimizin daha doyurucu açıklamalarına ihtiyaç duyduklarını, büyüme karşısında yüksek enflasyon, artan işsizlik oranı, kurlardaki artışın vatandaşın, sanayiciye kadar tüm kesimleri olumsuz etkilediğini ifade eden Esen, piyasanın ateşi en kısa sürede sönmediği sürece ne yerli yatırımcı ne de yabancı yatırımcının yeni yatırımlara kolay kolay girişemeyeceğini belirtti. Esen, çift haneli büyüme gerçekleştiresek bile işsizliği azaltamıyor, refah seviyemizi artıramıyorsak bir yerlerde hata yaptığımızı vurguladı.

Salih Esen, yılın sonuna yaklaşırken, gerek dış politikamızda gerekse ekonomik verilerde ciddi hareketlenmeler görüldüğünü, ülkemize yönelik çirkin saldırıların maalesef devam ettiğini, son olarak NATO'dan gelen çirkin saldırının dış politikamız adına üzüntü verici olduğunu, bunların en kısa sürede sona ermesini ümit ettiklerini zira Suriye ile başlayan olumsuz sürecin, ülkemize gerek siyasi gerekse ekonomik açıdan ciddi zarar verdiğini söyledi.

Yerli otomobil İzmir'de üretilsin

Yerli otomobilin İzmir'de üretilmesi için gösterilen gayretin son derece önemli olduğunu söyleyen Esen, girişime öncülük eden İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu'na teşekkür ederek, İzleme Komitesi Başkanı olarak seçilen Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ı da kutladı ve kolaylıklar diledi. Esen, 8 dünya şampiyonluğu bulunan ve 46

dünya rekoru kıran ve çok genç yaşta hayatını kaybeden Naim Süleymanoğlu'nu rahmetle andı.

EBSO Ailesi

Meclis Üyesi Erdem Dinçsoy'un firmasının temsilci değişikliği talebinde bulunması nedeniyle yerine Kökten Dinçsoy'un geldiğini söyleyen Esen, kendisini tebrik ederek yeni görevinde başarılar diledi. Geçmiş Dönem Başkanlarımızdan Murat Demirer'in oğlunun, Yönetim Kurulu Üyesi Deniz Gündüz'ün

annesinin vefat ettiğini dile getiren Esen, Merhume ve Merhuma Allah'tan rahmet, ailelerine baş sağlığı ve sabırlar diledi.

EBSO Meclis Başkanı Esen, bilindiği üzere EBSOV'un en önemli amacının öğrencilere burs verebilmek olduğunu, toplum menfaati amacı taşıyan vakfa yapılan bağışların giderlere yansıtılabilme imkânı olduğunu, istenen öğrenci ya da öğrencilere burs verip bunu giderden düşme imkanı bulunduğunu bir kez daha hatırlatmak istediğini söyledi.

Gökçüoğlu: Sanayi 4.0 için Eğitim 4.0'da İzmir pilot il olsun

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Başkan Vekili İbrahim Gökçüoğlu, Sanayi 4.0'a yönelik mesleki eğitim konusunda İzmir'in pilot il yapılması çağrısında bulundu. TOBB Sanayi Odaları Konseyi Toplantısı'nda bu önerisini Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü'ye iletildiğini de belirten Gökçüoğlu, Özlü'nün konuya oldukça sıcak yaklaştığını söyledi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Vekili İbrahim Gökçüoğlu, Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ın TOBB görevi nedeniyle Amerika'da bulunması dolayısıyla Meclis Toplantısına katılmadığını, herkese selam ve saygılarını iletildiğini söyledi.

Geçmiş Dönem Başkanımız Murat Demirel'in oğlunun ve Yönetim Kurulu Üyemiz Deniz Gündüz'ün annesinin vefatı için merhum ve merhumeye Allah'tan rahmet ailelerine başsağlığı dileyen Gökçüoğlu, Türk sporu adına büyük bir kayıp olan Naim Süleymanoğlu'na da Allah'tan rahmet diledi.

Esen'in de dile getirdiği üzere 23 Aralık 2017 tarihinde Çeşme Raddison Otel'de eşli ve konaklamalı bir organizasyon düzenlediklerini, davetiyelerin bilahare gönderileceğini söyledi.

Gökçüoğlu, Tarihçi Menzigo'nun;

ızdırap çeken, dünyada barış ve esenliği yeniden kurmak ve insanlığı yalnız maddi değil manevi gelişmesini sağlamak isteyenler, Atatürk'ün iman verici ve yığın göstericiliğinden örnek ve kuvvet alsınlar dediğini, Atatürk'ün açtığı bu yolda, ilkeleri rehberliğinde ne kadar ilerleyebildiğimiz soru işareti olsa da Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ü aramızdan ayrılışının 79. yıldönümünde şükranla, saygıyla, rahmetle andığını söyledi.

Başta Başöğretmenimiz Atatürk olmak üzere, şehit öğretmenlerimizi de saygıyla anan Gökçüoğlu, tüm öğretmenlerin Öğretmenler Günü'nü kutladı. 1960-70'li yıllarda Anadolu'da öğretmenler protokolde yer alırken bugün gelinen noktada statülerinin yok edilerek, "işin yoksa öğretmenliğe atanırsın" noktasına geldiğini, oysa bir ülkenin kalkınabilmesi için önce her ferdi eğiten öğretmenlerin en üst düzeyde bilgiye, oryantasyona

sahip olması gerektiğini, bu nedenle her fırsatta eğitimin önemine değindiklerini söyledi.

Ortadoğu'da bitmeyen kanlı savaşın bile tek başına Mustafa Kemal Atatürk'ün değerini, vizyonunu, yaptıklarını açıkça ortaya koyduğunu ifade eden Gökçüoğlu, Mısır'daki bir camiye gerçekleştirilen bombalı saldırı sonucu 305 kişinin hayatını kaybettiğini belirterek, Mısır halkına başsağlığı diledi.

Yerli otomobilde İzmir avantajı

Ülkemizde yerli otomobil üretimi için TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'nun Cumhurbaşkanımıza bir söz verdiğini, Bilim, Sanayi Teknoloji Bakanı Faruk Özlü'nün de çalışmalara dahil olmasıyla, Anadolu Endüstri Holding, BMC, Kıraca Holding, Turkcell ve Zorlu Holding'in yerli otomobil üretimi için görevlendirildiğini hatırlatan Gökçüoğlu, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu öncülüğünde yerli otomobilin üretileceği fabrikanın İzmir'de kurulması için yol haritası belirlemek üzere İzmir'in önde gelen kurulları ve sektör temsilcileriyle 14 Kasım'da bir toplantı gerçekleştirildiğini söyledi. Gökçüoğlu, toplantı sonucunda lobi faaliyetlerini yürütmek üzere 8 kişilik İzleme Komitesi kurulduğunu, Komite Başkanı'nın da Yönetim Kurulu Başkanımız Yorgancılar olduğunu, milletvekilleri ile yapılan ikinci toplantıda yerli otomobilin neden İzmir'de üretilmesi gerektiğine ilişkin yapılan sunumda bir yatırımcının isteyebileceği altı konuda İzmir'in hazır olduğunun vurgulandığını, ki bunların; uygun bir arazi, yetişmiş iş gücü, beyaz ve mavi yaka, lojistik avantaj, hammaddeye yakınlık, sektör tecrübesi ve hazır alt yapı olduğunu söyledi.

Gökçüoğlu, BMC'nin Türkiye'de ilk kurulan otomobil fabrikalarından biri olduğunu, dolayısıyla İzmir ekonomisine ve Türkiye ekonomi-

sine direkt net katkıları olduğu gibi bu sektörün gelişmesi yönünde, yan sanayinin gelişmesi yönünde okul görevi gördüğünü belirtti. BMC'nin yan sanayisi olarak çalışan firmaların ciddi miktarda hem fabrika ve yan sanayi olarak üretim olarak yurtdışına ana fabrikalara ve after marketlere ciddi miktarda ihracat gerçekleştirdiklerini söyledi.

Ekonomide hala kırılmanız

Kasım ayı itibariyle ekonomik göstergelerimizde ulusal ve uluslararası birçok nedenin üst üste gelmesinden ötürü olumsuzlukların baş gösterdiğini, piyasanın hareketlendiğini, uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard and Poor's ekonomik göstergeleri kırılmalığa işaret eden ve parasal sıkılaşma ile artan faizlerden en fazla etkilenecek beş ülkeyi tespit ederek, Türkiye'yi de bu gruba dahil ettiğini söyledi. Gökçüoğlu, Morgan Stanley'in 2013 raporundan bu yana kırılmalığı devam eden tek ülke Türkiye olduğunu, küresel koşulların sıkılaşması durumunda dirençli olan ve güçlü kalması beklenen ülkelerin ise; Tayland, Çin, Rusya, Sudi Arabistan ve Malezya olarak sıralandığını söyledi.

Türkiye'nin neden hala kırılmalık listede kaldığına bakıldığında; özellikle Türkiye ile ABD arasında gerilimin devam etmesi, FED riskinin yaklaşıyor olması ile merkez bankasının enflasyon ile mücadeledeki başarısızlığının kurlarda ciddi bir artışa sebep olması, sadece bir gün içinde dolardaki değerlenmenin yüzde 3'ü aşarken yılbaşından bu yana yüzde 12'ye ulaşması gibi konuların yer aldığını söyledi. Her fırsatta kurlardaki artış riskinin hedge edilmesi gerektiğini ve hedging işlemlerinin kullanılmasının faydalı olacağını altını çizdiklerini, içeride ve dışarıda bu kadar çok bilinmez varken herkesin kendisini bir şekilde sağlama

alması gerektiğini vurguladı.

İbrahim Gökçüoğlu, ekonomistlerin gelinen noktalara inanamazken, bir vatandaşın sosyal medyada; "doların 3.92 olmasının ya da 4 lira olmasının ekonomimize bir girdisi çıktısı yok, ben TL ile iş yapıyorum dolardan, eurodan bana ne" ifadesini kullanmasının yine eğitimin önemini gözler önüne serdiğini, bu ülkenin maalesef bir evre sonrasını göremeyecek insanlar yetiştirdiğini belirtti. Hayatı boyunca altın, faiz, döviz ve bononun aynı anda yükseldiği bir dönemi yaşamadığını, dengeyi kurmak için borsa yükselirse dövizin düştüğünü, faiz yükselirse borsanın düştüğünü belirten Gökçüoğlu, bütün ağırlıkların tek tarafta durduğu bir dönemde firmalarımızın mümkün olduğunca tedbirli davranmaları gerektiğini vurguladı.

Model fabrika için ilk adım

Türkiye'nin ilk model fabrikası için 23 Ekim 2017 tarihinde Bilim Sanayi Teknoloji Bakanı Faruk Özlü, ASOB 1. Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Nedim Durukan, Bilim Sanayi Teknoloji Bakanı Genel Müdürü Anıl Yılmaz ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı UNDP Türkiye Direktörü Claudio Tomasi'nin katılımları ile bir imza töreni gerçekleştirildiğini söyledi. UNDP tarafından proje danışmanlığı için Almanya'da ki söz konusu modern fabrikanın ortaklarından ve dünyada bu işi üreten Mc Kinsey'in seçildiğini, aslında model fabrikanın uygulamalı hizmetler sunan bir eğitim merkezi olduğunu, işçilere meslek edindirme kursu veya iş başı eğitimleri konusunda çalışmalar yapıldığını söyledi. Yalın eğitim konusunda dönüşümü gerçekleştirmeyi, sistematik olarak süreçlerinin verimliliğini arttırmayı ve mühendis veya orta kademe yöneticilerin düşünme tarzını verimlilik odaklı olarak değiştirmeyi amaçlayan bir eğitim metodunun

uygulandığı çalışmada, katılımcıların yaparak öğrenmesi amacıyla gerçek üretimin bulunduğunu ifade etti. Katılımcıların teorik olarak sınıf ortamında edindiği bilgileri hemen deneme, uygulama ve sonuçlarını tartışma imkânına sahip olduklarını, dünyada model fabrikaların sayısının 27 olduğunu, büyük çoğunluğunun da Avrupa'da bulunduğunu dile getirdi.

Gökçuoğlu, Türkiye'de model fabrika örneğinin Ankara'da gerçekleştirilmesi amacıyla, 2015 Yatırım Programı'nda belli bir bütçe ayrıldığını, koordinasyonun Sanayi Bakanlığı Verimlilik Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirildiğini, yürütücünün UNDP olduğunu, yapılanların; ihtiyaç analizi, hedeflenen sektörler, kurulabileceği muhtemel yerler ve sunulması gereken hizmet türleri, dünyadaki model fabrikaların incelenmesi ve ziyaretler ile fayda-maliyet analizleri, yatırım maliyeti tahminlerini içeren ayrıntılı iş planı ile yönetim modeli ve finansal işbirliği olanakları, model fabrikanın işletilmesi için gereken eğitim modülleri olduğunu söyledi. Çalışma modelinin; yalın dönüşüm merkezi olduğunu, bunun içerisinde, öğren-dönüş programı, deneysel eğitimler, üniversiteler, farkındalık gibi konuların yer aldığını belirtti.

Bakanlık tarafından 2016 yılında yapılan fizibilite çalışmasında potansiyel arz eden iller listesinde; İstanbul ve İzmir-Manisa hattı öncelikli olmak üzere, Bursa, Mersin-Adana bölgesinin yer aldığını dile getiren Gökçuoğlu, önceliklendirme kriterlerinin; üretim katma değeri içindeki payı, KOBİ sayısı, ihracat payı olduğunu, model fabrika ile satın alma ve tedarik yönetiminden, ürün geliştirmeye, imalattan kaynak verimliliğine, operasyondan, sermaye verimliliğine kadar birçok süreçte gerek maddi gerekse zaman açısından ciddi faydalar beklendiğini söyledi.

Kasım ayı içerisinde Bilim,

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın daveti üzerine 3 Yönetim Kurulu Üyesi, 2 Meclis Üyesi ile birlikte Almanya'daki 2 model fabrikayı ziyaret ettiklerini söyleyen Gökçuoğlu, 2 model fabrikanın, Darmstadt ve Aachen teknik üniversitelerinin katılımı ile gerçekleştiğini, bir dijital üretim uzmanının kendilerine eğitim verdiğini ifade etti. Sistem kapsamında, konvansiyonel olarak üretim yapan, yalın üretime, Sanayi 4.0'a geçmemiş, bir fabrikada 8 kayıp türü bulunduğunun tespit edildiğini, bunların; fazla üretim, fazla işlem, fazla çalışma, fazla bekleme, gereksiz düşünme, gereksiz beden gücü kullanımı, ulaşım maliyetleri ve stok olduğunu söyledi. Fabrikadaki 3 alanda zayıflıkların belirlenerek, çözüm arandığını, bunların; yönetim altyapısı, teknik sistem, zihin yapısı ve kapasitesi olduğunu ifade etti.

Gezdikleri fabrikada çekebildikleri fotoğrafları meclis üyeleri ile

paylaşarak işleyiş hakkında bilgi aktaran Gökçuoğlu, Mc Kinsey Dijital Yetkinlik Merkezi'nin önde gelen endüstri konsorsiyumu ve üniversitelerle olan işbirlikleri içeren küresel bir ağın parçası olduğunu, 5 dijital eğitim merkezinin işlem gördüğünü, Chiago Amerika'da kompresör üretimi, Pekin'de metal makine üretimi, Venedik'de kompresör, Singapur'da metal makine, dişli kutusu, Almanya'da (Aachen) tekstil üretimi gerçekleştirildiğini söyledi.

Dönüşümü yakalayamayanın geleceği olmayacak

Gökçuoğlu, dijital yetkinlik merkezinde amacın patronların düşünce yapısını değiştirmek olduğunu, çünkü genelde patronların bu tip işleri fuzuli, maliyetli olarak gördüğünü, mevcut yapılarını değiştirdikleri takdirde başarılı olunduğunun patronlara gösterildiğini belirtti. Operasyonel verimliliği

artırmak için dijital üretimde 8 etap yer aldığını, otomasyon-el işlerinin desteklenmesi, dijital iş akışı, makineler arası ve üretim süreciyle makineler arası iletişim, operatör bilgisi, sensörler ve otomatik veri toplanması, büyük veri, gelişmiş, uzman sistemler, otomatik süreç yönetimi, bütünlüklü bilgi teknolojileri altyapısının bu 8 etap içinde yer aldığını vurguladı.

Achen'deki tekstil üretimi yapan merkezin, bir inovasyon alanı bulunduğunu, güncel üretim teknikleri hakkında bilgiler verdiğini, atölye alanında gerçek üretim deneyiminin yaşatıldığını, normal üretim ile dijital üretim arasındaki farkın görülerek eğitim verildiğini, eğitim ve seminer salonları olduğunu dile getirdi. Gökçüoğlu, model merkezinde eğitim ve öğrenme tekniğinin sağladığı avantajların; dinleme ile konferanslarda yüzde 10 verim, görme ile yüzde 32 verim, dijital uygulama aşamasında yüzde 65 verim alındığını söyleyerek, dijitalleşme ile ilgili tekniklere işverenler olarak inanmaları, beyaz yakalı çalışanlara bu eğitimleri aldirmaları gerektiğini vurguladı.

Dönüşümü yakalayamayan firmaların geleceğinin olamayacağını, General Electric firmasının bile en kısa sürede yazılıma girmek için çalışmalar sürdürdüğünü, eğitim veren uzmanın ifade ettiğini, her firmaya uyacak sistem bulunduğunu unutmamak gerektiğini söyledi. Gökçüoğlu, UNDP'nin direktöründen bugüne kadar yapılan detaylı çalışmalar için nereden destek alınabileceği konusunda bilgi talep ettiğini, bu çalışmalar inceledikten sonra laboratuvar gibi küçük firmayı şehrimizde kurup, beyaz yakalı çalışanların eğitim almasının sağlanabileceğini söyledi.

Kara Kuvvetleri Komutanlığı envanterinde bulunan kritik harp silah ve gereçlerine ait yedek parçaların yerleştirilmesi kapsamında, Kara Kuvvetleri Lojistik Komutanı Tuğgeneral Sıtkı Varlı

başkanlığında Kara Kuvvetleri Lojistik Komutanlığı ve Milli Savunma Bakanlığı Askeri Fabrikalar Temsilcileri katılımları ile Koordinasyon Toplantısı ve yedek parça ürün sergisi gerçekleştirileceğini belirterek, Meclis Üyelerini davet etti.

Gökçüoğlu konuları değerlendirdi

EBSO Meclis Başkanı Esen ile Meclis Üyesi sanayicilerin gündeme getirdiği konuları değerlendiren Yönetim Kurulu Başkan Vekili Gökçüoğlu, enerjide yaşanan durumun Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü'nün katılımıyla gerçekleştirilen TOBB Sanayi Odaları Konsey Toplantısında gündem maddesi olarak ciddi bir şekilde görüşüldüğünü, bakanın kendi notları arasında konunun yer aldığını söyledi. Toplantıda, Konukoğlu'nun enerji anlaşmasının iptal edilmesi karşısında yaşadığı sıkıntıyı dile getirdiğini, üstelik sözleşme sanayici tarafından feshedilirse yasal takip başlatılırken, enerji sağlayıcı tarafından feshedildiğinde yasal sürecin başlatılmadığını, sanayicinin ciddi bir mağduriyeti bulunduğunu dile getirdiğini söyledi.

Otomobil üretimini gerçekleştirebilmek için önemli izinlerin alınması gerektiğini, Süha Kahraman'ın dile getirdiği DMA firmasını ilk defa duyduğunu, gerekli izinleri almış ise ilgilenmekte fayda bulunduğunu söyledi.

Bilgilendirme için Mustafa Dirin'e teşekkür eden Gökçüoğlu, model fabrika gezisi bünyesinde üniversite bünyesinde kurulan enerji verimlilik merkezini de gezme fırsatı bulduklarını, hocaların ve öğrencilerin makinelerin verimliliklerini ölçtüklerini, verimliliği arttırmak için çalışmalar yaptıklarını dile getirerek, İzmir'de de bu yönde bir çalışma yapılması için gerekli çalışmalar yapacaklarını söyledi.

Hakan Ürün'e verdiği bilgiler

için teşekkür eden Gökçüoğlu, maden ve zeytin üreticilerini karşı karşıya getirilmeden devletin ve kamuoyunun desteğinin alınarak iki sektörümüzün de çalışmalarına devam etmesi gerektiğini söyledi.

Mehmet Karahaliloğlu'nun da dile getirdiği üzere enerji fiyatlarında düşme beklenmesinin hayalcilik olacağını, ancak ülkemizde Suriyelilere, hastane, köprü yapan müteahhitlere nasıl destekler veriliyor ise sanayicinin de mağdur edilmeden desteklenmesi gerektiğini söyledi.

İbrahim Gökçüoğlu, eğitim aldıkları uzmanın, "insan artı yönetim çok önemlidir" vurgusu yaptığını, ne kadar dijitalleşseniz de insanın önemi büyük, insanı kaybetmeden, kazanarak bu noktaya geleceğiz ama insanı mutlak eğiteceğiz dediğini söyledi. Ayrıca patronların düşünce tarzını değiştirmeden bu sistemin başarılı olunamayacağını, sadece çalışanın eğitim almasıyla değil önce patronların eğitim almasıyla bu işleyişin sürdürülebileceğinin de ifade edildiğini belirtti. Sistemin adet ile ölçülebilir seviyesi olduğunu düşünmediğini, firmanın kapasitesi ne ise sistemin de o ölçüde yazılımının yapılabildiğini dile getirdi.

TOBB Sanayi Odaları Konsey Toplantısı'nda Bakan Özlü'ye; "İzmir model il olmazsa, Ege Bölgesi'ni yapalım" dediğini aktaran Gökçüoğlu, başka şehirler ve bölgelerin de pilot bölge olarak seçilebileceğini, üniversiteler, eğitim, sanayici, lojistik gibi konuların tamamını kapsayacak özel kanunlar çıkararak, çalışmaların yapılabileceğini söyledi. İbrahim Gökçüoğlu, İzmir'in kültürü, turizmi, sanayisi, üniversiteleri, limanı, İZKA'sı ile pilot il olabilecek yapıyı taşıdığını, dünyadaki örnekleri nasılsa kentimizde de bunu uygulayabileceğimizi ama mutlaka mevcut sistemin değişmesi, hükümet desteği olması gerektiğini vurguladı.

Sanayicinin gündemi sektörler ve ekonomi

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Üyesi sanayiciler, sektörel gelişmeleri gündeme getirerek ekonomiyi değerlendirdi. Türkiye'nin yerli otomobil üretme kararı verirken elektrikli otomobilde rekabet şansının daha fazla olduğuna dikkat çeken sanayiciler, üniversitelerde bu konuda yapılan çalışmaların da değerlendirilmesini önerdi. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Verimlilik Genel Müdürlüğü organizasyonunda Almanya'nın Aachen ile Darmstadt kentlerindeki model fabrikalara yaptıkları teknik gezideki izlenimlerini paylaşan sanayiciler, Sanayi 4.0'ın yaşam felsefesi olması gerektiğini, bunun da ancak mesleki ve teknik

eğitimle gerçekleştirilebileceği mesajını verdi.

Üretimin en önemli girdilerinden enerjide Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması nedeniyle fiyatların aşırı yükselmesini gündeme taşıyan sanayiciler, EBSO'nun Enerji Bakanlığı ve EPDK ile iletişime geçerek, enerji fiyatlarının belirlenmesi konusunda mutlak çalışmalarda bulunulması gerektiğini vurguladı.

Madencilik sektörünün ağaçlandırmaya yaptığı katkılarla hem ormanlık alanların büyümesi hem de çevrenin korunmasına büyük destek verdiği de ifade edildi.

Süha Kahraman Elektrikli otomobilde rekabet şansımız daha fazla

EBSO Meclis Üyesi Süha Kahraman, birkaç sene önce yerli araba üretimi için SAAB firmasının patentleri alındığında heyecan duymadıklarını, çünkü Türkiye'nin yerli bir otomobil üretebileceğini ama içten yanmalı motorlu araçlar ile rekabet etmesinin imkânsız olduğunu

bildiklerini söyledi. Fakat hükümetimizin elektrikli otomobil üretimi için aldığı kararın kendilerini çok heyecanlandığını, elektrikli otomobilde 2 bin 500 parça olmasının dizaynı kolaylaştırdığını söyledi.

Beş sene önce hiç otomobil bilgisi olmayan bir grubun dünyanın en değerli markası Tesla'yı ürettiğini, bu otomobil alanının "tekrar aynı arabayı alırım" dediğini, çok yüksek müşteri memnuni-

yeti bulunduğunu dile getiren Kahraman, Amerika'da bu aracı kullanma imkanı bulunduğunu, dizaynını beğenmediğini ama Türkiye'de üretilecek aracın Tesla ile rekabet imkanı olduğunu dile getirdi.

Türkiye'de DMA firmasının yerli elektrikli araba üretip Çin'e sattığını söyleyen Kahraman, ODTÜ'lü bir mühendisin kurduğu firmanın Tesla ile aynı performansta 5 senedir üretim gerçekleştirdiğini haber verdi. Kıbrıs'ta öğrencilerin ve üniversite profesörlerinin de Günsel adıyla araba yaptıklarını, Tesla ile rekabet edebilir düzeyde olan Günsel'in sadece yatırımcı beklediğini, yine Hacettepe Üniversitesi Mühendislik Bölümünün de bir araba yaptığını, tek sıkıntılarının üretim olduğunu dile getiren Kahraman, EBSO Meclisinin yarısının birleşmesi halinde yerli otomobil üretebileceklerini söyledi.

Mustafa Dirin Sanayi 4.0 hayat felsefesi olmalı

EBSO Meclis Üyesi Mustafa Dirin, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Verimlilik Genel Müdürlüğü'nün organizasyonunda 23-24 Kasım 2017 tarihleri arasında Almanya'nın Aachen ve Darmstadt kentlerinde model fabrika inceleme ziyaretine kendisinin de katıldığını, çok faydalı bir eğitim olduğunu, EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar'ın Sanayi 4.0 konusunda ne kadar haklı olduğunu bir kez daha gördüğünü söyledi.

Üretim hızına, gelişmiş ülkelerdeki maliyetlere rağmen dijitalleşme ve Sanayi 4.0'a geçemediğimiz sürece bu sistemi kullananlarla üretim fiyatları konusunda rekabet etmelerinin mümkün olamayacağını vurguladı. Almanya'daki eğitimde bir tekstil fabrikasına gittiklerinde önce manuel tekstilin nasıl yürüdüğünü gördüklerini, sonra kartlar ile bir üst gelişmiş modelin kendi-

Süha
Kahraman

Mustafa
Dirin

Aytekin
Öztaş

lerine gösterildiğini, son olarak da dijitalleşmiş üretim sisteminin kendileri ile paylaşıldığını söyledi. Dirin, ikinci gün bir piston fabrikasını ziyaret ettiklerini, önce bir eğitim aldıklarını, sonra atölyeye indiklerini, basit bir üretim gördüklerini, sonra evrak sistemiyle işleyen bir yapı ve akabinde kartlı işleyen sistemin kendilerine anlatıldığını, bir sonraki aşamada her şeyin dijital çalıştığı ve çok hızlı ilerleyen sistemi gördüklerini belirtti.

Dirin, Türk üreticisi olarak dijital hıza ulaşamadıkları sürece Almanya'dan daha ucuza mal satmalarının mümkün olmayacağını, rekabet edemeyeceklerini, Sanayi 4.0'ın bir hayat felsefesi olması gerektiğini, bunun da teknik eğitime verilecek önemle yapılabileceğini söyledi.

Sanayi Bakanlığı Verimlilik Dairesi Genel Müdürü'nün, Ankara'da kurulan model fabrika veya Bursa'da kurulacak model fabrika gibi bir çalışmayı İzmir'de de yapmak istediklerini kendisine ilettiğini dile getirdi.

Aytekin Öztaş Eğitim ve üretimde dönüşüm şart

EBSO Meclis Üyesi Aytekin Öztaş, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın davetiyle gerçekleştirilen Almanya gezisine kendisinin de katıldığını, çok faydalı bir gezi olduğunu ve çok etkilendiğini dile getirdi. Öztaş, her şeyin temelinin eğitim olduğunu bir kez daha gör-

düklerini, kendilerine eğitim veren kişinin de 15 yıllık piyasa tecrübesi bulunduğunu söyledi. Öztaş, İbrahim Gökçüoğlu'nun da dile getirdiği üzere ziyaret ettikleri yerin modern fabrikadan ziyade dijital yetenek, kabiliyet merkezi olduğunu, aldıkları eğitimin de model fabrika eğitimi değil, dönüşüm eğitiminin süreçleri olduğunu söyledi.

Dijitalleşmede CIP diye adlandırılan kartların, okuyucular ile sistemin bütün makinalarının iletişimini sağlayıp istasyonları küçülttüğünü, verimlilik ile ilgili bu çalışmayı yapamadıkları sürece geride kalacaklarını, bu nedenle model fabrika denen dönüşüm merkezlerinin bütün fabrikalara verilerek maliyet düşürücü çalışmaların hızla yapılması gerektiğini ki eğitime beraber katıldıkları devlet yetkililerinin bu işe kesinlikle katkı koyacaklarını söylediklerini belirtti.

Hakan Ürün Madenci çevreyi koruyor

EBSO Yönetim Kurulu Üyesi Hakan Ürün, kendisinin de katıldığı Antalya'da gerçekleştirilen Maden Çalıştay'ındaki konular hakkında sanayicileri bilgilendirdi.

Ülkemizde madencilik potansiyel çevre katliamı olarak görüldüğünü dile getiren Ürün, Türkiye'nin yüzde 28.6'sının orman alanı olduğunu, yani 78 milyon hektar olan ülkemizin, 22.3 hektar alanının orman olduğunu, bu ormanlık alanlar 1972'de 20 milyon hektar iken

günümüzde 22.3 milyon hektara ulaştığını, geri kalan yüzde 88'lik alanın makilik bitki örtüsüne sahip olduğunu söyledi.

Çalıştay'da, Orman Genel Müdürlüğü bürokratlarıncı; Orman Genel Müdürlüğü'nün yılda 460 milyon TL harcayarak Türkiye çapında ağaçlandırma çalışması yaptığını, maden sektörünün ormana kira olarak ödediği bedelin 960 milyon TL olduğunu ve ülkemizdeki ormanlık alanlar içinde yapılan madencilik alanının binde 2.5'inde faaliyet gösterdiğini, ülkemizde yapılan tüm ağaçlandırma için harcanan paranın iki mislinden fazla madencilerin kira ödediği bilgilerini paylaştığını söyleyen Ürün buna rağmen madencilerin hala çevre katliamcısı olarak görüldüklerini ifade etti.

Salih Esen Enerjide YEKDEM belirsizliği ortadan kalkmalı

EBSO Meclis Başkanı Salih Esen, rekabet üstünlüğüne yönelik bir takım tedbirlerin alınmasını, rekabet etmeyi ve verimliliği yakalayarak, dünya üzerindeki rakiplerin önüne geçebilmeyi her sanayicinin istediğini, ancak ülkemizde üretimin en önemli girdilerinden biri olan enerjinin, çok yüksek fiyatlar ile satıldığını gündeme getirdi.

Esen, enerji fiyatları ile ilgili olarak Hilmi Uğurtaş'ın da daha önce çok net açıklamalarda bulunduğu üzere, Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması (YEKDEM) ile 2005 yılında bir proje başlatıldığını, buna göre; 2015 yılı sonuna kadar YEKDEM'den lisans almış, üretime geçecek bazı santrallerden sabit fiyat garantisi ile dolar bazında enerji alındığını, 2015 yılında dolar sürenin 2020 yılına kadar uzatıldığını ve 2020 yılına kadar lisansı olup da faaliyete geçecek santrallerden YEKDEM tarafından seçilecek olanlara dolar cinsinden ve sabit fiyat almak garantisi ile bu santrallerin yapılma-

sına olanak tanındığını söyledi.

Bu projeden yaklaşık 750 santralin faydalandığını, büyük bir kısmını da hidroelektrik santrallerinin oluşturduğunu dile getiren Esen, bunun son derece doğru bir politika olduğunu, ancak enerji fiyatları oluşturulurken YEKDEM'e ödenecek fiyat belli olmadığı için yani enerji fiyatlarının ne kadar olacağı öngörülemediği için serbest enerji satan firmaların birçoğunun zarar ettiğini ve şu anda enerji satışıyla ilgili anlaşma yapmadıklarını, birçok firmanın bu işten zarar ettiği için piyasadan çekildiğini söyledi. Enerji firmalarının piyasadan çekilmesiyle birlikte işletmelerin dağıtım firmalarının eline kaldığını, İzmir'de de dağıtım firması Gediz A.Ş. olduğu için rekabetin ortadan kalktığını, Gediz A.Ş. hangi fiyatı isterse onu vermek durumunda kaldıklarını vurguladı.

Esen, 2018 Ocak ayında YEKDEM konusunda bir takım değişiklikler yapılacağı, tüketicilerin, az tüketen - çok tüketen olarak ikiye ayrılacağı şeklinde bir takım konuların konuşulduğunu, tabii bunun fiyatlara ne şekilde yansıtılacağını belirsiz olduğunu ifade etti. Ege Bölgesi Sanayi Odası olarak Enerji Bakanlığı ve EPDK ile iletişime geçerek, enerji fiyatlarının belirlenmesi konusunda mutlak çalışmalarda bulunulması gerektiğini vurguladı. Enerji Bakanlığı, enerjinin temini noktasında çok büyük atılımlar yapmışken YEKDEM belirsizliğinin ortadan kaldırılması gerektiğini, belirsizlikten kaynaklı artı maliyetlerin devlet bütçesinden karşılanmasının daha doğru olacağını, aksi takdirde üreticinin her ay değişen enerji maliyetiyle baş etmesinin mümkün olmadığını söyledi.

Hakan
Ürün

Salih
Esen

EBSO Meclis Üyesi Mehmet Karahaliloğlu, bildiği üzere devletimizin Akkuyu'da nükleer enerji santrali kurulması anlaşması yaptığını, 1 ve 2. ünitelerinde üretilen elektrik yüzde 70'ini, 3. ve 4. ünitelerinde üretilen elektrik yüzde 30'unu 15 yıl süre ile satın alma garantisi verildiğini, TEDAŞ aracılığıyla verilen bu garantinin fiyatının 12.30 sent olduğunu, ancak anlaşmanın yayınlandığı 6 Ekim 2010 tarihinde 1 ABD doları 1.5 TL iken şimdi doların 3.9 TL olduğunu, dolayısıyla enerji fiyatında düşüş beklenmemesi gerektiği söyledi. Karahaliloğlu, Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanı YEKA'da da devletin alım garantisinin 7 sent olduğunu belirtti.

EBSO Meclis Üyesi Özkan Mucuk, GEDİZ A.Ş. ve AYDEM A.Ş.'nin perakende satışlar ile ilgili yetkilisini, bilgi almak üzere meclise konuk konuşmacı olarak davet etme imkanları olduğunu söyledi.

EBSO Meclis Başkan Yardımcısı Hakkı Attaroğlu, konuyla ilgili olarak Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kurulu'nun (OSBÜK) ciddi bir çalışma gerçekleştirdiğini, özellikle OSB'lerdeki sistem ile ilgili yeni çıkarılacak düzenleme konusunda EPDK Başkanı ile sıkı temas içinde olduğu bilgisini paylaştı.

EBSO Meclis Üyesi Murat Kurtalan, Yönetim Kurulu Başkan Vekili Gökçüoğlu'nun dile getirdiği sistemin uygulanabilir olması için, üretim ile ilgili sayısal bir değer ve rantabl olup olmadığını sordu.

SANAYİNİN

GLOBAL ÖLÇEKTE ÜRETİM VE MARKALAŞMASINDA

İLK ÇÖZÜM ORTAĞI

ARAŞTIRMA • GELİŞTİRME • BELGELENDİRME • EĞİTİM • BİLGİLENDİRME

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI

www.ebso.org.tr

Grip misiniz?

Enver OLGUNSOY
EBSO Meclis Üyesi

Yoksa soğuk algınlığı mı? Evet, bu iki rahatsızlığın farkı çok önemli. Zira birine antibiyotik verilirken, diğesinde hiçbir işe yaramıyor. O nedenle Sağlık Bakanlığı hekimlerden bu konuda tam teşhis koymaları için test yapmalarını istiyor. Hatta sağlık ocaklarına bu testleri ücretsiz veriyor. Antibiyotik ilaçların faturası Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nı harekete geçirdiği kadar, gereksiz antibiyotik kullanımının sonuçları da insan sağlığını bir o kadar tehdit ediyor.

Tabii hem Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı hem Sağlık Bakanlığı, farklı nedenlerle olsa da bu gereksiz antibiyotik kullanımını gündemlerinde tutsalar da, bu da yetmiyor. Bir de Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın konu ile ilgilenmesi gerekiyor. Zira tarım ve hayvancılıkta gereksiz antibiyotik kullanımı almış başını gitmiş durumda, hatta ton hesabı ile insanda kullanılan miktarı geçmiş durumda.

Peki gereksiz antibiyotik kullanımının sonuca ne? Tabii ki antibiyotik direnci. Bu konuda Avrupa da bir numarayız. Nihayet Türkiye bir konuda birinci oldu diye sevinmeyin, zira yakında en küçük enfeksiyondan ölümler başlarsa, işin

sonu nereye varır belli olmaz.

Artan antibiyotik direnci, dünya da ve Türkiye'de insanlığı tehdit eder hale geliyor. Mikroplar hızla her antibiyotiğe karşı direnç geliştirirken, biz aynı hızla yeni antibiyotik buluşu yapamıyoruz. Böylece mevcut antibiyotiklerin tümüne karşı direnç geliyor ve günümüzde neredeyse hiç tedavi şansı olmayan enfeksiyonlar gözleniyor. Yakında küçük bir kesik veya yaralanmalarda bile ölümler olabilir, gelişecek enfeksiyonu mevcut antibiyotikler tedavi edemeyebilir.

İnsanda en sık rastlanan gereksiz kullanım da, soğuk algınlığı – grip için kullanımda ortaya çıkıyor. Bu iki rahatsızlık kolaylıkla karıştırılabiliyor ve gereksiz antibiyotik kullanımına neden olabiliyor.

Soğuk algınlığı ve grip aslında birbirlerinden çok farklıdır. Soğuk algınlığı ve grip belirtilerini iyi değerlendirmek ve tedaviyi ona göre uygulamak gerekir.

Soğuk algınlığında ateş nadiren vardır, genellikle burun tıkanması, sinüslerde dolgunluk, hapşırma, boğaz ağrısı görülür. Sinüzit veya kulak ağrılarına da yol açabilir.

Gribe ise bir virüs, genel adı ile

Boğaz ve baş ağrısı, ateş ile aşırı yorgunluk varsa gripdir. Hapşırıyor ama öksürmüyorsanız, burnunuz tıkalı ama baş ve vücut ağrınız yoksa soğuk algınlığı teşhisini koyabilirsiniz kendinize. Gereksiz antibiyotik kullanmayalım, bilinçli ilaç tüketelim.

influenza virüsü neden olur. Burun mukozası, boğaz ve özellikle akciğerlere yerleşen virüs halsizlik, eklem ağrısı 38-39 derece yüksek ateş, baş ağrısı yapar. Bronşit ve zatürreye çevirebilir.

Daha kolay ve kesin bir ayırım ise “aniden başlama”dır. Bir lamba düğmesi açar gibi başlarsa grip, yavaş yavaş gelirse “soğuk algınlığı”dır.

Kısaca bir kez daha belirleyici farkları sıralarsak:

Boğaz ağrısı varsa griptir. Ateş varsa griptir. Aniden gelen griptir. Baş ağrısı varsa griptir. Öksürük varsa griptir. Vücut ağrısı varsa griptir. Aşırı yorgunluk varsa griptir.

Daha önce de söylediğim gibi, viral gribe antibiyotik reçete edilmez. Mikrobik soğuk algınlığına ise antibiyotik verilebilir. Hapşırıyor ama öksürmüyorsanız, burnunuz tıkalı ise vücut ve baş ağrınız yoksa, bir de ateşli değilseniz soğuk algınlığı teşhisini koyabilirsiniz kendinize.

Bunca lafı, gereksiz antibiyotik kullanımında çok önemli gördüğüm bu iki rahatsızlığı ayırt edebilelim ve gerekli alanda antibiyotik kullanalım, yani bilinçli ilaç tüketelim diyebilmek için ettim. Aksi takdirde antibiyotik direnci gelişimine katkıda bulunuyoruz ve bu konu insanlık sorunu olarak ortaya çıkıyor.

Grip ve soğuk algınlığının farklarını anladığımıza göre, grip isek istirahat edeceğiz, antibiyotik kullanmayacağız. Biliyorsunuz grip, ilaç alırsanız yedi günde almazsanız bir haftada geçer! Ancak bu süreyi de rahat atlatabilmemiz için sizlere rahatlatıcı ve bağışıklık sistemini güçlendiren birkaç bitkisel uygulamadan da söz edeyim.

Uçucu yağlar yüzyıllardır bu konuda rahatlatıcı olarak kullanılmaktadır. Uçucu yağları inhalasyon yoluyla kullanarak şikayetlerinizi azaltabilirsiniz. En

kolay yolu da bu uçucu yağları kalorifer peteklerine astığımız suluklara koyarak, hem odanızı rahatlatıcı hale getirir hem de derin derin nefes alarak solunum yollarınızı rahatlatabilirsiniz.

- Okaliptus yağı 1 damla,
- Nane yağı 3 damla,
- Biberiye yağı 2 damla,

- Lavanta yağı 2 damla, sözünü ettiğim suluklara koyun, ıhlamur çayınızı alın, rahat bir koltuğa uzanıp istirahat edin.

Evet, kış ayları grip ve soğuk algınlığının arttığı aylar. Sonbaharda bir de grip aşısı olursanız o kış daha rahat geçecektir.

Antibiyotik faturası 1.4 trilyon dolara ulaşacak

Türkiye’yi yakın gelecekte bekleyen tehlike antibiyotik direnci. Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı’nın (TEPAV) raporuna göre, Türkiye’nin mevcut antibiyotik direnci olan yüzde 40’ı yıllar içerisinde koruması halinde bile 2010’dan başlayarak 2050 yılına kadarki süreçte toplam 220 milyar ile 1.4 trilyon dolar arasında bir ekonomik kayıp yaşama riski taşıyor. Kişi başına düşen milli gelirdeki kayıp olarak değerlendirildiğinde ise, 2050 yılında, kişi başına milli gelirdeki antimikrobiyal dirençten kaynaklı kaybın iyimser senaryoya göre 129 dolar, kötümser senaryoya göre ise 958 dolar olması bekleniyor.

TEPAV’ın raporuna göre, Türkiye, dünyada verisi olan ülkeler arasında antimikrobiyal direnç oranlarının en yüksek olduğu ikinci ülke. Bununla birlikte antibiyotik tüketim seviyesinin de dünyada en yüksek olduğu ülke. Aradaki ilişki nedeniyle de önümüzdeki dönemde direnç oranlarının artma potansiyeli en yüksek ülkeler arasında yer alıyor. Tüm bu nedenlerle antimikrobiyal direnç, Türkiye için önemli bir tehdit unsuru. Bu nedenle son yıllarda antibiyotik kullanım oranlarının düşürülmesine ilişkin politika ve programlar, Türkiye’deki sağlık gündeminin en üst sıralamalarında yer alıyor. İlgili kamu kurumları tarafından birçok çalışma yürütülüyor ve tasarlanan politikalar hızla uygulamaya konuluyor.

En iyisi olun

EBSO Vakfı Kadınlar Birliği, vakıf bursiyeri lise ve üniversite öğrencisi gençlerin sosyal ve bireysel gelişimine katkı koymak üzere seminerler dizisi başlattı. Manisa CBÜ Öğretim Üyesi Prof. Dr. Meltem Onay, somon balığından örnekler verdiği konuşmasında "Hayatınız boyunca rakipleriniz olacak. Hangi mesleği seçerseniz seçin onu en çok siz isteyin, mesleğinizde en iyisi olun" dedi.

Manisa Celal Bayar Üniversitesi (CBÜ) Öğretim Üyesi Prof. Dr. Meltem Onay, lise ve üniversiteli gençlere yol haritası çizdi. Prof. Dr. Onay, "Adını koymadığınız hiçbirşey olamazsınız, hedefiniz olsun. Hangi mesleği yaparsanız yapın o dalda en iyisi olun. Yaptığınız işe ruh ve heyecan katın, insanlar sizin ne istediğinizi hissetsin" öğüdü verdi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Vakfı Kadınlar Birliği, vakıftan bu dönem destek almaya hak kazanan lise ve üniversite öğrencileriyle tanışma toplantısı gerçekleştirdi. Vakfın öğrenim bursunu Gardırop projesiyle destekleyerek bursiyerlerin giyim ihtiyaçlarını karşılayan EBSO Vakfı Kadınlar Birliği, sosyal alanda da gençlerin kişisel gelişimlerine katkı amacıyla seminerler dizisi başlattı.

Hayaliniz aydınlık Türkiye olsun

EBSO Vakfı Kadınlar Birliği Başkanı İhsan Özduvan, gençlere kendi geleceklerinin inşası için kullanacakları en önemli harcın hayalleri olduğunu hatırlattı. Ulu Önder Atatürk'ün "Hayal ettim, hayalimin önündeki manileri tespit ettim. Manileri kaldırdığımda hayalim kendiliğinden gerçekleşti", liderlik, motivasyon, çekim yasası ve kişisel başarı alanlarındaki öğretileriyle bilinen Napoleon Hill'in "Bir şeyi dilemekle ona hazır olmak arasında fark vardır. O kimse bir şeyi başarabileceğine inanıncaya kadar onu almaya hazır değildir" sözlerini hatırlatan Özduvan, "Herşey hayallerinizin ötesinde gerçekleşsin. Geleceği sizler inşa edeceksiniz, hayalleriniz aydınlık bir Türkiye için olsun" dedi.

EBSO Vakfı Başkan Yardımcısı

Cengiz Kocagil ise, lise ve üniversiteli gençlere bilimi kendilerine rehber edinmelerini isterken, teknolojinin sağladığı imkanları boşa değil topluma, ekonomiye ve geleceğe yararlı olacak işler için kullanmalarını öğütledi.

Hedefinizden vazgeçmeyin

EBSO Vakfı bursiyeri gençlere, “Ne olmak istiyorsun?” sorusuyla başlayarak interaktif gelecek vizyonu sunumu yapan Manisa CBÜ Uygulamalı Bilimler Yüksek Okulu Öğretim Üyesi Prof. Dr. Meltem Onay, “Ne istediğinizi bilin ve tutkularınızın peşinden koşun. Hayatınız boyunca rakipleriniz olacak. Hangi mesleği seçerseniz seçin onu en çok siz isteyin, mesleğinizde en iyisi olun. Önce siz bilgili olun ki arkanızdan gelenler size inansın. Öğretmenler; çocuklar size bakarak büyüyecek. Doktorlar; hastalarınıza önce umut olacaksınız. Avukatlar; önce kendiniz dürüst olacaksınız. Bunu yaptığınızda hayatın anlamını hissedeceksiniz” dedi.

Ünlü filozof Friedrich Nietzsche'nin “Beni öldürmeyen herşey güçlendirir” sözünü

örnek gösteren Prof. Dr. Onay, kendi yaşamından da örnekler verdiği konuşmasında, “Kendini yaratan, kendini yaşatan insanlar başarılı olur. Bahane bulmayın. Özsaygılılığınız önemli, kendinizle gurur duyun. Güç içimizde, küllerinizden doğun” diye konuştu.

Prof. Dr. Onay, başarıya ulaşma yolundaki dört unsuru “umutlu olun, heyecanınız olsun, istekli olun ve proaktif olun” sözleriyle özetlerken, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Oklar sizin üzerinizde de olsa yaşamayı seçin ve yol gösterici olun. Eleştiriden korkmayın, insanlar tepki gösterdiği zaman dinleyin. Karşınızdakini ikna becerisini geliştirin, insanlara pozitif enerji aşılayın. Teşekkür etmek kadar özür dilemesini de bilin. Hayatınızda en değer verdiğiniz insanı ihmal etmeyin. Kendiniz için fırsatlar yaratın ve her gün bir kişiye umut olun. Sizi siz yapan değerleriniz olsun.”

Seminerde gençlerin anne-babalarına da seslenen Prof. Dr. Onay, “Anne olmak sadece çocuğun üstünü başını temiz tutup önüne yemeğini vermek değildir, iyi bireyler yetiştirmektir. Baba olmak çocuğun sırtını sıvazlamak değil onunla yol yürümektir” dedi.

Yeni yıl kermesinin geliri öğrenci burslarına

Ege Bölgesi Sanayi Odası Vakfı Kadınlar Birliği, düzenledikleri yeni yıl kermesinin geliriyle öğrenci burslarına destek oldu.

Kültürpark Tenis Kulüp'te gerçekleştirilen kahvaltılı etkinlikte bir araya gelen EBSO Vakfı Kadınlar Birliği Üyeleri, incir, zeytinyağı, kurutulmuş ve işlenmiş meyveler, kozmetik ürünleri ve ev yapımı reçel gibi ürünleri katılımcıların beğenisine sundu.

Yaşam koçu Asuman Sağlam Karadoğan'ın kurum kültürü oluşturma ve sürdürülebilirliğini sağlama, farkındalığı artırma ve kişisel gelişimi destekleme konularındaki bilgilendirmesiyle destek olduğu kermesten elde edilen gelir, EBSO Vakfı Burslar Hesabı'na aktarıldı. EBSO Vakfı Kadınlar Birliği Başkanı İhsan Özdoğan, 2017 yılının son etkinliğinde geleceğe ışık olmak adına katkı koyan herkese teşekkür etti.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Vakfı Kadınlar Birliği, kuruluşunun 13'üncü yıldönümünü pasta keserek kutladı.

BİZ BU İŞİN ALFABESİNİ DEĞİŞTİRDİK!

Markanız için pazar daralıyor!

Bilindik ve sıradan reklam tanıtımlarının yerine;
Cesur, yenilikçi tasarımlar ve alternatif mecra çözümleriyle
tanışma vakti geldi de geçiyor...

Kahveye bekleriz...

2017
İLETİSİM YILI

CINAR
AJANS & MEDYA

0(232) 431 0 431 0 554 541 05 60 cinarajans.com.tr
info@cinarajans.com.tr [@cinarajansizmir](https://www.facebook.com/cinarajansizmir)
Manas Blv. Adalet Mah. No. 47 K.28 D.2802
Folkart Towers A Kule Bayraklı - İZMİR / TÜRKİYE

Afrika'nın tarım ve maden ülkesi TANZANYA

Ekonomik Yapı

Doğu Afrika'nın en büyük ülkesi konumundaki Tanzanya ekonomisi; tarım, madencilik, turizm ve balıkçılık sektörleriyle ön plana çıkmaktadır.

Ülkedeki işgücünün yaklaşık yüzde 70'inin tarım sektöründe çalışmasına rağmen, tarımdan elde edilen gelir GS-YİH'nin ancak yüzde 28'ini karşılamaktadır. Tarımsal üretim açısından kahve ve kakao imalatı başı çekmektedir.

Sanayi sektöründe eski dönemlerde basit iç tüketim ürünlerinin imalatı ön plandayken, son dönemdeki çabalarla piyasa ve ürün çeşitliliğinde artış gözlenmiştir. Sektörde yiyecek ve içecek işleme, mineral işleme, tütün üretimi ve tekstil üretimi dikkat çekmektedir. Ancak, imalat açısından hala daha fazla ürün çeşitliliğine ve ileri teknoloji yatırımlarına ihtiyaç duyulmaktadır.

Maden yatakları ülkenin en önemli gelir kaynaklarıdır. Afrika'nın en büyük üçüncü altın üreticisi konumundaki ülkede aynı zamanda elmas, tanzanit, uranyum ve nikel üretimi de yaygındır. Bununla birlikte, son dönemlerde doğalgaz rezervlerinin de oldukça zengin olduğu tespit edilmiştir. Ülkenin gerçek-

leştiği ihracat da büyük oranda altın ve altından yapılan ürünlere dayanmaktadır.

Söz konusu sektörlerle birlikte son yıllarda hizmetler sektörü de hızlı bir gelişme kaydetmiş ve milli gelir içindeki payı yüzde 50'ye kadar ulaşmıştır. Hizmetler sektöründeki bu gelişme, özellikle telekomünikasyon ve finans kalemlerindeki ilerlemeye dayanmaktadır.

Tanzanya'da 1980'lere kadar kapalı bir ekonomik sistem modeli uygulanmasının ardından bu yıllar itibarıyla politik ve ekonomik liberalleşme hareketleri başlamıştır. Bu süreçte, özelleştirme uygulamalarına ağırlık verilmiş, kurlar ve faizler liberal hale getirilmiş ve özel sektörün payı artırılmıştır. Özellikle 1995 yılından sonra hız kazandırılan ekonomik reformlar sayesinde, Tanzanya global ekonomik krize kadar yıllık ortalama yüzde 7 büyüme oranı ile Sahra altı Afrika ülkeleri arasında en hızlı büyüyen ülke olmuştur.

Yoksullukla mücadele, Tanzanya Hükümeti'nin bir diğer ekonomik mücadele alanı olmuş, bu kapsamdaki uygulamalar sonucunda ülkedeki gelirler artmış ve borçlanma ihtiyacı azalmıştır.

Uygulanan reform politikalarının başarılı olması, Tanzanya'ya gerçekleştirilen

Tanzanya'da özellikle tarım, imalat sanayi, mobilya, otomotiv yan sanayi, turizm, inşaat, tekstil ve eğitim sektörlerinde yatırım imkanlarının geniş olduğu belirtiliyor.

doğrudan yabancı yatırımların çevre ülkelere kıyasla çok daha fazla olmasını sağlamıştır. Ekonomideki sektörel ağırlık paylarına paralel biçimde, tarım, imalat, turizm ve madencilik sektörlerindeki yabancı yatırımlar dikkat çekmektedir.

Hükümet, yatırım teşviklerini uygulamada lider sektörler ve öncelikli sektörler olmak üzere iki ana grup ayırımı kullanmaktadır. Lider sektörler tarım, madencilik ve altyapı hizmetleri iken; öncelikli sektörler ise havacılık, inşaat, mikrofinans bankacılığı, imalat, insan kaynakları hizmetleri, turizm hizmetleri, vb. olarak belirlenmiştir. Söz konusu sektörlerdeki yatırımlarda özellikle vergisel destek ve teşvikler dikkat çekmektedir.

Türkiye-Tanzanya ilişkileri

Uzun yıllar öncesine dayanan iki ülke arasındaki karşılıklı ilişkiler, son dönemlerde artan üst düzey ziyaretlerle dinamikleşmiştir. Özellikle 2000'li yıllarda karşılıklı ekonomik ilişkiler güçlenmiş ve ticaret hacmi artmıştır. Tanzanya'nın diğer Doğu Afrika ülkelerine de açılan bir kapı olması niteliği ve Afrika Serbest Ticaret Bölgesi'nin bir parçası olması, Türkiye için önemli bir fırsattır. Bu kapsamda, Tanzanya öncelikli ihracat ülkelerinden biri olarak belirlenmiştir.

İki ülke arasındaki temel ihracat kalemleri demir çelik ürünleri, römorklar, gıda maddeleri, kağıt ve ambalaj ürünleri, temizlik malzemeleri iken; temel ithalat kalemleri ise tütün ürünleri, gemi araçları ve malzemeleri, pamuk, kakao ve çay şeklindedir. 2017 yılı Ocak ayı içerisinde gerçekleştirilen son ziyaret sürecinde farklı alanlarda 10 işbirliği anlaşması imzalanarak, karşılıklı ilişkilerin geliştirilmesi yönünde büyük bir adım daha atılmıştır.

Tanzanya'da özellikle tarım, imalat sanayi, mobilya, otomotiv yan sanayi, turizm, inşaat, tekstil ve eğitim sektörlerinde yatırım imkanlarının geniş olduğu belirtilmektedir.

TANZANYA ÜLKE PROFİLİ (2016)

Nüfus (Milyon Kişi)	55.5
Nüfus Artış Hızı (%)	3.0
GSYİH (Milyar Dolar)	47
GSYİH (%)	7.0
Kişi Başı GSYİH (Dolar)	879
Enflasyon Oranı (%)	5.0
İşsizlik Oranı (%)	2.4
İhracat (Milyar Dolar)	4.7
İhracatta İlk 5 Ülke	İsviçre, Hindistan, Güney Afrika, Çin, Kenya
Temel İhracat Ürünleri	Altın, Tütün, Maden cevherleri, Meyve ürünleri, Balık ürünleri
İthalat (Milyar Dolar)	7.9
İthalatta İlk 5 Ülke	Çin, Hindistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Güney Afrika, Japonya
Temel İthalat Ürünleri	Rafine Petrol, Bitkisel yağlar, İlaç ürünleri, Motorlu araçlar, Buğday
Cari Denge (% GSYİH)	-5.6
İmalat Sanayi (% GSYİH)	5.5
Tarım (%GSYİH)	31.5
Hizmetler (%GSYİH)	41.2
Sanayi (% GSYİH)	27.3

Kaynak: IMF, Dünya Bankası

TANZANYA KÜRESEL DIŞ TİCARET PROFİLİ (2016)

İHRACAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)	İTHALAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)
Kıymetli maden ve taşlar	1.7	Mineral yakıtlar ve yağlar	1.4
Tütün ve tütün imalatı	0.4	Makine ve ekipmanları	0.9
Meyve ve meyve ürünleri	0.4	Motorlu araçlar	0.7
Maden cevherleri	0.3	Elektrikli makine ve ekipmanları	0.6
Kahve, çay ve baharat ürünleri	0.2	Plastik ve plastik ürünleri	0.4
Gıda sanayi kalıntı ve atıkları	0.2	Eczacılık ürünleri	0.3
Cam ve cam ürünleri	0.2	Hayvansal gıdalar ve yağlar	0.3
Sebze ve sebze ürünleri	0.2	Demir ve çelik	0.3
Kanola ve benzeri ürünler	0.1	Demir ve çelik ürünleri	0.2
Balık ve deniz ürünleri	0.1	Seramik	0.2

Kaynak: Trademap (İlk 10 ürünü yanılmaktadır.)

TÜRKİYE – TANZANYA TİCARET PROFİLİ (2016)

Fasıl adı	Türkiye'nin Tanzanya'ya İhracatı (Milyon \$)	Fasıl adı	Türkiye'nin Tanzanya'dan İthalatı (Milyon \$)
Diğer gıda maddeleri	14.1	Bitkisel ürünler, bostan, meyve ve sebze	19.8
Kağıt ve kağıt ürünleri	10.6	Atık ve hurdalar	2.2
Demir-çelik ana sanayi	7.3	Dabaklanmış deri, bavul, el çantası ve saracıye	0.5
Öğütülmüş tahıl ürünleri, nişasta, nişastalı ürünler ve hazır hayvan yemleri	6.8	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi	0.2
Motorlu kara taşıtlarının karasörleri ve römorkları	6.4	Özel amaçlı makineler	0.2

Kaynak: TÜİK

Küresel ekonomi, 2017 yılını belirsizliklere ve risklere rağmen güçlenme eğilimi ile tamamlamaktadır. Söz konusu güçlenme işaretleri uzun vadeli ekonomik tahminlere de olumlu etki yapmaktadır.

Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, 2017 yıllık büyümesinin yüzde 3,2 olacağı öngörüsünde bulunmuştur. Kurum ayrıca 2018 yıllık büyümesinin de güçlü bir görünüm sergilemesinin beklendiğini açıklamıştır.

ABD'li yatırım bankası Goldman Sachs, son yıllarda küresel ekonomik gelişmeler üzerinde oldukça etkili olan petrol fiyatlarıyla ilgili, 2018'e yönelik öngöründe bulunmuştur. Öngörüye göre, OPEC ve grup ile birlikte hareket eden diğer üreticilerin arz kısıntısının süreceğine ilişkin güçlü işaretleri referans alarak, gelecek yıl petrol stokların azalacağı ve fiyatların yükseleceği belirtilmiştir. Bu açıdan, Brent petrolde 2018 tahmini varil başına 58 dolardan 62 dolara, 2019 tahmini ise 58 dolardan 59.50 dolara yükseltilmiştir.

Küresel imalat PMI değeri, Kasım ayında 54.0 düzeyinde gerçekleşerek son 80 ayın en yüksek değerini almıştır.

ABD

Amerikan Merkez Bankası (FED), faiz hedef aralığını yüzde 1.00-1.25'ten yüzde 1.25-1.50'ye çıkartarak, faizi bu yıl üçüncü kez yükseltmiştir. FED, konuyla ilgili yaptığı açıklamada dalgalanmalara rağmen işsizlik oranının düştüğünü, sağlıklı bir istihdam artışı olduğunu ve enflasyonun orta vadede istikrar kazanacağını belirtmiştir. Bu açıklamalar doğrultusunda, FED'in 2018'de 3 kez faiz artırımına gidebileceği yönündeki öngörüler güçlenmiştir.

Goldman Sachs, ABD vergi sisteminde yapılacak değişikliklerin gelecek yıl büyümeyi yüzde 2,5'e yükseltmesinin beklendiğini açıklamıştır. Vergi reformu düzenlemesinde sona yaklaşılrken, düzenlemenin sonucu olarak büyümenin 2018 ve 2019 yıllarında 25 baz puan yükselmesinin beklendiği açıklanmıştır.

ABD'de mevcut ekonomik koşullar endeksi, güncel veriler itibarıyla 2.4 puan artarak 115.9'a yükseldi. Buna karşın, tüketicilerin uzun vadeye yönelik görüşlerini ölçen beklentiler endeksi ise 88.9'dan 84.6'ya gerilemiştir. Bu açıdan, mevcut ekonomik koşulların olumlu

Görseli QR tarama uygulamasında görüntüleyerek, EBSO Araştırma Müdürlüğü 2017 Aralık ayı Ekonomik Bültenine erişebilirsiniz.

olmakla birlikte, geleceğe yönelik belirsizliklerin ve endişelerin varlığını koruduğu anlaşılmaktadır.

ABD imalat PMI değeri, Kasım ayında bir önceki aya göre hafif bir gerilemeyle 53.9 düzeyinde gerçekleşmiştir.

EURO BÖLGESİ – AB

Euro Bölgesi GSYİH'sı 2017 üçüncü çeyreğinde yıllık bazda beklentilere uygun olarak yüzde 2,6 artmıştır. Büyümenin alt kalemleri incelendiğinde, hanehalkı tüketiminin yüzde 1,9, kamu harcamalarının yüzde 1.1 arttığı görülmektedir.

Euro Bölgesi'nde ihracat yıllık bazda yüzde 8.8, ithalat yüzde 10.1 artmıştır. Böylece, geçen yılın Ekim ayında 19.2 milyar Euro olan dış ticaret fazlası, 2017'nin aynı döneminde 18.9 milyar Euro düzeyinde gerçekleşmiştir. Ekonomi hakkında bir diğer önemli gösterge olan istihdam ise 2017 üçüncü çeyreğinde Euro Bölgesi'nde yüzde 1.7, AB'de yüzde 1.8 oranında artmıştır. Böylece, istihdam edilen kişi sayısı her iki bölge bazında da şimdiye kadar kaydedilen en yüksek seviyeye ulaşmıştır.

Euro Bölgesi imalat PMI değeri, Kasım ayında 60.1 düzeyinde gerçekleşerek yaklaşık son 17 yılın en yüksek değerini almıştır.

ALMANYA

Almanya'da Avrupa Ekonomik Araştırma Merkezi tarafından, yatırımcı güven endeksinin Aralık'ta 17.4'e gerilediği belirtilmiştir. Dört aylık süreden sonra ilk kez gerileme kaydedilen endeks, siyasi gerginliklerin ekonomi ve yatırımcı algısı üzerindeki olumsuz etkisini göstermesi bakımından dikkat çekicidir.

Almanya'nın bu yılki ihracat beklentisinin 1 trilyon 250 milyar Euro olduğu açıklanmıştır. İthalattan daha iyi performans

gösteren güçlü ihracat yapısının, milli gelir artışı üzerinde de etkili olacağı öngörülmektedir.

Almanya imalat PMI değeri, Kasım ayında 62.5 düzeyinde gerçekleşerek yeni bir rekor daha kırmıştır.

JAPONYA

Japonya GSYİH'sı 2017 üçüncü çeyreğinde yüzde 2,5 ile beklentilerin üzerinde büyüme kaydetmiştir. Büyümede ihracat artışının işletme yatırımlarını desteklemesi etkili olmuştur. Bu açıdan ülke ekonomisi, ardi ardına yedinci çeyrekte de büyüerek 1990'ların ortalarından bu yana görülen en uzun büyüme serisini yakalamıştır. Beklentiler, büyümenin 4. çeyrekte de süreceği yönündedir.

Japonya Merkez Bankası (BOJ) tarafından yapılan açıklamaya göre Tankan Büyük İmalatçılar Endeksi, dördüncü çeyrekte 22.0 seviyesinden 25.0'a çıkarak, 2006'dan beri en yüksek değerini almıştır. Bu açıdan, küresel ekonomik büyümenin, Japonya'daki ihracat ve şirket karlarını destekleyerek hem büyük hem de küçük şirketlerin güvenini artırdığı anlaşılmaktadır.

Japonya imalat PMI değeri, Kasım ayında bir önceki aya

göre hafif bir gerilemeyle 53.6 düzeyinde gerçekleşmiştir.

ÇİN

Çin'de ihracat, küresel talebin güçlü seyrini sürdürmesiyle beklentilerin oldukça üzerinde gerçekleşerek yüzde 12.3 oranında yükselme kaydetmiştir. Bu açıdan, küresel ekonomideki güçlenme eğiliminin Çin ihracatını desteklediği anlaşılmaktadır. Ancak buna rağmen, ithalatın artış hızı yüzde 17.7 ile ihracatı geride bırakmıştır.

Dünya Bankası, Çin'in 2017 büyüme tahminini, bireysel tüketim ve dış ticaretin sağladığı destekleri gerekçe göstererek, yüzde 6.7'den yüzde 6.8'e yükseltmiştir. Bununla birlikte, finans dışı sektörde yükselmeye devam eden kaldıraç etkisi ve konut fiyatlarında süren belirsizlik sebebiyle 2018 ve 2019 tahminleri sırasıyla yüzde 6.4 ve yüzde 6.3 olarak sabit tutulmuştur.

Çin imalat PMI değeri, Kasım ayında bir önceki aya göre hafif bir gerilemeyle 53.6 düzeyinde gerçekleşmiştir.

HİNDİSTAN

Hindistan Merkez Bankası, son para politikası kurulu toplantısında nötr para politikası duruşunu korumuştur. Banka, gösterge repo

faizini yüzde 6.0 düzeyinde sabit tutmuştur.

Hindistan'ın Yeni Delhi kentinde Çin ve Rusya'nın da katılımlarıyla gerçekleştirilen toplantıda, üç ülkenin ekonomi ve siyaset alanındaki 10 farklı konuda işbirliği anlaşması imzaladıkları açıklanmıştır.

Üç ülkenin işbirliği çalışmalarını güçlendirmeleri, küresel ekonomik ve siyasi dengelerin gidişatını belirleme açısından da önem taşımaktadır.

Hindistan imalat PMI değeri, Kasım ayında bir önceki aya göre yükselme kaydederek 52.6 düzeyinde gerçekleşmiştir.

GÜNEY KORE

Kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Güney Kore bankacılık sistemi görünümünü negatiften durağana revize etmiştir. Kuruluş, revizyonla ilgili olarak ülkedeki güçlü ekonomik toparlanma işaretlerini gerekçe göstermiştir.

Bununla birlikte, Güney Kore Merkez Bankası ülke ekonomisindeki olumlu göstergelerin, küresel ekonomik güçlenme eğiliminden kaynaklı olduğunu ve kalıcı toparlanma yönünde daha somut göstergelere ihtiyaç duyulduğunu belirtmiştir. Bu bağlamda, ekonomik belirsizliklerin 2018'de de etkisini sürdüreceği

anlaşılmaktadır.

Güney Kore imalat PMI değeri, Kasım ayında 51.2 düzeyinde gerçekleşmiştir.

BREZİLYA

Brezilya'da GSYİH, yılın üçüncü çeyreğinde beklentilerin üzerinde gerçekleşerek yıllık bazda yüzde 1.4 artış kaydetmiştir. Yüzde 0,7 olarak revize edilmiş ikinci çeyrek büyümesinin ardından, üçüncü çeyrekte de beklentilerin üzerinde bir gelişme kaydedilmesi, uzun süredir krizle boğuşan ülkedeki ekonomik toparlanmayı göstermesi açısından dikkat çekicidir.

Bir diğer olumlu gösterge olarak, Brezilya imalat PMI değeri, Kasım ayında son 81 ayın en yüksek değerini alarak 53.5 düzeyinde gerçekleşmiştir.

RUSYA

Rusya Merkez Bankası, politika faizinde beklenmedik bir şekilde 50 baz puanlık indirmeye gitmiş ve faizi yüzde 7.75 düzeyine indirmiştir. İndirmeye ilişkin yapılan açıklamada, 2018 yılının ilk yarısında bir miktar faiz indiriminin daha mümkün olduğu belirtilmiştir. Kararın ardından Rus Rublesi, Dolar karşısında yaklaşık yüzde 0.4 gerilemiştir.

Rusya'dan net sermaye

çıkışının, 2017 Ocak-Kasım döneminde yıllık bazda yüzde 241'lik artışla 28 milyar dolara çıktığı açıklanmıştır. Konuyla ilgili yapılan açıklamada, ülkeden sermaye çıkışının ağırlıklı olarak bankacılık sektöründen kaynaklandığı belirtilerek, bankaların bu dönemde dış borçların azaltılmasına yönelik politikalara devam ettikleri ifade edilmiştir.

Rusya imalat PMI değeri, Kasım ayında 51.5 düzeyinde gerçekleşmiştir.

TÜRKİYE

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, Türkiye'deki mali sıkılaştırmanın mali disiplinin sağlanması yönünde önemli bir gösterge olduğu ancak karmaşık para politikasının finansal etkinliği zayıflattığı açıklanmıştır. Bununla birlikte, küresel finansal koşullar sıkılaştığında, ülkede cari açığın genişlemesiyle birlikte Türkiye'nin baskı altında kalabileceği belirtilmiştir. Bu açıklamalar doğrultusunda, Türkiye'de ekonomik büyümenin 2018'de yüzde 3.9 düzeyinde gerçekleşeceği öngörülmüştür.

Türkiye ekonomisinin üçüncü çeyrekte yüzde 11.1 gibi oldukça yüksek bir büyüme oranı yakalaması, yıl sonu ekonomik büyüme tahminlerine de olumlu etki yapmıştır. Bu açıdan, uluslararası kredi derecelendirme kuruluşları tarafından da ekonomik büyüme tahminlerinin revize edilebileceği ihtimali güçlenmektedir.

Kasım ayında, ortalama Dolar kuru 3.89 TL, Euro kuru 4.56 TL, BIST 100 endeksi 107.967, benzin litre fiyatı 5.61 TL düzeyinde gerçekleşmiştir.

Türkiye imalat PMI değeri, Ekim ayındaki 52.8'lik değerinin ardından Kasım'da 52.9 olarak kaydedilmiştir.

Türkiye'ye uluslararası net doğrudan yatırım girişi, bu yılın Ocak-Ekim döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 16.9 azalarak 8.3 milyar dolar oldu. Ekim ayında ise 800 milyon dolar doğrudan yatırım geldi.

Ekonomi Bakanlığı, Ekim ayına ilişkin "Uluslararası Doğrudan Yatırım Verileri Bülteni"ni yayınladı.

Uluslararası yatırımcıların Türkiye'deki yeni veya mevcut şirketleriyle iştirak ettikleri yerli sermayeli şirketlerdeki ortaklık paylarına ilişkin transferleri içeren sermaye girişi Ekim ayında 180 milyon dolar olarak kayıtlara geçerken, bunun 119 milyon dolarlık bölümü AB ülkeleri kaynaklı oldu.

Ocak-Ekim döneminde ise net doğrudan uluslararası yatırım girişi, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 16.9 azalarak 8 milyar 290 milyon dolar olarak gerçekleşti. Uluslararası doğrudan yatırım girişleri kaleminde yer alan sermaye girişi de bu dönemde toplam 5 milyar 430 milyon dolar olarak hesaplandı.

Söz konusu dönemdeki uluslararası doğrudan yatırım girişininin 1.4 milyar doları mali aracı kuruluşların faaliyetleri sektöründen, 983 milyon doları

imalat sektöründen ve 928 milyon doları enerji sektöründen kaynaklandı.

Uluslararası sermaye

Bu yıl Ekim'de 583 uluslararası sermayeli şirket ve şube kuruldu, 15 yerli sermayeli şirkete de uluslararası sermaye iştiraki gerçekleşti.

Ocak-Ekim döneminde 4 bin 437 uluslararası sermayeli şirket ve şube kuruldu, 162 yerli sermayeli şirkete de uluslararası sermaye iştiraki oldu. Aynı dönemde 4 bin 599 uluslararası sermayeli şirket, başta toptan ve perakende ticaret sektörü olmak üzere, gayrimenkul kiralama ve iş faaliyetleriyle, ulaştırma, haberleşme ve depolama sektörlerinde faaliyette bulundu.

Kayıtlı sermayesi 500 bin doların üzerinde olan 107 uluslararası sermayeli şirket, şube kuruluşu ve yabancı ortak iştiraki gerçekleşti. Bu şirketlerin 46'sı toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyette bulunuyor. Söz konusu dönemde kurulan 4 bin 599 uluslararası sermayeli şirketin 2 bin 818'i yakın ve Ortadoğu ülkeleri, 685'i AB ülkeleri, 345'i diğer Asya ülkeleri ortaklı şirketler oldu. Ekim sonu itibarıyla Türkiye'deki uluslararası sermayeli şirket ve şube sayısı, 50

bin 819'a ulaşırken, 6 bin 830 yerli sermayeli şirkete de uluslararası sermaye iştiraki gerçekleşti. Buna göre, toplamda 57 bin 649 uluslararası sermayeli şirket Türkiye'de faaliyet gösteriyor. Şirketlerin ülke gruplarına göre dağılımında, 22 bin 397 girişimle AB ülkeleri ilk sırada yer aldı. AB ülkeleri arasında Almanya 7 bin 93 şirketle başı çekerken, bu ülkeyi 3 bin 59 şirketle İngiltere ve 2 bin 782 şirketle Hollanda izledi.

Anılan şirketlerin 35 bin 39'u İstanbul, 5 bin 200'ü Antalya, 3 bin 65'i Ankara ve 2 bin 535'i İzmir'de bulunuyor. İstanbul'da faaliyette bulunan uluslararası sermayeli şirketlerin 13 bin 649'u toptan ve perakende ticaret, 6 bin 49'u gayrimenkul kiralama ve iş faaliyetleri ve 4 bin 186'sı imalat sanayi sektörlerinde faaliyet gösteriyor.

Ekim'de 25 projeye teşvik belgesi

Ekonomi Bakanlığı tarafından ekimde yatırım teşvik belgesi düzenlenen 25 proje için yaklaşık 274.8 milyon dolar tutarında yatırım yapılması öngörüldü.

Bu yıl Ocak-Ekim döneminde ise belgelendirilen yatırım projesi sayısı 260, belge kapsamındaki yatırımların tutarı da 4.2 milyar dolar oldu.

İndirimli Kurumlar Vergisi

Mustafa ŞAHİN
Bağımsız Denetçi

Uzun süredir yürürlükte olan “Yatırımlarda Devlet Destekleri Hakkında 2012/3305 sayılı kararda 05.12.2017’de 7061 Sayılı Kanun’da yapılan 16’ncı değişiklik ile; 2017 yılında Yatırım Dönemi Vergi İndirimi uygulaması kapsamında imalat sanayi yatırımlarında* yatırım katkı oranı +15 puan ve vergi indirim oranı (VİO) yüzde 100 olan uygulama ve İnşaat harcamalarına KDV iadesi 2018 yılında da devam edecek.

Hatırlayacak olursak Bölgesel Teşviklerde;

-1. ve 2. Bölge’de sigorta işveren primi desteği sürekli hale gelmişti. Bölgesel destekli tüm yatırımlara, her bölgede “Yatırım Dönemi Vergi İndirimi” desteği yüzdesi eşitlenmiş, yüzde 100 olarak sabitlenmiştir. Yatırımcılar, destek oranı avantajını kaybetme gibi kaygıdan dolayı, bir an önce yatırıma başlama baskısından kurtulmuştur. Ancak 1. ve 2. Bölge’ye faiz desteği 7061 Sayılı Kanun değişikliğinde de verilmemiştir. Bunların yanında her bölgede Orta ve İleri Teknoloji Yatırımları 4. Bölge, Öncelikli Yatırımlar 5. Bölge destekleri ile desteklenmektedir. Ayrıca 23 ilde Cazibe Merkezi destekleri, 2016/9495 Sayılı “Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Karar” ile de asgari 200 milyon dolar tutarındaki yarımalar çok geniş şekilde desteklenmektedir.

Aşağıdaki tabloda görülen 2017 Yılı Vergi İndirimi uygulaması, 7061 Sayılı Kanun ile 2018 yılında da devam edecektir.

Yatırımcı, Yeniden Değerleme Oranı’nı (YDO) uyguluyor mu?

2017 Yılı Yatırım Dönemi vergi indirim uygulamalarında, pratikte bazı eksiklikler gözlenmektedir.

6745 Sayılı Kanun ile 2016/8 ayda Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 32/A mad. düzenlenen “İndirimli Kurumlar Vergisi”nde yeniden değerlendirme olanağı getirilmişti. Bu uygulama ile, yatırım tamamlandıktan sonra, kullanılmayan yatırıma katkı tutarı, yatırımın tamamlandığı hesap dönemini izleyen yıllarda ki yeniden değerlendirme oranında (YDO) artırılarak kullanılabilir.

Bu durum, yatırımcının yatırım yaparak kazandığı vergi indiriminin bir nebze de olsa enflasyon karşısında erimesini engelleyemeye yöneliktir. Ancak 2017 geçici vergi dönemlerinde kullanılabilir bu imkânı yatırımcı ne kadar değerlendiriyor? Bu soru işareti olarak kalan bir durumdur. 2012/3305 Sayılı Karar, gerekse ondan önceki kararlara göre yapılmış yatırımlardan devreden Kurumlar Vergisi İndirimi hakkını kullanmak; her döneme ve yatırım türüne göre, mevzuat farklı uygulama getirmektedir. 2017 yılı yatırım harcamalarında da her bölge için YKO’nun +15 puan atışı ve VİO’nun yüzde 100 olmasından sonra bu durum, uygulayıcı için daha da sıkıntılı hale gelmiştir. Ancak devreden yatırım indirimini YDO oranında artırarak kullanılmaması, yatırımcının hak kaybına yol açması nedeniyle aleyhine işlemektedir.

2017 yılında Yatırım Dönemi Vergi İndirimi uygulaması kapsamında imalat sanayi yatırımlarında* yatırım katkı oranı +15 puan ve vergi indirim oranı (VİO) yüzde 100 olan uygulama ve İnşaat harcamalarına KDV iadesi 2018 yılında da devam edecek.

2018 yılı YKO ve Vergi İndirimi oranları

	Bölgesel teşvik uygulamaları				Büyük ölçekli yatırımlar			
	Yatırıma katkı oranı		Gelir-kurumlar vergisi		Yatırıma katkı oranı		Gelir-kurumlar vergisi	
Bölge	Eski	Yeni	Eski	Yeni	Eski	Yeni	Eski	Yeni
I	15	30	50	100	25	40	50	100
II	20	35	55	100	30	45	55	100
III	25	40	60	100	35	50	60	100
IV	30	45	70	100	40	55	70	100
V	40	55	80	100	50	65	80	100
VI	50	65	90	100	60	75	90	100

2018 yılı imalat sanayi yatırımları ve inşaat harcamalarında KDV iadesi

2017/9917 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 2012/3305 sayılı Karara eklenen Geçici Madde 8'e göre; 2017 yılında imalat sanayine yönelik olarak yapılacak yatırım harcamalarına ek destekler getirilmiştir. Buna göre: yürürlükteki ve önceki kararlara göre imalat sanayiinde, yatırım konusu US-97 Kod:15-37 arasında kalan yatırım teşvik belgeleri kapsamında, 01.01.2017-31.12.2017 tarihleri arasında yapılacak yatırım harcamaları için; 1) Bina-inşaat harcamalarında KDV iadesi yapılacak 2) Bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik teşvik uygulamaları kapsamında vergi indirimi desteğinde uygulanacak YKO her bir bölgede geçerli olan Yatırıma Katkı Oranı'na (YKO) 15 puan ilave edilmek suretiyle, Kurumlar Vergisi veya Gelir Vergisi indirimi tüm bölgelerde yüzde 100 olarak kullanılabilir. Bunu Yatırımcı diğer faaliyetlerinden elde ettiği kazançlarına, teşvik belgesi üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın kullanabilecektir. Bu hak 2018 yılı yatırımları için de 7061 Sayılı Kanun ile geçerli kılınmıştır.

Ayrıca, yatırım konusu US-97 Kodu 15-37 gruplama arasında kalan, yatırım şartları nedeniyle sadece genel desteklerden (KDV ve Gümrük Vergisi) yararlanan yatırımcılar da KDV iade alabilecektir. Burada bölgesel/büyük ölçekli vb yatırım ayırımına gidilmemiştir. İade şekli itibarıyla 50 milyon TL altı veya üstü yatırım ayırımı yapılmıştır. Şöyle ki:

İmalat sanayine yönelik yatırım teşvik belgesi kapsamında;

a) Asgari 50 milyon Türk Lirası tutarında sabit yatırım öngörülen yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle (7061 Sayılı Kanun'un 43'üncü maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 05.12.2017) 2017 ve 2018 yıllarında (2) yükleni-

len ve (7061 Sayılı Kanun'un 43 üncü maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 05.12.2017) 2017 ve 2018 yıllarının (3) 6 aylık dönemleri itibarıyla indirim yoluyla telafi edilemeyen Katma Değer Vergisi 6 aylık dönemleri izleyen 1 yıl içerisinde,

b) 50 milyon Türk Lirası tutarına kadar sabit yatırım öngörülen yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle (7061 Sayılı Kanun'un 43 üncü maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 05.12.2017) 2017 ve 2018 yıllarında (2) yüklenilen ve (7061 Sayılı Kanun'un 43 üncü maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 05.12.2017) 2017 ve 2018 yılı

(4) sonuna kadar indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisi izleyen yıl içerisinde, talep edilmesi halinde belge sahibi mükellefe iade olunur. Teşvik belgesine konu yatırımın tamamlanmaması halinde, iade edilen vergiler, vergi ziyası cezası uygulanarak iade tarihinden itibaren gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Bu vergiler ve cezalarda zamanaşımını, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılı başında başlar.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.(1)

BÖLGESEL TEŞVİKLER - 2018 Yılı harcamaları için						
DESTEK UNSURLARI	1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge
KDV İstisnası	Var	Var	Var	Var	Var	Var
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Var	Var	Var	Var	Var	Var
Vergi İndirimi % (İmalat Sanayi*)	100	100	100	100	100	100
Yatırım Katkı Oranı % (İmalat Sanayi *)	30	35	40	45	55	65
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	2 Yıl	3 Yıl	5 yıl	6 Yıl	7 yıl	10 Yıl
Yatırım Yeri Tahsis	Var	Var	Var	Var	Var	Var
Faiz Desteği	Yok	Yok	Var	Var	Var	Var
Gelir Vergisi Stopajı Desteği	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	10 yıl
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği-Yıl	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	10 yıl
İmalat Sanayi* İnşaat Harc. KDV İadesi (Bölgesel ve Genel Destekli Teşvikler)	Var	Var	Var	Var	Var	Var

(1) 6770 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi ile eklenen madde. (Yürürlük 01.01.2017 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 27/1/2017 tarihinde)

(2) Değişmeden önceki şekli: 2017 yılında

(3) Değişmeden önceki şekli: 2017 yılının

(4) Değişmeden önceki şekli: 2017 yılı

*(İmalat Sanayi-US-97 Kod:15-37 arası)

Merkez'in 2018 yol haritası

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), 2018'de para politikası ve likidite yönetiminde önemli bir değişikliğe gitmedi. Temel fonlama aracı olarak '1 hafta vadeli repo' ile yol alınması planlanırken, fiyat istikrarı temel amacı doğrultusunda bütün araçlar masada durmaya devam edecek.

Merkez Bankası'nın "2018 Yılı Para ve Kur Politikası" raporunda; para politikasında enflasyon görünümüne bağlılığın süreceği kaydedilirken, "2018-2020'de enflasyonun yüzde 5 hedefine kademeli olarak yakınsayacağı öngörülmektedir" denildi.

Dalgalı döviz kuru rejiminin devam edeceğini kaydedilen raporda, "TCMB'nin herhangi bir nominal ya da reel herhangi bir kur hedefi bulunmadığı" vurgulandı.

İşte TCMB'nin 2018'de izleyeceği politika

- 1 hafta vadeli repo işlemleri temel fonlama aracı olarak hedefleniyor
- Para politikası ve likidite yönetimi çerçevesinde gerek duyulmayan günlerde 1 hafta vadeli repo ihalesi açılmayacak
- Koşulların gerektirmesi durumunda, vadesi 91 günü aşmayacak şekilde; geleneksel yöntemle repo ihaleleri ve TL depo satım ihaleleri açılabilir
- Gerektiğinde BIST'te repo-ters repo pazarı ve bankalararası repo-ters repo pazarında faiz koridoru dahilindeki gecelik faiz oranlarından TCMB tarafından yapılan fonlama tutarının sınırlandırılmasına devam edilebilecek
- 2017'de nominal 15 milyar TL olan TCMB açık piyasa işlemleri portföy büyüklüğünün ek alım seçeneği saklı kalmak kaydıyla, 2018 yılında nominal

16 milyar TL olarak belirlenecek

- Portföyde bulunan kıymetlerden vadesi 2018'de gelecek nominal 5.8 milyar TL'lik kısım dahil, 2018'de nominal 6.8 milyar TL doğrudan alım işlemi gerçekleştirilmesi planlanıyor

- TCMB nezdindeki döviz depo piyasasında bankalara toplam yaklaşık 50 milyar dolar limit ile 1 hafta vadeli döviz likiditesi imkânı sağlanmaya devam edilecek

- Bankalar kendilerine tanınan limitler çerçevesinde TCMB'ye 1 hafta, 2 hafta ve 1 ay vadeli teminat döviz depo getirebilecek

- Enerji ithalatçısı kamu iktisadi teşebbüslerinin döviz ihtiyacının gerekli görülen kısmı Hazine ve TCMB tarafından doğrudan karşılanacak

- TL depoları karşılığı döviz depoları ihaleleri ile TL uzlaşmalı

vadeli döviz satım ihalelerine devam edilebilecek

- Spekülatif davranış sonucu kurda sağlıksız fiyat oluşumları gözlenirse ve aşırı oynaklık oluşursa piyasaya esnek ihaleler yoluyla veya doğrudan müdahale edilebilecek

- Döviz ve efektif piyasalarında TCMB ile bankalar arasındaki döviz karşılığı efektif işlemlerine devam edilecek

- Yurt içi yerleşiklerden toplanacak işlenmiş veya hurda altından dönüştürülmüş standart altınlar ile yurt içinde cevherden üretilen standart altınların Türk Lirası karşılığında alımına ilişkin bankalara tanınan imkanlar 2018 yılında da devam ettirilecek

- Döviz arz ve talep gelişmelerini yakından takip edilerek gerekli önlemler alınacak

- Bu yıl sonunda yaklaşık 20 milyar dolar olması beklenen reeskont kredisi kullanımının 2018'de benzer seviyede gerçekleşeceği öngörülmüyor

- Reeskont kredisi kullanımının TCMB döviz rezervlerine katkısı 2017 sonunda 12.3 milyar dolar, 2018'de 18 milyar dolar civarı öngörülmüyor.

Reel sektöre kredide yüzde 25'lik artış

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) verilerinden derlenen bilgilere göre, bankaların geçen yılın 10 ayında reel sektöre verdiği nakdi kredi desteği 1 trilyon 691 milyar 674 milyon 150 bin lira düzeyinde bulunurken, bu rakam 2017'nin aynı döneminde 2 trilyon 108 milyar 95 milyon 336 bin liraya ulaştı. Bu dönemde sadece 3 sektörde düşüş yaşandı. Böylece bu yılın 10 ayında kullanılan sektörel nakdi kredilerde 2016'nın aynı dönemine göre yüzde 24.6'lık artış kaydedildi. Söz konusu dönemde, sektörel nakdi kredilerin dağılımına bakıldığında, aslan payını yüzde 17.9 ile imalat sanayi sektörünün aldığı görüldü. İmalat sanayisini, yüzde 15.9 ile toptan ve perakende takip ederken, bu iki sektöre verilen nakdi kredilerin toplam içindeki payı yüzde 33.9 oldu.

Miktarsal olarak ise yılın 10 ayında imalat sanayisine 378 milyar 264.1 milyon liralık, toptan ve perakendeye 335 milyar 956.5 milyon liralık nakdi kredi kullanıldı.

En büyük artış balıkçılıkta

Balıkçılık sektörüne verilen krediler yılın 10 ayında 2 milyar 39 milyon 526 bin lira düzeyinde bulunurken, bu rakam 2016'nın aynı dönemine kıyasla yüzde 56.2'lik artışa işaret etti. Böylece

balıkçılık, söz konusu dönemde en büyük artışı elde eden sektör oldu.

Balıkçılığın ardından, kullandığı nakdi kredisi en fazla artan diğer sektör yüzde 41.3 ile emlak komisyon, kiralama ve işletmecilik faaliyetleri oldu. Söz konusu sektöre verilen krediler Ocak-Eylül 2016'da bulunduğu 78 milyar 516 milyon 854 bin lira düzeyinden, bu yılın aynı döneminde 110 milyar 912 milyon 366 bin liraya ulaştı.

Söz konusu dönemde verilen nakdi krediler toptan ve perakendede yüzde 36.2, inşaatta yüzde 30, eğitimde yüzde 29.1, sağlık ve sosyal hizmetlerde ise yüzde 28.9 arttı.

Uluslararası örgüt ve kuruluşlara krediler yüzde 80.6 düştü

Verilere göre, bu yılın Ocak-Ekim döneminde bankacılık sektörü tarafından uluslararası örgüt ve kuruluşlara verilen kredilerde yüzde 80.6'lık düşüş kaydedildi. Söz konusu sektöre verilen kredi miktarı 24 milyar 409 bin lira düzeyinden 4 milyar 741 bin liraya geriledi. Aynı dönemde 24.4'lük azalış ile işçi çalıştıran özel kişilerin kullandığı krediler 607 milyon 698 bin liraya inerken, diğer sektörlerde yüzde 0.7'lik düşüş görüldü.

Öte yandan, söz konusu 3 sektör dışında diğer tüm sektörlerde verilen nakdi krediler arttı.

Bankalar tarafından bu yılın 10 ayında reel sektöre verilen nakdi kredi miktarı, 2016'nın aynı dönemine göre yüzde 24.6 artarak 2.1 trilyon dolara ulaştı. Reel sektöre kullanılan nakdi krediler, 3 sektör hariç tüm sektörlerde arttı.

İşsizlik, Eylül'de değişmedi: 10.6

İşsizlik oranı Eylül dönemimde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 0.7 puan azalırken, geçen aya göre değişim göstermedi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Ağustos, Eylül ve Ekim aylarını kapsayan Eylül dönemi işsizlik rakamlarını açıkladı. TÜİK açıklamasına göre işsizlik Eylül döneminde yüzde 10.6 oldu.

İşsizlik oranı Eylül 2016'da yüzde 11.3, bir önceki Ağustos döneminde ise yüzde 10.6 düzeyinde yer almıştı.

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2017 yılı Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 104 bin kişi azalarak 3 milyon 419 bin kişi oldu. Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 0.9 puanlık azalış ile yüzde 12.8 olarak tahmin edildi. Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı 0.1 puanlık artış ile yüzde 20 olurken, 15-64 yaş grubunda bu

oran 0.8 puanlık azalış ile yüzde 10.8 olarak gerçekleşti.

İstihdam oranı yüzde 47.9

İstihdam edilenlerin sayısı 2017 yılı Eylül döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 1 milyon 233 bin kişi artarak 28 milyon 797 bin kişi, istihdam oranı ise 1.1 puanlık artış ile yüzde 47.9 oldu.

Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 197 bin, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı 1 milyon 36 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin yüzde 20.3'ü tarım, yüzde 18.8'i sanayi, yüzde 7.7'si inşaat, yüzde 53.1'i ise hizmetler sektöründe yer aldı. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında tarım sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 0.2 puan, sanayi sektörünün payı 0.3 puan azalırken, hizmet sektörünün payı 0.4 puan arttı, inşaat sektörünün payı

ise değişim göstermedi.

İşgücüne katılma yüzde 53.6

İşgücü 2017 yılı Eylül döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 1 milyon 128 bin kişi artarak 32 milyon 215 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0.8 puan artarak yüzde 53.6 olarak gerçekleşti. Aynı dönemler için yapılan kıyaslamalara göre; erkeklerde işgücüne katılma oranı 0.6 puanlık artışla yüzde 73.1, kadınlarda ise 1 puanlık artışla yüzde 34.5 olarak gerçekleşti.

Eylül 2017 döneminde herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 0.2 puan artarak yüzde 34.8 oldu. Tarım dışı sektörde kayıt dışı çalışanların oranı ise yüzde 22 ile bir önceki yılın aynı dönemine göre değişim göstermedi.

Arındırılmış rakamlarda istihdam arttı işsizlik azaldı

Mevsim etkilerinden arındırılmış istihdam bir önceki döneme göre 137 bin kişi artarak 28 milyon 488 bin kişi olarak tahmin edildi. İstihdam oranı 0.1 puanlık artış ile yüzde 47.4 oldu.

Mevsim etkilerinden arındırılmış işsiz sayısı bir önceki döneme göre 10 bin kişi azalarak 3 milyon 410 bin kişi olarak gerçekleşti. İşsizlik oranı 0,1 puanlık azalış ile yüzde 10.7 oldu.

Mevsim etkilerinden arındırılmış işgücüne katılma oranı bir önceki döneme göre 0.1 puanlık artışla yüzde 53.1 olarak gerçekleşti. Ekonomik faaliyete göre istihdam edilenlerin sayısı, tarım sektöründe 68 bin, hizmet sektöründe 107 bin kişi artarken, sanayi sektöründe 16 bin, inşaat sektöründe 22 bin kişi azaldı.

Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri

Eylül 2016-2017	Toplam	
	2016	2017
15 yaş ve daha yukarı yaştakiler		
Nüfus (Bin kişi)	58.914	60.076
İşgücü (Bin kişi)	31.087	32.215
İstihdam (Bin kişi)	27.564	28.797
Tarım	5.657	5.854
Tarım dışı	21.907	22.943
İşsiz (Bin kişi)	3.523	3.419
İş gücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)	27.826	27.861
İşgücüne katılma oranı (%)	52.8	53.6
İstihdam oranı (%)	46.8	47.9
İşsizlik oranı (%)	11.3	10.6
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	13.7	12.8
15-64 yaş grubu		
İşgücüne katılma oranı (%)	57.8	58.9
İstihdam oranı (%)	51.2	52.5
İşsizlik oranı (%)	11.6	10.8
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	13.7	12.9
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	19.9	20.0
Ne Eğitimde ne istihdamda olanların oranı*	25.8	26.1

Kaynak: TÜİK *Çalışmayan, eğitim (örgün ve yaygın) görmeyen gençlerin, toplam genç nüfus içindeki oranıdır.

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)

Eylül 2017	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
Erkek	4.193	3.126	2.139	10.432	19.890
Kadın	1.229	2.727	90	4.861	8.907
Toplam	5.421	5.854	2.228	15.293	28.797

Kaynak: TÜİK

Cari açık Ekim'de 3.83 milyar dolar

Türkiye ekonomisi ekim ayında 3.83 milyar dolar açık verdi. Beklenti 4.1 milyar dolar olması yönündeydi. Bu rakam sonucunda 2017 Ocak-Ekim döneminde cari açık 35.3 milyar dolar olarak gerçekleşti. Net hata noksan Ekim'de 3.8 milyar dolar oldu. Eylül ayı cari işlemler açığı da 4.53 milyar dolardan 4.56 milyar dolara revize edildi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'ndan (TCMB) yapılan 2017 yılı Ekim ayına ilişkin ödemeler dengesi verilerine ilişkin açıklamada, cari işlemler açığının bir önceki yılın Ekim ayına göre 2 milyar 191 milyon dolar artarak 3 milyar 827 milyon dolar olarak gerçekleştiği, 12 aylık cari açık rakamının ise 41 milyar 904 milyon dolar olduğu bildirildi.

Söz konusu gelişmede, ödemeler dengesi tablosundaki dış ticaret açığının bir önceki yılın aynı ayına göre 2 milyar 796 milyon dolar artarak 5 milyar 599 milyon dolara ve birincil gelir dengesi açığının 293 milyon dolar artarak 1 milyar 73 milyon dolara yükselmesi etkili oldu.

Hizmetler dengesi altında

seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, bir önceki yılın aynı ayına göre 503 milyon dolar artışla 2 milyar 189 milyon dolara yükseldi.

Birincil Gelir Dengesi kalemi altında yatırım geliri kaleminden kaynaklanan net çıkışlar, bir önceki yılın aynı ayına göre 271 milyon dolar artışla 987 milyon dolar, İkincil Gelir Dengesi kalemi kaynaklı girişler de bir önceki yılın aynı ayına göre 102 milyon dolar artarak 224 milyon dolar oldu.

Finans hesabı

Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler bir önceki yılın aynı ayına göre 54 milyon dolar azalarak 614 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Portföy yatırımları 1 milyar 621 milyon dolarlık net giriş kaydetti. Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurtdışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 111 milyon dolar

ve devlet iç borçlanma senetleri piyasasında 73 milyon dolar net alım yaptığı görüldü. Yurtdışında ihraç edilen tahvil ve bonolarla ilgili olarak bankalar ve diğer sektörler sırasıyla 914 ve 720 milyon dolar net borçlanma gerçekleştirdi.

Diğer yatırımlarda 2 milyar 780 milyon dolarlık net giriş oldu.

Bu başlık altında yurtiçi bankaların yurtdışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 937 milyon dolarlık net artış, yurtdışı bankaların yurtiçindeki mevduatları ise 395 milyon dolarlık net azalış kaydetti.

Yurtdışından sağlanan kredilerle ilgili olarak, bankalar ve diğer sektörler sırasıyla 2 milyar 380 ve 1 milyar 597 milyon dolar net kullanım, Genel Hükümet ise 136 milyon dolar net geri ödeme gerçekleştirdi. Resmi rezervlerde 4 milyar 983 milyon dolar net giriş gözlemlendi.

(Milyon Dolar)	Ekim		12 Aylık Kümülatif 2017
	2016	2017	
CARİ İŞLEMLER HESABI	-1.636	-3.827	-41.904
SERMAYE HESABI	0	-1	17
FINANS HESABI	-17	-32	-33.478
Doğrudan Yatırımlar (net)	-668	-614	-8.490
Portföy Yatırımlar (net)	-2.150	-1.621	-20.622
Diğer Yatırımlar (net)	-122	-2.780	-1.126
Rezerv Varlıklar (net)	2.923	4.983	-3.240
Net Hata ve Noksan	1.619	3.796	8.409

Enflasyonda yeni zirve

Yükseliş eğiliminin devam ettiği enflasyonda Kasım rakamları beklentilerin üzerinde geldi. Kasım ayında aylık bazda yüzde 1.2 artması beklenen TÜFE, yüzde 1.49 artış gösterdi. Yıllık enflasyon yüzde 12.98'e ulaştı. Anketlerde aylık TÜFE değişim beklentileri yüzde 0.4-1.5 bandında yer alırken, yılsonu TÜFE tahmini ise yüzde 10.5-12.6 bandında bulunuyordu. Bu oran, son 14 yılın en yüksek oranı olarak kayda geçti. Böylece 2017 tüketici fiyatları endeksinin yüzde 10'un üzerinde

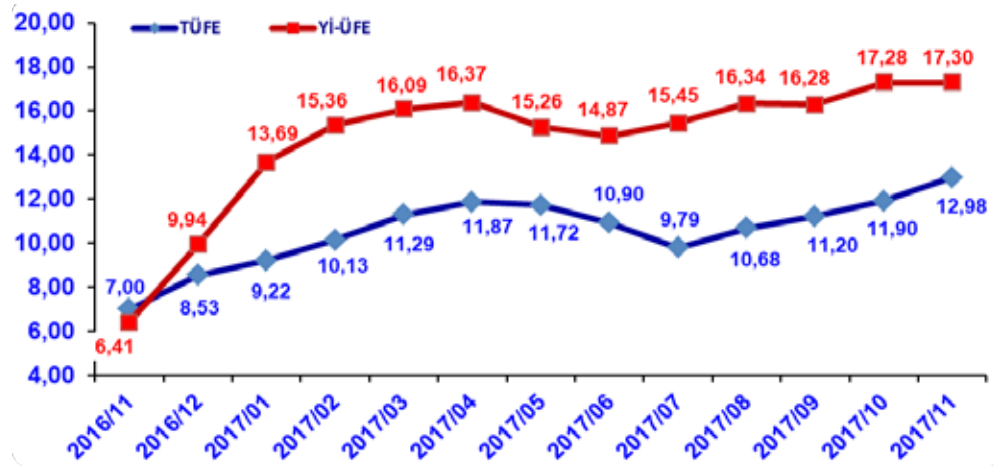
gerçekleşmesi kesinleşti. Aralık ayında fiyatlar hiç artmasa dahi yıllık enflasyon yüzde 11.15 seviyesinde gerçekleşecek. Kasım'da giyim ve gıda fiyatları gruplarındaki artış ve kur geçişkenliğinin etkisi görüldü. Kasım'da artış bütün harcama grupları geneline yayıldı. Kasım ayı itibarıyla mal fiyatları yüzde 14.58, hizmet fiyatları ise yüzde 9.42 oranında yükselmiş oldu.

Çekirdek enflasyon da yüzde 12'nin üstünde

Merkez Bankası'nın yakından

Kasım ayında aylık bazda yüzde 1.2 artması beklenen TÜFE, yüzde 1.49 artış gösterdi. Yıllık enflasyon yüzde 12.98'e ulaştı. Böylelikle 2003 yılı temel alınan endekste en yüksek enflasyon kaydedilmiş oldu.

izlediği özel kapsamlı TÜFE göstergelerinden “B” Ekim’de yıllık olarak yüzde 11.79’dan yüzde 12.17’ye, “C” ise yüzde 11.82’den yüzde 12.08’e yükseldi. Özel kapsamlı endekslerin tamamı yıllık bazda yüzde 12’nin, aylık bazda ise yüzde 1’in üzerinde yükseldi. Böylece Ekim’de kayıtların tutulmaya başlandığı Ocak 2004’ten beri en yüksek seviyeye gelen B endeksi tarihi zirvesini daha da yukarı taşıırken, C endeksi ise Ocak 2004’ten beri en yüksek seviyeye ulaştı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, TÜFE’de (2003=100) 2017 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre yüzde 1.49, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 11.16, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 12.98 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 10.87 artış gerçekleşti.

Aylık en yüksek artış giyim ve ayakkabıda

Ana harcama grupları itibarıyla 2017 yılı Kasım ayında endekste yer alan gruplardan giyim ve ayakkabıda yüzde 3.77, gıda ve alkolsüz içeceklerde yüzde 2.11, ulaşırmada yüzde 2.01, çeşitli mal ve hizmetlerde yüzde 1.84 ve konutta yüzde 1.25 artış gerçekleşti.

Ana harcama grupları itibarıyla 2017 yılı Kasım ayında endekste düşüş gösteren grup olmadı. Ana harcama gruplarından alkollü içecekler ve tütün yüzde 0.01 ile en az artış gösteren grup oldu.

Yıllık en fazla artış ulaşırmada yaşandı

Ana harcama gruplarında Kasım ayı itibarıyla yıllık en yüksek artış yüzde 18.56 ile ulaşırmada yaşandı. Bunu gıda ve alkolsüz içecekler yüzde 15.78, çeşitli mal ve hizmetler yüzde 13.39, ev eşyası yüzde 12.85 ve sağlık yüzde 12.38 artışla izledi.

MB: Gıda fiyatlarındaki artış önemli rol oynadı

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), Kasım ayı enflasyonundaki artışta işlenmemiş gıda fiyatlarının önemli bir rol oynadığını bildirdi.

Merkez Bankası, enflasyon verilerine ilişkin değerlendirme raporunu yayınladı. Kasım ayında tüketici fiyatlarının yüzde 1,49 oranında arttığı ve yıllık enflasyonun 1,08 puan yükselerek yüzde 12,98’e çıktığı belirtilen raporda şu değerlendirmeye yer verildi:

“Bu yükselişe en belirgin katkı işlenmemiş gıda fiyatla-

rından gelmiştir. Döviz kuru ve petrol fiyatlarındaki yükseliş enerji enflasyonunu olumsuz etkilemeye devam etmiştir. Temel mal enflasyonu Türk Lirası’ndaki birimlik değer kaybına bağlı olarak dayanıklı tüketim malları öncülüğünde artış eğilimini sürdürmüştür.

Diğer taraftan, hizmet grubunda yıllık enflasyon gerilemiştir. Bu çerçevede, çekirdek göstergelerin yıllık enflasyonu temel mal grubu kaynaklı olarak yükselmiş, ana eğilimi ise yüksek seviyesini korumuştur.”

Yurt içi üretici fiyatları yüzde 2.02 arttı

Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE), 2017 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre yüzde 2.02, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 13.91 bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 17.30 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 15.38 artış gösterdi.

Sanayinin dört sektörünün bir önceki aya göre değişimleri; madencilik ve taşocakçılığı sektöründe yüzde 2.70, imalat sanayi sektöründe yüzde 2.41, su sektöründe yüzde 0.93 artış ve elektrik ve gaz sektöründe yüzde 3.73 düşüş olarak gerçekleşti.

Aylık en fazla artış kok ve rafine petrol ürünlerinde

Bir önceki aya göre en fazla artış; yüzde 11.72 ile kok ve rafine petrol ürünleri, yüzde 8.12 ile ham petrol ve doğal gaz, yüzde 4.67 ile ana metallerde gerçekleşti. Buna karşılık elektrik, gaz üretim ve dağıtımı yüzde 3.73 ve diğer ulaşım araçları yüzde 0.08 ile bir ay önceye göre endekslerin en fazla düştüğü alt sektörler oldu.

Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2017 yılı Kasım ayında aylık ve yıllık en fazla artış ara mallarında gerçekleşti.

%	TÜFE		Yİ-ÜFE		YD-ÜFE	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Kasım	7,00	12,98	6,41	17,30	12,30	26,01
Yıllık	7,79	10,87	3,93	15,38	6,06	23,84
Yıllık Ort.	7,79	10,87	3,93	15,38	6,06	23,84
Aylık	0,52	1,49	2,00	2,02	5,04	5,22

Egeli ihracatçılar hedefi 12'den vurdu

Ege İhracatçı Birlikleri (EİB) Kasım ayında ihracatını, 2016 yılı Kasım ayına göre yüzde 29'luk artışla 1 milyar 182 milyon 852 bin dolara çıkardı. Kasım ayındaki ihracat rakamı Ege İhracatçı Birlikleri'nin 78 yıllık tarihinde ay bazında en yüksek ihracat rakamı oldu. EİB'nin bundan önceki rekoru ise 2013 yılı Kasım ayında gerçekleştirdiği 1 milyar 135 milyon 223 bin dolarlık ihracattı.

Kasım ayında, Türkiye'nin ihracatı yüzde 14'lük artışla 13 milyar 629 milyon dolar olurken, Ege İhracatçı Birlikleri'nin yüzde 29'luk ihracat artış hızı Türkiye ortalamasının iki katına çıktı.

Ege İhracatçı Birlikleri'nin Kasım ayında sağladığı en büyük başarılarından bir diğeri ise; EİB bünyesindeki 12 ihracatçı birliğinin tamamının 2016 yılı Kasım ayına göre ihracatlarını arttırması oldu.

Ege İhracatçı Birlikleri'nin 2017 yılı Ocak – Kasım döneminde kayda aldığı ihracat geçen yılın aynı dönemine göre

yüzde 8'lik artışla 9 milyar 978 milyon dolardan, 10 milyar 761 milyon dolara yükseldi. Egeli ihracatçıların son 1 yıllık ihracatı ise yüzde 7'lik artışla 10 milyar 890 milyon dolardan 11 milyar 683 milyon dolara ulaştı.

Kasım ayında EİB'nin Sanayi ürünleri ihracatı yüzde 38'lik artışla 451 milyon dolardan, 622 milyon dolara tırmanırken, Tarım ürünleri ihracatı yüzde 22'lik yükselişle 400 milyon dolardan 488 milyon dolara yükseldi. Madencilik sektörünün ihracatı ise yüzde 11'lik artışla 63 milyon dolardan 71 milyon dolara çıktı.

Zeytinyağı sektörü rekora abone, demir ihracatı zirve yaptı

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği (EZZİB), Kasım ayında ihracatını yüzde 100 arttırdı ve 25 milyon 877 bin dolarlık döviz Türkiye'ye kazandırdı. EZZİB ihracat artış rekortmeni olurken, Ege Demir ve Demirdışı Metaller İhracatçıları Birliği (EDDMİB) yüzde 80'lik ihracat

Ege İhracatçı Birlikleri Kasım ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 29 artışla 1 milyar 182 milyon 852 bin dolarlık ihracata imza attı. Bu ihracat rakamı Ege İhracatçı Birlikleri'nin tarihinde ay bazında en yüksek ihracat rakamı oldu.

gelişimi gösterdi ve 144 milyon 325 bin dolarlık ihracatla en fazla ihracat yapan birlik oldu. EDDMİB, yıllık bazda ise uzun bir aradan sonra 1 milyar dolar barajını geçti ve 1 milyar 7 milyon dolarlık ihracata ulaştı.

Ege İhracatçı Birlikleri'nin ihracat şampiyonu Ege Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (EHKİB) Kasım ayında 108 milyon 60 bin dolarlık ihracata imza attı. Kasım ayında ihracatını yüzde 18 arttırarak ikinci olan EHKİB, yıllık bazda ise 1 milyar 267 milyon dolarlık tutarla zirvedeki yerini korudu.

Kuru meyve ihracatı 106 milyon dolar

Kuru meyve ihracat sezonunun başlaması ile birlikte ihracatta yoğun bir dönem yaşayan Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (EKMİB) Kasım ayında ihracatını yüzde 14 arttırdı ve 106 milyon 632 bin dolarlık ihracatı ülkemize kazandırdı.

İhracatta her ay yeni bir başarı hikayesi yazan Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği (ESUHMİB), Kasım ayında başarı hikayelerine bir yenisini ekledi. İhracatını yüzde 21'lik artışla 92 milyon 906 bin dolara çıkaran su ürünleri ve hayvansal mamuller ihracatçıları son bir yılda Türkiye'ye 926 milyon dolar döviz getirdi.

Yaş meyve sebze sektöründe URGE Projesi meyvelerini verdi

Katma değerli ürün ihracatı için 2017 yılında taze kiraz ve yaş üzüm sektörlerinde URGE Projesi yürüten Ege Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği, URGE Projesi sonrasında odaklandığı Hava Kargo sayesinde ihracatını arttırmaya devam ediyor. Kasım ayında yüzde 17'lik ihracat artış hızı yakalayan Egeli yaş meyve sebze ve mamulleri ihracatçıları

İzmirli ihracatçı yüzde 32'lik ihracat artış hızı yakaladı

Ege Bölgesi'nin Kasım ayı ihracat rakamı ise 1 milyar 836 milyon dolar olarak kayıtlara geçti. Ege Bölgesi, 2016 yılının Kasım ayında 1 milyar 461 milyon dolarlık ihracata imza atmıştı. Ege Bölgesi'nin ihracatı Kasım ayında yüzde 26 artış gösterdi.

İzmir, 2016 yılı Kasım ayında 661 milyon dolar olan ihracatını 2017 yılı Kasım ayında yüzde 32'lik rekor artışla 871 milyon dolara çıkardı. Manisa, 428 milyon dolarlık ihracatla İzmir'i takip ederken, zirvenin üçüncü basamağında 300 milyon dolarlık ihracatla Denizli yer aldı.

Aydın, Kasım ayında Türkiye'ye 69 milyon dolar döviz kazandı- rırken, Balıkesir 50 milyon dolarlık ihracat yaptı. Su ürünleri ihracatının merkezi Muğla ise 43 milyon doları hanesine yazdırdı. Afyon 29 milyon dolarlık, Kütahya 24 milyon dolarlık ve Uşak 20 milyon dolarlık ihracat performansı sergiledi.

91 milyon 278 bin dolarlık ihracata imza attı.

Son aylarda ihracatta ciddi bir gelişme gösteren Ege Tütün İhracatçıları Birliği ise; 89 milyon 919 bin dolarlık ihracat yaptı. Tütün sektörü, Kasım ayında ihracatını 2016 yılı Kasım ayına göre yüzde 46 arttırdı.

24-25 Kasım 2017 tarihlerinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak'ın katılımıyla "Madençilik Çalıştayı"nda 2023 ihracat hedefleri için yeni bir yol haritası belirleyen Ege Maden İhracatçıları Birliği üyeleri Kasım ayında 71 milyon 36 bin dolarlık ihracat gerçekleştirdi.

Ege Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği yüzde 5'lik ihracat artış hızı yakaladı ve Kasım ayında ihracat hanesine 51 milyon 795 bin dolar yazdırdı. Ege Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği ise; yüzde 13'lük ihracat artışı ile 27 milyon 722 bin dolara ulaştı.

Deri ve deri mamulleri ihracatı yüzde 42 arttı

Emek yoğun sektörlerin başında gelen Ege Tekstil ve Hammadde İhracatçıları Birliği yüzde 19'luk ihracat gelişimi ile 21 milyon

986 bin dolarlık ihracat kayda alırken, Ege Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği yüzde 42'lik rekor ihracat artış hızını yakaladı ve 11 milyon 769 bin dolar ihracat yaptı.

Ünlütürk: Yeni yıl hediyesi 1 ay önceden...

Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Sabri Ünlütürk, Ege İhracatçı Birlikleri'nin Kasım ayı ihracat rakamlarını kamuoyu ile paylaşmaktan büyük mutluluk duyduğunu, EİB'nin ihracat rakamlarındaki başarıyı, Egeli ihracatçıların yeni yıl hediyesini bir ay önceden vermesi olarak yorumladığını kaydetti.

"Kasım ayı ihracat rakamları sayesinde aynı anda üç mutluluğu birden yaşıyoruz" diyen Ünlütürk, "İhracat artış hızımız, Türkiye ortalamasının iki katına ulaştı. EİB bünyesindeki 12 ihracatçı birliği de ihracatını arttırdı. Aylık bazda tarihimizin en yüksek ihracat rakamına ulaştık. Yılısonu için ortaya koyduğumuz 11.5-12 milyar dolar ihracat hedefine ulaşacak olmanın da huzurunu yaşıyoruz. Bu başarıda katkısı olan tüm ihracatçılarımızı hem kutluyor, hem teşekkür ediyorum" diye konuştu.

Kasım'da bütçe 8.5 milyar lira fazla verdi

Maliye Bakanlığı, Kasım ayı ile Ocak-Kasım dönemine ilişkin bütçe uygulama sonuçlarını açıkladı. Kasım'da bütçe gelirleri, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 7.3 artarak 65.2 milyar lira, bütçe giderleri ise yüzde 11.8 yükselişle 56.7 milyar lira olarak gerçekleşti.

Bütçe gelirleri Ocak-Kasım döneminde geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 13 artışla 574.6 milyar lira, bütçe giderleri ise yüzde 17.7 yükselişle 601.1 milyar lira oldu. Böylece merkezi yönetim bütçesi bu

yılın Kasım ayında 8.5 milyar lira fazla, Ocak-Kasım döneminde ise yaklaşık 26.5 milyar lira açık verdi. Ocak-Kasım döneminde faiz hariç giderler yüzde 18.1 oranında artarak 545.8 milyar TL olarak gerçekleşti. Aynı dönemde faiz dışı fazla ise 28 milyar 796 milyon lira oldu.

2017 merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen toplam 645 milyar 124 milyon liralık ödenekten, geçen ay 56 milyar 677 milyon lira harcama yapıldı. Geçen yılın aynı ayında ise bu rakam 50 milyar 712 milyon lira olmuştu.

Bütçe gelirleri Ocak-Kasım döneminde geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 13 artışla 574.6 milyar lira, bütçe giderleri ise yüzde 17.7 yükselişle 601.1 milyar lira oldu.

Milyon TL	OCAK-KASIM		Değişim Oranı (%)
	2016	2017	
Bütçe Giderleri	510.702	601.080	17,7
Faiz Hariç Giderler	462.288	545.801	18,1
Faiz Giderleri	48.414	55.279	14,2
Bütçe Gelirleri	508.583	574.597	13,0
Vergi Gelirleri	419.095	489.281	16,7
Bütçe Dengesi	-2.119	-26.484	-1.149,5
Faiz Dışı Denge	46.295	28.796	-37,8

İZMİR'İN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
NÜFUS-GÖÇ								
Nüfus (Bin)	3.606	3.624	3.662	4.061	4.113	4.168	4.223	-
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	4.9	4.8	4.8	5.3	5.3	5.3	5.3	-
Nüfus Artış Hızı (‰)	20.6	4.1	10.1	13.8	12.7	13.4	13.1	-
TR Nüfus Artış Hızı (‰)	15.9	13.5	12.0	13.7	13.3	13.4	13.5	-
Net Göç Hızı (‰)	2.91	2.26	2.46	3.45	5.6	5.0	5.6	-
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYE SAYISI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	56	55	58	59	59	61	59	-
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.303	1.410	1.424	1.514	1.504	1.483	1.566	-
Sanayi İstihdamının Payı (%)	30.4	30.7	31.6	31.8	31.7	32.0	47.6	-
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	397	422	432	490	466	470	513	-
Kadın İstihdamının Oranı (%)	30.5	29.9	30.3	32.4	31.0	28.3	30.7	-
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	231	243	247	276	243	262	254	-
İşsizlik Oranı (%)	15.1	14.7	14.8	15.4	13.9	15.0	14.0	-
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	16.4	16.2	15.9	17.0	15.0	16.1	15.2	-
ENFLASYON (%)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/11
TÜFE (yıllık)	7.25	10.15	6.03	7.94	8.54	9.83	8.93	14.0
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/10
İhracat	6.682	8.072	8.659	9.484	9.624	8.308	8.370	7.485
İthalat	8.419	10.621	10.577	10.367	9.950	8.846	8.809	7.963
Dış Ticaret Dengesi	-1.737	-2.550	-1.918	-883	-326	-538	-439	-478
İhracatçı Firma Sayısı (Adet)	3.920	4.107	4.269	4.438	4.226	4.529	4.600	4.498
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	5.9	6.0	5.7	6.1	6.1	5.8	5.9	5.8
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/III
Kapasite Kullanım Oranı	62.25	70	63	60	55	64	63	66
PROTESTOLU SENETLER	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/10
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	55.098	31.131	38.952	43.347	43.406	44.232	47.497	38.065
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	4.5	3.4	3.6	4.0	4.3	4.4	4.7	4.9
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	319	245	367	463	510	571	775	608
TEŞVİKLI YATIRIMLAR	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/10
Belge Adedi	167	188	209	215	186	208	230	337
Yatırım (Milyon TL)	1.890	2.443	9.042	1.655	4.016	3.145	1.810	6.477
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	3.01	4.55	15.66	1.76	6.5	3.1	1.9	7.7
Belgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	1.9	3.2	2.8	2.2	5.2	4.9	1.9	11.2
ENERJİ TÜKETİMİ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/11
Doğalgaz Tük. (Milyon stdm ³)	2.342	2.736	2.704	2.739	2.327	3.214	4.299	4.140
MALİ / FINANS	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/11
Bütçe Gelir/Gider	3.99	4.05	4.34	4.36	4.20	4.28	4.2	4.6
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	10.77	10.86	11.77	11.14	10.54	11.1	11.4	11.7
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)*	87.9	102.5	110.2	123.9	122.2	120.6	111.5	121.4
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)*	5.9	5.8	5.7	5.5	5.2	5.6	5.7	5.7
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)*	5.9	6.1	5.9	6.0	5.2	5.2	4.9	5.2
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	1.35	1.67	1.59	2.29	2.62	2.63	2.30	-
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/11
Kurulan Şirket Sayısı	3.253	3.277	2.112	2.928	3.414	4.027	3.962	4.272
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6.5	6.1	5.7	6.0	5.9	6.0	6.2	6.4
Kapanan Şirket Sayısı	860	943	1.094	1.095	991	740	644	690
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	7.5	7.2	7.7	7.0	7.1	6.1	5.8	6.0
YABANCI SERMAYELİ FİRMALAR	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/9
Yabancı Sermayeli Firma Sayısı	1.540	1.682	1.800	1.944	2.100	2.239	2.422	2.520
Yabancı Serm. Firmaların TR İçindeki Payı (%)	6.0	5.7	5.5	5.3	5.1	4.8	4.6	4.4
MARKA-PATENT SAYISI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/10
Marka Tescil Sayısı (Adet)**	1.931	2.146	3.234	4.096	4.366	4.323	5.928	5.621
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6.0	6.0	6.2	6.0	6.0	6.2	7.1	6.7
Patent Tescil Sayısı (Adet)**	34	31	42	59	55	86	96	232
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	5.3	3.7	4.1	4.7	4.2	5.0	5.4	4.8
TURİZM	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/10
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	1.156	1.370	1.368	1.407	1.294	1.201	672	723
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	4.1	4.4	4.4	4.2	3.6	3.3	2.5	2.5
TARIMSAL ÜRETİM	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Bitkisel Üretim Değeri (Milyon TL)	3.375	3.648	4.100	3.652	5.024	5.940	-	-
Bitkisel Üretimin TR İçindeki Payı (%)	4.2	4.1	4.7	3.9	5.1	5.0	-	-
İŞ KAZALARI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/11
İş Kazasında Ölenlerin TR İçindeki Payı (%)	5.4	7.5	5.6	6.0	2.6	5.1	3.7	3.6
MOTORLU KARA TAŞITLARI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/10
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6.4	6.3	6.2	6.1	6.1	6.0	6.0	6.0

TÜRKİYE'NİN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

BÜYÜME	2012	2013	2014	2015	2016	2017/III
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon TL)	1.569.672	1.809.713	2.044.466	2.338.647	2.608.526	827.230
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	4.8	8.5	5.2	6.1	3.2	11.1
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	2.3	9.3	6.1	5.9	3.8	15.2
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2012	2013	2014	2015	2016	Eyl.17
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	24.821	25.524	25.933	26.621	27.205	28.797
İstihdam Oranı (%)	45.4	45.9	45.5	46.0	46.3	47.9
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	2.518	2.747	2.853	3.057	3.330	3.419
İşsizlik Oranı (%)	9.2	9.7	9.9	10.3	10.9	10.6
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	11.5	12	12	12.4	13	12.8
ENFLASYON (%)	2012	2013	2014	2015	2016	Kas.17
Yİ-ÜFE (yıllık)	2.45	6.97	6.36	5.71	9.94	17.30
YD-ÜFE (yıllık)	-1.13	16.15	2.63	10.9	17.73	25.78 (Ekim)
TÜFE (yıllık)	6.16	7.4	8.17	8.81	8.53	12.98
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2012	2013	2014	2015	2016	Oca.-Eki.17
İhracat	152.462	151.803	157.610	143.889	142.544	129.034
İthalat	236.545	251.661	242.177	207.234	198.617	190.218
Dış Ticaret Dengesi	-84.083	-99.859	-84.567	-63.395	-56.073	-61.184
Cari İşlemler Dengesi	-47.962	-63.621	-43.597	-32.118	-32.615	-35.293
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2012	2013	2014	2015	2016	Oca.-Eki.17
Teşvikli Yatırımlar (Milyon TL)	62.405	94.438	64.468	98.935	97.961	84.137
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	3.972	4.589	3.884	4.508	5.122	6.266
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Adet)	2012	2013	2014	2015	2016	Oca.-Kas.17
Kurulan Şirket Sayıları	107.219	108.930	126.635	114.691	106.452	108.086
Kapanan Şirket Sayıları	47.978	37.273	39.051	32.762	31.938	28.839
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR	2012	2013	2014	2015	2016	Oca.-Eyl.17
Şirket Sayısı (Adet)	4.249	3.770	4.690	5.590	5.584	3.779
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	13.628	12.896	12.828	17.550	12.771	7.340
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2012	2013	2014	2015	2016	Eyl.17
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-136.4	-171.2	-179.4	-183.2	-205.8	-210.6
BORÇLANMA (Milyar \$)	2012	2013	2014	2015	2016	2017/III
Dış Borç Stoku	339.5	389.7	401.7	395.9	404.9	432.4
Kamu	104.0	115.9	117.7	113.1	119.7	129.3
Özel	228.4	268.6	281.6	281.4	284.4	302.2
KREDİLER (Milyar \$)	2012	2013	2014	2015	2016	2017/III
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	170.9	198.1	212.5	215.2	217.1	231.6
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Değ.) Takv. Etk. Arındırılmış	2012	2013	2014	2015	2016	Eki.17
Toplam Sanayi	2.4	3.5	3.5	2.9	1.8	7.3
İmalat Sanayi	2.3	4.4	3.1	3.3	1.4	7.7
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2012	2013	2014	2015	2016	Kas.17
Kapasite Kullanım Oranı	76.5	76.7	75.0	76.8	77.4	79.9
GÜVEN ENDEKSLERİ	2012	2013	2014	2015	2016	Kas.17
Reel Kesim Güven Endeksi	106.6	106.6	104.6	103.5	105.2	106.3
Tüketici Güven Endeksi	75.8	76	72.5	66.3	69.5	65.2
Ekonomi Güven Endeksi	104.1	103.9	99.0	96.6	93.9	97.9
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2012	2013	2014	2015	2016	Eki.17
Sanayi Ciro Endeksi (Arındırılmamış)	140.1	153.1	172.7	187.2	200.4	287.8
Elektrik Enerjisi Üretimi (Gwh)	2012	2013	2014	2015	2016	Eyl.17
Elektrik Enerjisi Üretimi (Gwh)	239.497	240.154	251.963	261.783	274.408	23.930
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)	2012	2013	2014	2015	2016	Oca.-Kas.17
Bütçe Dengesi	-29.412	-18.543	-23.370	-23.525	-29.258	-26.484
PROTESTOLU SENET	2012	2013	2014	2015	2016	Oca.-Eki.17
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	1.075	1.092	1.004	1.000	1.017	782
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	6.949	7.494	8.221	10.081	12.288	10.474
KARŞILIKSIZ ÇEK	2012	2013	2014	2015	2016	Oca.-Kas.17
Karşılıksız işlemi yapılan Çek Adedi (Bin Adet)	943	748	674	776	778	413
Karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen Çek Adedi (Bin Adet)	408	300	238	227	225	96
BORSA VE DÖVİZ	2012	2013	2014	2015	2016	Kas.17
BIST 100 Endeksi	64.982	77.315	76.306	79.901	77.587	103.984
Euro/\$	1.29	1.33	1.33	1.11	1.11	1.17

Ekonomik gösterge sayfaları EBSO Araştırma Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır.

Maalesef yapamıyoruz...

işinizle ilgili bizden pek çok şey duyabilirsiniz
ama bu cümleyi asla.

Çünkü biz bir matbaadan çok daha fazlasıyız.

 teknofset

5632 Sokak No: 26
Çamdibi – İzmir
T: 0232 458 58 09
info@teknofset.com
www.teknofset.com

TÜRKERLER'DEN İKİ DEĞERLİ PROJE İKİ GÜZEL ŞEHİR

MAHALL
ANKARA

Ofis | Konut | Alışveriş

444 36 12

%30 PEŞİNAT
60 AY VADE
0 FAİZ

%5 PEŞİNAT
36 AY VADE
0 FAİZ

mahallankara.com

Eskişehir Yolu Dumlupınar Bulvarı 9. km. Daniştay Karşısı Çankaya-Ankara

MAHALL
BOMONTİİZMİR

Ofis | Konut | Alışveriş

444 18 99

KONUTLARDA
%15 PEŞİNAT
6 YIL VADE
0 FAİZ

OFİSLERDE
%15 PEŞİNAT
7 YIL VADE
0 FAİZ

mahallbomontiizmir.com

Halkapınar Mah. Şehitler Cad. 1558. Sokak No:2 Konak-İzmir